

BOSNA BANK INTERNATIONAL D.D.
SARAJEVO

Godišnji **izvještaj** **za 2023** godinu

Bosna Bank International d.d. Sarajevo (BBI Banka), najbrže organski rastuća banka u Bosni i Hercegovini, svojim klijentima, fizičkim i pravnim licima, pruža sve vrste bankarskih proizvoda i usluga, pravično, etički i na društveno odgovoran način.

2023

Trg djece Sarajeva bb
71000 Sarajevo | Bosna i Hercegovina

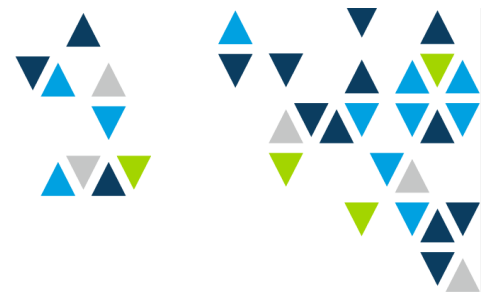
info@bbi.ba
www.bbi.ba

0800 200 20

SADRŽAJ

OBRAĆANJE PREDSEDNIKA UPRAVE	3
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2023. GODINU	5
ODGOVORNOST UPRAVE I NADZORNOG ODBORA ZA PRIPREMU I ODOBRAVANJE GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	22
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	22 -26
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI	27
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU	29
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA	30
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	31
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	32 - 117

Obraćanje predsjednika Uprave

Poštovani klijenti, dioničari i poslovni partneri,

Čast mi je u ime Uprave Bosna Bank International d.d. Sarajevo, predstaviti poslovne rezultate koje je BBI Banka ostvarila u 2023. godini, nastavljajući dosadašnji rast, jačajući povjerenje klijenata i modernizirajući poslovni model. I ovu poslovnu godinu završavamo tržišnim rastom operativne i neto dobiti, kao i značajnim poslovnim rezultatima u segmentu finansiranja pravnih lica i značajnim postignućima u segmentu poslovanja sa stanovništvom.

U proteklih nekoliko godina, industrija finansijskih proizvoda i usluga doživjela je svojevrsnu evoluciju uvjetovanu promjenama u ponašanju klijenata, širenjem prodajnih kanala i čestim poremećajima tržišta, što je nametnulo potrebu modernizacije bankarskih poslovnih modela za kreiranje inovativnih proizvoda, usvajanja novih tehnologija i digitalizacije poslovanja.

Stoga, u ime Uprave Banke, mogu reći da je Bosna Bank International stabilna banka, koja je dovoljno agilna za dinamično prilagođavanje stvarnim potrebama na našem tržištu, i usklađivanje sa aktuelnim svjetskim trendovima.

Operativni rezultat je premašio prošlogodišnji za 59%. Na ovaj način, Banke je ojačala svoju poziciju u segmentu srednjih banaka u BiH i otvorila put za preuzimanje vodećeg mjesta u ovom tržišnom segmentu. Ostvaren je i rast depozita klijenata za 3%.

Poslovni rezultat iznosio je 23,3 miliona BAM, što je rast od 59% u odnosu na isti period prošle godine. Za

Bosna Bank International, u 2023. godini ostvarena je rekordna neto dobit, te je Banka ponovo jedna od vodećih u segmentu malih i srednjih banaka po pokazateljima profitabilnosti.

Protekla godina bila je potvrda naše posvećenosti izvrsnosti, njegovanju povjerenja klijenata, predanom zajedničkom radu svih zaposlenika Banke, strateškoj transformaciji našeg poslovnog modela, uvođenju novih proizvoda i usluga, kao i jasnoj segmentaciji i prepoznavanju stvarnih potreba naših klijenata.

U svijetu koji se neprestano razvija i međusobno povezuje, a karakterišu ga brze promjene, naša organizacija se vješto suočavala s različitim izazovima, dosljedno se fokusirajući na stvaranje novih vrijednosti. Digitalna transformacija, utjecajna sila koja dotiče svaki aspekt života, pojavila se kao imperativ za pojedince i timove koji žele ostati relevantni i postići uspjeh. Uz snažnu podršku dioničara Banke, izdvojili smo značajna sredstva za buduća ulaganja u rekonstrukciju poslovnica i centralu Banke. Dodatno smo unaprijedili kvalitet imovine, radili na smanjenju operativnih troškova, postavili temelje za kontinuirani održivi razvoj.

Naša nepokolebljiva posvećenost ulaganju u ljudske potencijale ostaje kamen temeljac BBI Banke. Obrazovanje nije samo prolazni trend, to je smišljena i strateška odluka, koja osigurava lični razvoj, napredovanje u karijeri i sveukupni prosperitet za naše zaposlenike. Kontinuirano usavršavanje članova našeg tima doprinosi inovativnim poslovnim rješenjima, većoj efikasnosti i sposobnosti suočavanja sa složenim izazovima sa kojima se svakodnevno suočavamo.

Prethodna godina bila je svjedok značajnih internih unapređenja, pozdravljanja novih talenata i slavljenja kolega koji su obilježili značajne prekretnice u

organizaciji. Naša predanost njegovanju mladih talenata kroz inicijative kao što je program „BBI Young Talents“ ostaje ključna u osiguravanju naše posvećenosti budućnosti.

Na poslovnom planu ostvarili smo značajne prekretnice, uključujući uspješno uvođenje Sukuka, islamskog oblika obveznica, te lansiranje BBI Platinum paketa sa Visa Platinum karticom. Renoviranje poslovnica je već počelo, čime se našim klijentima osigurava bolja dostupnost sveobuhvatnog asortimana bankarskih proizvoda i usluga.

Iza nas je i uspješno organiziran 12. Sarajevo Business Forum i 3. Sarajevski halal sajam, tokom kojih su privrednici iz naše zemlje imali priliku povezati se sa poslovnim ljudima iz cijelog svijeta, te otvoriti nova tržišta, što je u konačnici dodatni poticaj privredi BiH.

Kao dio naše društvene odgovornosti, s ponosom smo podržali projekte posvećene očuvanju kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine.

Gledajući unaprijed, naša posvećenost izvrsnosti ostaje nepokolebljiva. Posvećeni smo jačanju timskog rada, poticanju inovacija i održavanju obećanja da ćemo našim klijentima pružiti izuzetnu uslugu.

Posebno se želim zahvaliti cijelom BBI timu na trudu, energiji, odlučnosti i zalaganju koji svakodnevno ulažu kako bismo svojom predanošću i profesionalnom uslugom za klijenta ispunili obećanje Banke prilagođene svim potrebama i zahtjevima klijenata. Prethodna godina bila je putovanje obilježeno rastom, učenjem i uspjehom. S nestrpljenjem iščekujemo nastavak ovog zajedničkog putovanja u narednoj godini. U ime Uprave Banke i vlastito ime želim zahvaliti svim klijentima i poslovnim partnerima na ukazanom povjerenju. Nadam se da će naše aktivnosti opravdati povjerenje u poslovnoj godini koja je pred nama.

Alek Bakalović

Predsjednik Uprave

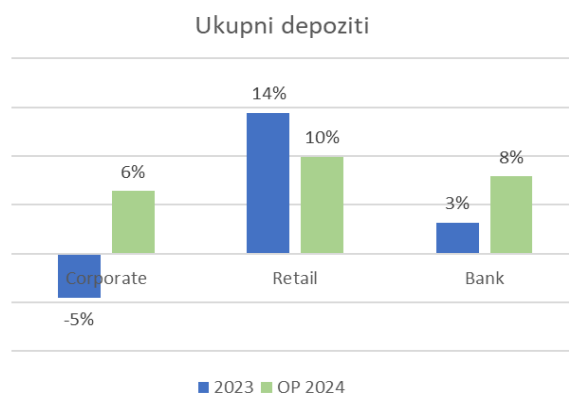
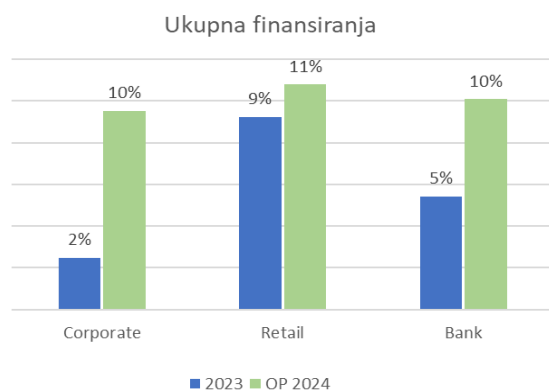

PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA BANKE

Uzevši u obzir otežane makroekonomske okolnosti te projekcije kretanja u bankarskom sektoru, Banka u 2024. godini planira ostvarenje umjerenog rasta u segmentu finansiranja i aktive. Plan je zadržati poziciju u segmentu srednjih banaka, uz umjeren i postepen rast tržišnog učešća.

Poseban naglasak će i dalje biti stavljen na očuvanje kvaliteta portfolija finansiranja. Planiran je nastavak intenzivnih aktivnosti na naplati portfolija koji je već u nivou 3 kreditnog rizika i za koji su sudski procesi i druge aktivnosti naplate već u toku, te prodaje materijalne aktive stečene u postupcima naplate. Također planirana je i naplata profitne marže i penala finansiranja u vanbilansu, te naplata otpisanih potraživanja. Stoga, u poređenju sa prethodnom godinom, očekuje se poboljšanje indikatora rizika u 2024. godini, uključujući stopu neprihodujućih plasmana, omjer pokrivenosti za portfolio u nivou 3 kreditnog rizika, smanjenje volumena nekvalitetnih finansiranja. Kako bi planirano bilo uspješno provedeno, Banka će nastaviti intenzivan monitoring klijenata u nivou 1 i nivou 2 kreditnog rizika, kako fizičkih, tako i pravnih lica, te proaktivan pristup u smislu restrukturiranja finansiranja, kao i blagovremeno pokretanje sudskih procesa u cilju naplate finansiranja u kasnoj fazi naplate.

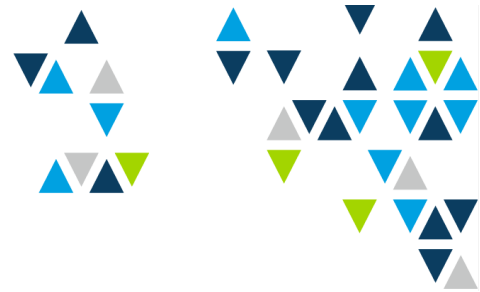
U nastavku su grafički prikazani planirani rast finansiranja i depozita na nivou Banke i po segmentima poslovanja:

S aspekta prihoda, očekuje se rast prihoda u skladu sa očekivanjima oporavka ekonomije, te zahvaljujući planiranom rastu broja klijenata. Na strani troškova biti će nastavljene aktivnosti na racionalizaciji i unapređenju efikasnosti u svim segmentima, uključujući digitalizaciju, kontrolu troškova i nabavki.

U tabeli ispod prikazan je planirani rast operativnih prihoda i rashoda Banke, te rast broja klijenata, kako korporativnih, tako i individualnih, u 2024. godini:

Opis	Godišnji rast u 2024. godini
Operativni prihodi	9%
Operativni rashodi	14%
Broj klijenata Corporate	5%
Broj klijenata Retail	6%
Broj klijenata Banke	6%

Kao rezultat planiranih ostvarenja u dijelu prihoda i rashoda, rasta aktive, finansiranja i predviđanja u pogledu naplate, Banka očekuje sljedeće vrijednosti osnovnih pokazatelja uspješnosti u narednoj godini:

Opis	Plan u 2024. godini
Omjer prihoda i troškova	51%
Stopa adekvatnosti kapitala	> 16%
Stopa neprihodujućih finansiranja	< 5%
Aktiva po zaposlenom (u 000 BAM)	3.943

NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI U VEZI SA RAZVOJEM

Pravci djelovanja koji su sinergijskim efektom doveli do zapaženih rezultata u 2023. godini su:

1. Novi proizvodi

Primarna strateška smjernica našeg djelovanja je da se unaprijedi i proširi lepeza bankarskih proizvoda u skladu sa islamskim principima kako bi Banka imala konkurentnu i inovativnu ponudu. Dizajnirali smo i poboljšali postojeće proizvode kao što su paketi proizvoda, dodatne ponude osiguranja uključene u pakete, a sve u cilju prilagođavanja potrebama naših klijenata. Uvedena je nova debitna kartica u portfoliju - Visa Platinum kartica sa brojnim pogodnostima za klijente. Također, uvodimo novo hibridno finansiranje sa kombinovanom profitnom maržom (prvi period fiksna, ostatak perioda varijabilna profitna marža). Pomenuti proizvod je u posljednjoj fazi testiranja i biće implementiran počevši od Q2 2024.

Bosna Bank International uvela je Sukuk u svoje poslovanje

Dodatna stabilnost Banke

BBI Banka je u poslovanje uvela sukuk, islamske obveznice, nakon što je uložila 10 miliona eura u sukuk izdan od strane Islamic Development Bank (IsDB), najjače institucija islamskog bankarstva s najboljim kreditnim rejtingom u svijetu. Investicija je realizovana preko Abu Dhabi Islamic Bank (ADIB), koja Banci pruža brokerske i skrbničke usluge. Ponosni smo što je Banka uspjela investirati u sukuk, islamske obveznice koje su veoma tražene na globalnom nivou, a pored toga, pristup ovoj vrsti ulaganja je veoma ograničen. Time je Banka diverzifikovala svoj investicioni portfolio i postala prva i jedina banka na našem tržištu koja je u svoje investicione poslove uključila sukuk, što će omogućiti da se viškovi sredstava na inovativne načine plasiraju na tržište kapitala, ostvarujući prinose iz drugih izvora koji će dalje jačati stabilnost Banke. Sukuk je proizvod islamskih finansija u kojem vlasnik preuzima rizik povrata sve dok njegova naknada ne odgovara udjelu u dobiti, a prema Organizaciji za računovodstvo i reviziju islamskih finansijskih institucija (AAOIFI) koristi se za prikupljanje sredstava za dugoročna ulaganja.

BBI Platinum paket

Vrijednost koju nosite sa sobom

U 2023. godini BBI banka je uvela 4 nova paketa proizvoda i usluga, od kojih se izdvaja BBI Platinum paket koji uključuje najnoviju Visa Platinum karticu. Ovaj proizvod je kreiran za premium klijente i pruža brojne pogodnosti, od bezbrižnih poslovnih i porodičnih putovanja sa besplatnim putnim zdravstvenim osiguranjem do prijatne kupovine širom svijeta. Ovim BBI Banka potvrđuje svoju opredijeljenost za kontinuirano unapređenje svojih usluga i proizvoda, kao i modernizaciju. BBI Platinum paket korisnicima donosi pregršt privilegija, a prije svega pruža osjećaj sigurnosti i pouzdanosti u bezgotovinskom plaćanju, kako u Bosni i Hercegovini tako i širom svijeta. Ovim premium proizvodom Banka je obogatila svoj portfolio kartica i prilagodila se potrebama klijenata, pružajući im viši nivo usluge koja prati njihov dinamičan životni stil. Visa je krajem 2023. godine nagradila Banku za uspješno lansiranje Visa Platinum kartice.

BBI Banka je dobitnica nagrade "Poslovni potez godine" za najveću investiciju u mrežu bankomata.

Za ulaganje u digitalizaciju i kupovinu više od 60 multifunkcionalnih bankomata Banka je nagrađena za „Poslovni potez godine“ po izboru portala Indikator.ba, vodećeg finansijskog i poslovnog medija u BiH. Ovo ujedno predstavlja i jednu od najvećih investicija u mrežu bankomata. Novi bankomati su opremljeni posebnom CRM opcijom koja klijentima omogućava laku komunikaciju sa timom Banke. Također, bankomati nude mogućnost zamjene valuta i mogu se koristiti za polaganje gotovine za fizička i pravna lica, uključujući i kovanice. U BBI Banci posvećeni smo održivom finansiranju kroz ekološke i socijalne projekte, što je logičan slijed islamsko-etičkih bankarskih principa koji promovišu dijeljenje bogatstva i pružanje podrške.

Kontinuirano radimo na tome da našim korisnicima olakšamo poslovanje i ponudimo proizvode i usluge po kojima se ističemo kao lideri na tržištu.

Osim toga, u okviru mobilnog bankarstva nudimo funkciju BBI Card Guard koja omogućava našim klijentima praćenje, omogućavanje ili onemogućavanje korištenja kartica na POS terminalima, bankomatima, kao i upravljanje i kontrolu online plaćanja. Ova usluga značajno povećava povjerenje u našu Banku. Kako bismo našim klijentima olakšali svakodnevno poslovanje sa Bankom, kreirali smo uslugu eRežija koja omogućava korisniku interneta (eBBI) i mobilnog bankarstva (mBBI) da dobije popunjen nalog za plaćanje mjesečnih računa i izvrši plaćanje samo jednim klikom.

2. Unaprijeđenje procesa rada

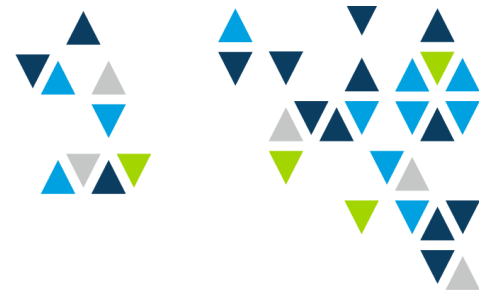
Kvalitativnom analizom postojećeg stanja kada su u pitanju procesi, identifikovana su uska grla i zastarjeli načini poslovanja. Čitavim nizom procedura, pravilnika, uputstava definirali smo nove procese koji su značajno ubrzali poslovanje. Redizajnirani proces odobravanja finansiranja kroz nove matrice odlučivanja značajno će ubrzati vrijeme odobravanja i puštanja finansiranja. Ažurirali smo naše procedure, katalog proizvoda, pravilnike i uputstva. Implementirali smo ubranu proceduru za kratkoročno finansijsko partnerstvo proizašlo iz okvirnog ugovora o finansiranju.

3. Digitalna transformacija

Banka je tokom 2023. godine bila posvećena digitalizaciji mreže i modernizaciji poslovnog modela u skladu sa trendovima digitalizacije u bankarskoj industriji.

Banka je tokom 2023. godine instalirala 33 bankomata nove generacije i sada ukupno raspolaže sa 83 bankomata. Ovi pametni bankomati će nuditi standardne usluge, ali i dodatne usluge kao što su isplata gotovine, mjenjačke transakcije, transferi, plaćanje računa i tako dalje. Svi bankomati nude mogućnost CRM komunikacije sa klijentima.

Banka s ponosom ističe svoju posvećenost zajednici kroz niz projekata i inicijativa u skladu sa osnovnim vrijednostima Banke. Ovdje ćemo ukratko predstaviti ključne projekte korporativne društvene odgovornosti iz protekle godine, prikazujući naš angažman u različitim oblastima.

Sarajevo Business Forum 2023 - Gdje se ideje susreću sa mogućnostima

„Sarajevo Business Forum promovirše saradnju i inovativnost. Preduzetnici i poslovne zajednice igraju ključnu ulogu u izgradnji bolje budućnosti“

Sarajevo Business Forum, najvažniji društveno odgovorni projekat BBI banke, je godišnja međunarodna investicijsko-poslovna konferencija i platforma koju od 2010. godine organiziraju Bosna Bank International i njeni dioničari: Islamic Development Bank, Dubai Islamic Bank i Abu Dhabi Islamic Bank. Događaj je održan pod pokroviteljstvom Predsjedništva Bosne i Hercegovine i u saradnji sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo. Više od 2000 poslovnih lidera iz preko 50 zemalja imalo je priliku da još jednom razmijene ideje i rade zajedno kako bi izgradili bolju i prosperitetniju budućnost.

Događaj se pokazao kao odlična prilika za diskusiju i razmjenu znanja i iskustava, proširenje mreže poslovnih saradnika, kao i za istraživanje i povezivanje s novim tržištima. Forum je dokazao kako su zajednička vizija, saradnja i inovativnost ključ uspjeha u razvoju privrede i društva. Sarajevo Business Forum 2023, praćen sa preko 200 akreditovanih novinara, potvrdio je status čvrste platforme koja ujedinjuje ljude iz različitih zemalja i kultura, podstičući ulaganja i poslovnu saradnju. Novo izdanje SBF-a je u pripremi i održaće se u periodu od 21. do 23. maja 2024. godine.

Sarajevski halal sajam 2023: prilika za umrežavanje, edukaciju i razvoj poslovanja

Treći Sarajevski halal sajam 2023 u organizaciji Banke i certifikacijske agencije za halal kvalitet, pod pokroviteljstvom Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i uz strateško partnerstvo sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, u 2023. godini ugostile su 56 kompanija - izlagača iz 12 zemalja svijeta: Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Albanije, Velike Britanije, Saudijske Arabije, Sjedinjenih Američkih Država, Turske, Indonezije, Malezije, Jordana i Libije. Izlagači su predstavili mnoštvo inovativnih proizvoda, tehnologija i usluga. Svaka kompanija je donosila svoje jedinstvene ideje i rješenja, što je rezultiralo inspirativnim okruženjem u kojem su mogli razmjenjivati ideje i uspostavljati nova partnerstva. Na sajmu smo imali privilegiju čuti 38 govornika koji su podijelili svoja znanja, iskustva i vizije budućnosti halal industrije. Ovi govornici, zajedno sa četiri moderatora, ukupno 42 stručnjaka, dolaze iz osam zemalja: Bosne i Hercegovine, Jordana, Turske, Srbije, Hrvatske, Libije, Sjedinjenih Američkih Država i Velike Britanije. Ova raznolikost učesnika odražava globalnu prirodu halal industrije i njenu sposobnost da poveže ljude i kompanije iz različitih dijelova svijeta. Halal industrija nije samo poslovna prilika, već je i povezujući most između kulture i međunarodne saradnje. Sigurni smo da će rezultati ovog sajma biti vidljivi i u budućnosti, kako u vidu novih projekata i investicija, tako i u jačanju međunarodne saradnje u halal industriji.

BBI program mladih talenata 2023/2024:

Pokretanje inovativnog BBI programa za mlade talente obilježio je 2023. godinu. Ovaj šestomjesečni plaćeni program pruža platformu mladim, fakultetski obrazovanim pojedincima da steknu svoje prvo radno iskustvo pod mentorstvom iskusnih zaposlenika Banke. Program ima za cilj pružiti podršku mladim talentima u njihovim profesionalnim počecima, pripremajući ih za izazove dinamičnog tržišta rada. Kroz sistematski pristup učenju, projektnom radu i razvoju vještina, polaznici programa izgrađuju svoje profesionalne karijere. Program je investicija u budućnost i očekujemo od mladih talenata da doprinesu inovacijama unutar Banke.

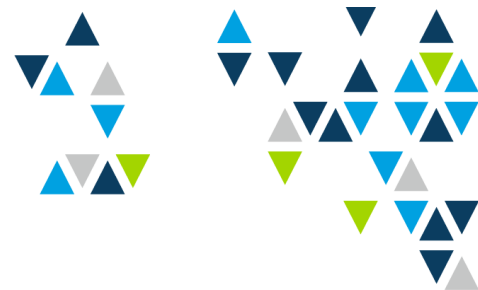
Bosanska iskustva

Projekat "Pod nebom vedre vjere - Islam i Evropa u iskustvu Bosne":

U 2023. godini Banka je s ponosom podržala projekat „Pod nebom vedre vjere – Islam i Evropa u iskustvu Bosne“. Ovaj naučno-istraživački, edukativni i izložbeni projekat, koji je pokrenuo Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, ima za cilj promociju kulturnog i civilizacijskog naslijeđa bosanskih muslimana. Projekat tematizira i interpretira otvorenost, dinamiku, vedrinu, jedinstveno duhovno, kulturno, civilizacijsko, političko-pravno naslijeđe, kulturno naslijeđe, umjetničko, arhitektonsko, građevinsko, naučne, književne, muzičke i druge duhovne izraze i globalne doprinose bosanskih svjetova islama. Podržavajući ovaj projekat, Banka doprinosi očuvanju kulturne baštine i promociji dijaloga između različitih kultura.

BBI dobrotvorni fond

Od svog osnivanja, Banka, kao institucija koja u temeljima svoje korporativne kulture ima ugrađenu brigu za najugroženije kategorije društva, posvećena je društvenoj odgovornosti kroz sopstveni dobrotvorni fond. Ovaj fond podržava najugroženije socijalne kategorije kroz stipendije, medicinsku pomoć i opštu podršku pojedincima, porodicama i institucijama kojima je to potrebno. Donacije iz fonda dostigle su značajne iznose za brojne aktivnosti

vezane za lokalnu zajednicu. U 2023. godini tradicionalno izdvajamo učešće u humanitarnoj akciji „Hiljadu paketa za porodice širom Bosne i Hercegovine“ koju Banka organizuje devetu godinu zaredom s ciljem podjele prehrambenih paketa za hiljadu najpotrebitijih porodica širom zemlje. Banka je također donirala značajan iznos za pomoć onima koji su pogođeni zemljotresima u Turskoj i Siriji.

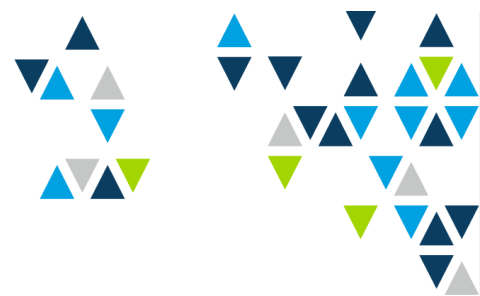
Donacija za „Obrazovanje gradi BiH“

U okviru svoje društvene odgovornosti, Banka je od nevladine organizacije „Obrazovanje gradi BiH“ kupila 1.000 kalendara za 2024. godinu. Ovom donacijom podržavamo humanitarnu misiju pomoći mladima da steknu znanje i obrazovanje, što je ključno za njihovu budućnost.

Članstvo u Filantropskom forumu:

BBI Banka je već dvije godine članica Filantropskog foruma u Bosni i Hercegovini. Ova platforma okuplja kompanije, organizacije i filantrope sa ciljem da aktivno ulažu u bolje društvo. Kroz članstvo, Banka podržava stvaranje jake filantropske kulture i doprinosi pozitivnim društvenim promjenama.

Ovi projekti nisu samo ulaganje u pojedince i zajednicu; oni čine temelj dugoročnog uspjeha Banke.

INFORMACIJE O OTKUPU VLASTITIH DIONICA, ODNOSNO UDJELA

Banka nije vršila otkup vlastitih dionica niti udjela.

INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA PRAVNOG LICA

Informacije o poslovnim segmentima pripremaju se na osnovu izvještaja po poslovnim segmentima, koji je kreiran za potrebe izvještavanja menadžmenta. Banka obavlja poslovanje i ostvaruje prihode putem tri poslovna segmenta:

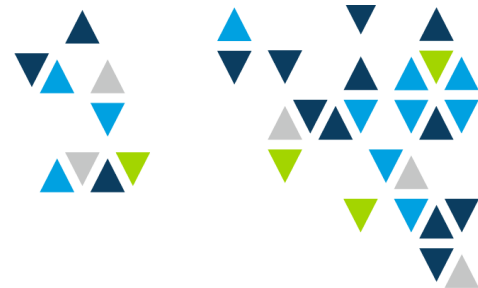
1. segment Retail - stanovništvo,
2. segment Corporate – pravna lica i
3. segment Treasury.

Segment Retail obuhvata poslovanje Banke sa stanovništvom i samostalnim obrtnicima, segment Corporate obuhvata poslovanje sa pravnim subjektima, dok segment Treasury obuhvata poslovanje sa drugim bankama i mjenjačnicama.

Glavni proizvodi poslovnih segmenata

Sva tri navedena poslovna segmenta ostvaruju prihode od profitne marže od finansiranja te prihode od različitih vrsta naknada, poput prihoda od poslovanja sa devizama, platnog prometa, kartičnog poslovanja i slično, te troškove od profitne marže na depozite. U nastavku je dat pregled glavnih proizvoda za svaki poslovni segment:

- **Poslovni segment Retail**
 - **Finansiranja stanovništva i samostalnih djelatnosti:**
 - Stambena finansiranja,
 - Dugoročna finansiranja,
 - Kratkoročna finansiranja,
 - Overdrafti,
 - Kreditne kartice,
 - Finansiranja samostalnih djelatnosti.
 - **Depoziti stanovništva i samostalnih djelatnosti:**
 - Depoziti po viđenju stanovništva
 - Depoziti samostalnih djelatnosti,
 - Oročeni depoziti stanovništva.
 - **Tekući i žiro računi**
 - **Poslovanje sa devizama/mjenjački poslovi**
 - **Platni promet** (domaći i ino platni promet)
 - **Kartično poslovanje**
 - **Ostalo**
- **Poslovni segment Corporate**
 - **Finansiranja klijenata:**
 - Dugoročna finansiranja,
 - Kratkoročna finansiranja,
 - Overdrafti.
 - **Depoziti klijenata pravnih lica:**
 - Depoziti po viđenju,
 - Oročeni depoziti.

- **Dokumentarni poslovi**
 - Garancije (loro/nostro, plative/činidbene/avansne itd)
 - Akreditivi
 - **Poslovanje sa devizama**
 - **Platni promet** (domaći i ino platni promet)
 - **Projekti** (Sarajevo Business Forum i Sarajevo Halal Fair) i finansijsko savjetovanje
 - **Ostalo**
- **Poslovni segment Treasury**
- **Finansiranja banaka/plasmani bankama**
 - **Depoziti banaka i linije finansiranja**
 - **Poslovanje sa devizama**
 - **Poslovanje sa vrijednosnim papirima**
 - **Ostalo**

Struktura operativnih prihoda po poslovnim segmentima

Struktura prihoda radena je na principu izvještaja po segmentima Banke, koji ne uzima u obzir transferne cijene, te su ovdje prikazani i rashodi osnovom depozita. Banka je opredijeljena bržem rastu Retail segmenta od Corporate segmenta već duži vremenski period, što je rezultiralo da prihodi Retail segmenta u 2023. godini budu veći od prihoda Corporate segmenta.

Poslovni segment	Pregled rezultat poslovanja i učešća u prihodima
Retail	Poslovna linija Retail predstavlja segment poslovanja sa stanovništvom (fizičkim licima i samostalnim djelatnicima) u domenu finansiranja, prikupljanja depozita, pružanja usluga vođenja transakcijskih računa, poslovanja sa devizama, platnog prometa (domaćeg i ino), kartičnog poslovanja i ostalih usluga iz domena bankarskog poslovanja. Klijenti Retail-a čine 96% ukupnog broja klijenata Banke. U ukupnim prihodima poslovne linije Retail prihodi od neto profitne marže učestvuju sa 69%, a neto prihod od naknada sa 31%. Najveće prihode generišu dugoročna finansiranja (13 miliona BAM), što čini 24,6% ukupnog prihoda od profitne marže Banke i 43,6% ukupnih prihoda Retail-a. Slijede stambena finansiranja sa prihodom od 10,4 miliona BAM (19,6% ukupnog prihoda Banke od profitne marže i 34,7% ukupnog prihoda Retail-a). Na strani naknada, najveći prihod ostvaren je od naknada za vođenje računa i paketa u iznosu od 4,2 miliona BAM (32,1% ukupnih naknada poslovne linije i 20,9% ukupnih naknada Banke).
Corporate	Poslovna linija Corporate predstavlja segment poslovanja sa pravnim subjektima u domenu finansiranja, prikupljanja depozita, pružanja usluga vođenja transakcijskih računa, poslovanja sa devizama, platnog prometa (domaćeg i ino), kartičnog poslovanja, dokumentarnog poslovanja i ostalih usluga iz domena bankarskog poslovanja. Pravna lica čine 4% ukupnog broja klijenata Banke. U ukupnim prihodima poslovne linije Corporate prihodi od neto profitne marže učestvuju sa 73,3%, a neto prihodi od naknada sa 26,7%. Najveće prihode generišu dugoročna finansiranja (13,8 miliona BAM), što čini 26,1% ukupnog prihoda od profitne marže Banke i 61% ukupnih prihoda Corporate-a. Slijede kratkoročna finansiranja sa prihodom od 5,9 miliona BAM (11,1% ukupnog prihoda Banke od profitne marže i 25,9% ukupnog prihoda Corporate). Na strani naknada, najveći prihod ostvaren je od naknada od platnog prometa u iznosu od 3,4 miliona BAM (53% ukupnih naknada poslovne linije i 16,8% ukupnih naknada Banke, te 14,8% ukupnih prihoda poslovne linije).
Treasury	Poslovna linija Treasury obuhvata segment poslovanja sa drugim Bankama (finansiranja, primanje depozita) i mjenjačnicama i uključuje trgovanje sa vrijednosnim papirima. Plasmani bankama čine 6,4% ukupnog portfolija finansiranja Banke. Najveće prihode generišu plasmani bankama (6,3 miliona BAM), što čini 11,9% ukupnog prihoda od profitne marže Banke. Na strani naknada, najveći prihod ostvaren je od poslovanja sa devizama u iznosu od 0,6 miliona BAM (3,1% ukupnih prihoda od naknada Banke).

KREDITNO-GARANTNI FOND FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Banka učestvuje u kreditno-garantnom fondu Federacije Bosne i Hercegovine, koji administrira Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine.

Cilj kreditno-garantnog fonda je da omogući pristup finansiranju preduzetnicima, poljoprivrednim proizvođačima, mikro, malim, srednjim i velikim preduzećima, posebno u industrijama pogođenim pandemijom.

Banka je u 2023. godini izdala 7 garancija. Ukupan obim finansiranja u 2023. godini iznosio je 3.789 hiljada BAM. Ukupan broj korporativnih klijenata u 2023. godini bio je 7.

U 2022. godini ukupan obim finansiranja iznosio je 17.328 hiljada BAM, a ukupan broj izdatih garancija je 51, za ukupno 44 pravna lica.

SUBVENCIONIRANE LINIJE FINANSIRANJA

Od decembra 2013. do 31.12.2023. godine ugovoreno je i realizovano ukupno 43 subvencioniranih linija finansiranja, koje pokrivaju više gradova, općina, kantona.

Aktivne subvencionirane linije na dan 31. decembar 2023. godine su:

U hilj. BAM

Subvencionirana linija	Ukupna vrijednost linije	Ukupno odobreno finansiranje
Kanton Sarajevo (8 linija)	23.500	8.811
Općina Konjic	10.950	5.955
Srednjobosanski kanton – 31.10.2023. (zatvorena linija)	8.250	6.370
Zeničko dobojski kanton – 31.10.2023. (zatvorena linija)	8.800	9.520

NOVE LINIJE U 2023. GODINI

Kanton Sarajevo

Banka je 2023. godine potpisala ugovor o poslovnoj saradnji sa Kantonom Sarajevo – Ministarstvom ekonomije, za subvencioniranje malih preduzeća sa sjedištem u Kantonu Sarajevo. Ukupna vrijednost linije finansiranja je 23.500 hiljada BAM, subvencionirana u iznosu od 1.500 hiljada BAM.

Do 31.12.2023. godine ukupno je isplaćeno 8.811 hiljada BAM.

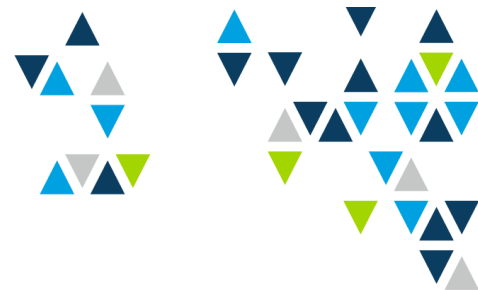
Srednjobosanski kanton

Banka je 2023. godine potpisala Ugovor o poslovnoj saradnji sa Srednjobosanskim kantonom – Ministarstvom privrede, za subvencioniranje malog biznisa sa sjedištem u Srednjobosanskom kantonu. Ukupna vrijednost linije finansiranja je 8.250 hiljada BAM, subvencionirana u iznosu od 200 hiljada BAM. Do 31.12.2023. godine ukupno je isplaćeno 6.370 hiljada BAM.

Subvencionirana linija odobrena od strane Svjetske banke (IBRD)

Banka učestvuje u subvencioniranoj liniji odobrenoj od strane Svjetske banke. Potpisan je sporazum između Svjetske banke i Federacije Bosne i Hercegovine, a istu administrira Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine. Banka je 2023. godine potpisala i Ugovor sa Razvojnomo bankom Federacije Bosne i Hercegovine.

Cilj subvencionirane linije je omogućiti pristup finansiranju za mikro, mala i srednja preduzeća pogođena pandemijom COVID-19. Ukupna vrijednost subvencionirane linije je 5.000 hiljada eura.

CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA FINANSIJSKIM RIZICIMA

Banka je Strategijom rizika definisala finansijske i nefinansijske rizike kojima je izložena. Finansijski rizici su: kreditni rizik (koncentracijski rizik, rezidualni rizik, rizik profitabilnosti, politički i ekonomski rizik), tržišni rizici (devizni rizik) rizik profitne stope i rizik likvidnosti.

Ciljevi i politika upravljanja kreditnim rizikom

Strategijom upravljanja rizicima, Politikom finansiranja i Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je detaljnije definisala sistem upravljanja kreditnim rizikom uključujući koncentracijski rizik, rezidualni rizik, rizik profitabilnosti i rizik zemlje.

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju. Banka je internim aktima, politikama i procedurama koje se odnose na upravljanje rizicima obezbijedila adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom kojim se on svodi na prihvatljiv nivo.

Uprava Banke je podržana od strane nekoliko sektora, odnosno tijela – odbora koji su uspostavljeni kako bi operativno izvršavali funkcije kontrole i sprovodili strateška zaduženja upravljanja kreditnim rizikom, kako slijedi:

- Komitet za finansiranja i investicije Banke (FI komitet) odobrava izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i vanbilansnih stavki – finansiranja i investicije u okvirima utvrđenih aktima Banke.
- Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom donosi odluke iz domena naplate problematičnih potraživanja, te prodaje nekretnina i pokretnih stvari preuzetih u postupcima naplate.
- Sektor za odobravanje kreditnog rizika analizira kreditne zahtjeve te u skladu s tim daje mišljenje o prihvatljivosti kreditnog rizika.
- Sektor za kontrolu rizika provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfolija kategorija klijenata pravnih i fizičkih lica.
- Odbor za upravljanje rizicima (RICO) osnovan je 2023. godine za poboljšanje integrisanog upravljanja rizicima na nivou Banke.

Banka upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem adekvatnih procesa za utvrđivanje minimalne sposobnosti otplate dužnika prilikom odobrenja plasmana, kao i za redovno praćenje iste za sve vrijeme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana, uspostavljanjem limita kojima se definiše nivo rizika koji je Banka voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje tih limita.

Banka upravljanje kreditnim rizikom vrši putem:

- Procesu odobravanja finansiranja/plasmana;
- Procesu upravljanja kolateralima;
- Procesu mjerenja kreditnog rizika u skladu sa regulatornim okvirom (odlukama Agencije za bankarstvo FBiH);
- Procesu monitoringa portfolija i praćenja kvalitete istog;
- Procesu obračuna minimalnog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i interne procjene adekvatnosti kapitala;
- Procesu ranog otkrivanja znakova upozorenja (EWS);
- Procesu upravljanja rizičnim plasmanima i nekvalitetnom aktivom.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Banke. Prilikom analize klijenata za finansiranja/plasmane vrši se analiza kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja klijenata, identifikovanje nivoa rizika kao i kontrola iskorištenosti limita. U cilju nadzora i kontrole Banka je definisala limite koji odražavaju uslove na tržištu i poslovnu strategiju, kao i rizik koji je Banka spremna preuzeti. Banka također koristi rezultate interno razvijenog kreditnog rejtinga klijenata, koji sadrži finansijske i ponašajne varijable klijenata. Komitet za finansiranje i investicije Banke ili organizacioni dio po ovlaštenju Komiteta donosi odluku o odobravanju pojedinačnog finansiranja ili garancije fizičkih i pravnih lica, zbog kojih nastaje ili se povećava izloženost Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja.

Nakon odobrenja plasmana vrši se analiza kvaliteta plasmana na osnovu sistemskih podataka, te podataka iz relevantnih sektora u cilju adekvatne i pravovremene klasifikacije i prepoznavanja potencijalnih gubitaka.

Banka posebnu pažnju obraća na praćenje izloženosti kreditnom riziku loše aktive, odnosno nekvalitetnih finansiranja/plasmana koje obuhvata:

- praćenje nivoa portfolija;
- praćenje na individualnoj osnovi;
- praćenje stanja i ročnosti preuzimanja sredstava stečenih u procesu naplate.

Upravljanje nekvalitetnom aktivom uključuje i praćenje realizacije plana naplate nekvalitetne aktive.

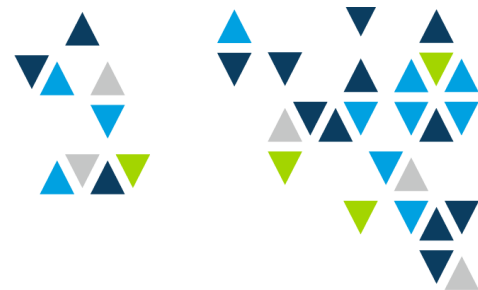
U svrhu kontrole rizika koncentracije utvrđeni su interni limiti izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema djelatnosti), pojedinačnim dužnicima ili grupama povezanih lica. Uspostavljanje limita izloženosti je osnov za diverzifikaciju kreditnog portfolija.

Banka također, kako bi umanjila izloženost kreditnom riziku, upravlja kolateralima u skladu sa Procedurom za upravljanje kolateralima.

Izvjestavanje o kreditnom riziku na nivou Banke obuhvata i sistem eksternog i internog izvještavanja o upravljanju kreditnim rizikom. Eksterno izvještavanje vrši se u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo FBiH, a interno izvještavanje u skladu sa internim aktima Banke.

Izveštaj o upravljanju kreditnim rizikom sadrži: ukupnu izloženost kreditnom riziku, iznos dospjelih potraživanja, pregled nekvalitetnih kredita, vrijednost i vrstu prihvatljivog kolaterala, iznos ispravki vrijednosti i rezerve za kreditne gubitke.

Proces upravljanja kreditnim rizikom Banke podliježe kontinuiranoj kontroli interne revizije.

Ciljevi i politika upravljanja rizikom likvidnosti

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se na vrijeme izmirivale dospjele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima Banke, odnosno minimizirali negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke.

Strategijom upravljanja rizicima, Programom za upravljanje rizikom likvidnosti i Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti Banka je bliže definisala sistem upravljanja rizikom likvidnosti.

Cilj strategije likvidnosti je odrediti pristup likvidnosti koji će obezbijediti čuvanje finansijske snage Banke i njenu sposobnost za odupiranje stresnim događajima na tržištu.

Strategija upravljanja likvidnosti Banke uključuje slijedeće:

- Upravljanje usklađenošću aktive i pasive bilansa i vanbilansa;
- Upravljanje likvidnosti aktive;
- Upravljanje pasivom u kontekstu likvidnosti;
- Upravljanje vanbilansom u kontekstu likvidnosti;
- Projektovanje likvidnosti;
- Uključivanje likvidnosnih troškova (LTP) u interno određivanje cijena;
- Strategija rješavanja vanrednih situacija;
- Kontrola i nadzor nad upravljanjem likvidnošću.

Uspostavljenom organizacionom strukturom, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti jasno su razgraničene na proces upravljanja rizikom likvidnosti (Sektor za kontrolu rizika – Odjeljenje za tržišni i operativni rizik) i proces preuzimanja rizika likvidnosti (Sektor sredstava i finansijskih institucija).

Komitet za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Komisija za likvidnost imaju primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti, u okviru svoje nadležnosti u redovnim i vanrednim uslovima poslovanja. Također, u procesu upravljanja rizikom likvidnosti ulogu imaju i ostali odbori Banke (FI Komitet, Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom, RICO), čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti, korištenjem obaveza različitih dospjeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva.

Tri su osnovna elementa rizika likvidnosti:

- rizik neusklađene likvidnosti koji nastaje zbog neusklađenosti aktive i pasive Banke,
- rizik pojačane likvidnosti koji proizilazi iz novčanih tokova aktive i pasive koji pokazuju da bi Banka u budućem periodu mogla imati potencijalno veće potrebe za likvidnijim sredstvima,
- tržišni rizik likvidnosti koji nastaje zbog potencijalno slabije likvidnosti tržišta i nemogućnosti Banke da proda rezerve likvidnosti.

Banka je uspostavila osnovne principe upravljanja rizikom likvidnosti i to:

- spremnost da se odgovori dospjelim obavezama kroz održavanje minimalnog nivoa likvidne imovine;
- održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava kroz limitiranje valutne i ročne neusklađenosti potraživanja i obaveza;
- utvrđivanje planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Identifikacija rizika likvidnosti podrazumijeva analiziranje svih indikatora koji dovode

do nastanka i povećanja rizika likvidnosti, kao i praćenje nivoa raspoloživih likvidnih sredstava (rezervi likvidnosti) i razmatranje vrste i visine izvora sredstava, kroz procjenu stabilnosti depozita. Osim zakonom propisanih pokazatelja Banka je dodatno uspostavila i interne pokazatelje rizika likvidnosti kao i frekvenciju njihovog praćenja.

Uspostavljeni interni limiti prilikom praćenja pokazatelja rizika likvidnosti imaju za cilj da se pravovremeno detektuju devijacije i odstupanja kada je riječ o izloženosti riziku likvidnosti i kako bi se na vrijeme preduzele adekvatne mjere koje će dovesti do smanjenja izloženosti riziku likvidnosti i kako bi navedena izloženost bila u skladu sa strategijom upravljanja rizikom likvidnosti.

Banka ima uspostavljen interni i eksterni sistem izvještavanja o riziku likvidnosti, koji obuhvata procjenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti, usklađenost sa eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize i prijedlog mjera.

Ciljevi i politika upravljanja tržišnim rizikom

Banka tržišnim rizicima smatra:

- pozicijski rizik;
- devizni rizik;
- robni rizik.

U svom poslovanju Banka je, po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi, izložena deviznom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat promjene valutnog/deviznog kursa.

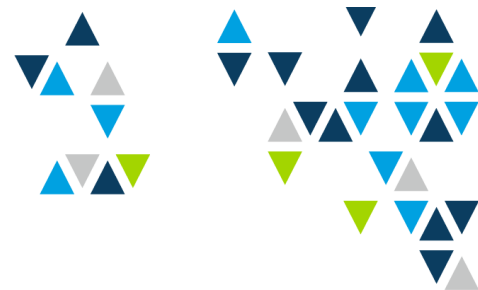
Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik Banka primjenjuje standardizirani pristup.

Strategijom upravljanja rizicima, Programom za upravljanje deviznim rizikom i procedurama rada Banka je bliže definisala sistem upravljanja valutnim/deviznim rizikom.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja valutnog/deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja i procesa podrške.

Programom za upravljanje deviznim rizikom definisani su limiti u okviru zakona i odluka Agencije za bankarstvo FBiH.

Uspostavljen je i sistem izvještavanja koji obuhvata procjenu izloženosti valutnom/deviznom riziku, usklađenost sa definisanim limitima (eksternim i internim), rezultate stres test analize, kao i prijedlog mjera. Dnevno se vrši izvještavanje Komisiji za likvidnost, mjesečno Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom i Komitetu za upravljanje rizicima, a kvartalno Nadzornom odboru.

Ciljevi i politika upravljanja rizikom profitne stope

Rizik profitne stope je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjena kamatnih stopa/profitnih stopa.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja.

Komitet za upravljanje aktivom i pasivom ima značajnu ulogu u procesu upravljanja rizikom kamatnih stopa/profitnih stopa. Izvještaj o kamatnom riziku/riziku profitne stope mjesečno razmatra Komitet za upravljanje aktivom i pasivom i Komitet za upravljanje rizicima koji analizira izloženost Banke ovom riziku, a izvještaj se kvartalno dostavlja i Agenciji za bankarstvo FBiH.

Upravljanje kamatnim rizikom/rizikom profitne stope vrši se u skladu sa Procedurom za upravljanje kamatnim rizikom/rizikom profitne stope.

Banka upravlja različitim oblicima profitnog rizika i to:

- Rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih/profitnih stopa (repricing risk) - rizik kojem je Banka izložena zbog vremenske neusklađenosti dospjeća (za stavke sa fiksnom kamatnom/profitnom stopom) i ponovnog utvrđivanja kamatnih/profitnih stopa (za stavke sa varijabilnom/promjenjivom kamatnom/profitnom stopom) bilansnih i vanbilansnih pozicija bankarske knjige.
- Bazni profitni rizik (basis risk) - rizik kome je Banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih/profitnih stopa kod kamatno/profitno osjetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospjeća ili ponovnog određivanja cijena.
- Rizik opcija (optionality risk) - rizik koji proizilazi iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osjetljivim pozicijama odnosno koji proizilazi iz ugovorenih opcionalnosti kamatnih/profitnih stopa.
- Rizik krive prinosa (yield curve risk) - rizik koji proizilazi iz uticaja promjene oblika i/ili nagiba krive prinosa na ekonomsku vrijednost Banke.

Izloženost Banke kamatnom/profitnom riziku mjeri se osjetljivošću finansijskog rezultata i kapitala Banke na moguća negativna kretanja kamatnih/profitnih stopa. Efekat negativnog kretanja kamatnih/profitnih stopa na finansijski rezultat i kapital Banke izračunava se množenjem GAP-ova pretpostavljenih promjena kamatnih/profitnih stopa (primjenjuje se standardni kamatni/profitni šok od 200 baznih poena). GAP predstavlja razliku između kamatno/profitno osjetljive aktive i kamatno/profitno osjetljive pasive.

Banka izračunava omjer promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala Banke koji ne bi trebao biti veći od 20%.

Banka je uspostavila sistem izvještavanja, koji obuhvata kvantitativnu i kvalitativnu procjenu izloženosti kamatnom riziku i vrši se primjenom internih modela statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, ekonomske vrijednosti kapitala, neto sadašnje vrijednosti i stres testiranja. Banka, također, kod upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope koristi i metodu procjene uticaja na neto prihod/dobit na mjesečnom nivou. Izvještaji se mjesečno dostavljaju Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom i Komitetu za upravljanje rizicima, a kvartalno Nadzornom odboru i Agenciji za bankarstvo FBiH.

Politike smanjenja rizika

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, obzirom da isti predstavlja najznačajniji rizik u poslovanju Banke.

Smanjenje kreditnog rizika je tehnika kojom se Banka koristi za smanjivanje kreditnog rizika povezanog sa izloženošću ili izloženostima koje ima, a koja obuhvata materijalnu i nematerijalnu kreditnu zaštitu.

Materijalna kreditna zaštita je tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti Banke proizlazi iz prava Banke da, u slučaju nastanka statusa neizmirenja obaveza druge ugovorne strane ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja povezanih sa drugom ugovornom stranom, unovči ili prenese na sebe ili prisvoji ili zadrži određenu imovinu ili iznose, ili da smanji iznos izloženosti na iznos razlike između iznosa izloženosti i kreditne zaštite.

Banka prihvata najčešće sljedeće kategorije kolaterala:

1. Nekretnine (poslovne i stambene)
2. Pokretne stvari (oprema)
3. Finansijski kolaterali (vrijednosni papiri i depoziti)
4. Bankovne garancije

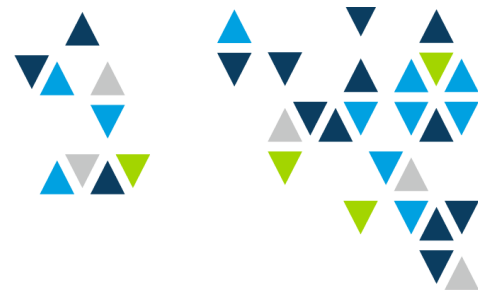
Iznos i vrsta traženog kolaterala ovisi o procijenjenom iznosu kreditnog rizika klijenta. Politikom za upravljanje kolateralima Banka je postavila standarde za procjenu vrijednosti kolaterala, odredila kriterije za prihvatljivost kolaterala, učestalost monitoringa i ponovne procjene vrijednosti kolaterala.

Nematerijalna kreditna zaštita je tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti Banke proizlazi iz obaveze treće strane na plaćanje određenog iznosa u slučaju nastanka statusa neizmirenja obaveza dužnika ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja.

Prilikom izračunavanja kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koriste se samo instrumenti osiguranja koji ispunjavaju uslove prihvatljivosti, a što je definisano internim aktima Banke i Odlukama Agencije za bankarstvo FBiH.

Banka za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik po standardiziranom pristupu koristi materijalnu kreditnu zaštitu u vidu novčanog depozita koji ispunjava slijedeće uslove:

- kreditna kvaliteta dužnika i vrijednost kolaterala ne smiju biti značajno međuzavisne,
- da je propisno dokumentovan ugovor o kolateralu te da ima jasne i efikasne postupke za pravovremenu realizaciju kolaterala,
- preostali rok do dospijeca zaštite mora biti najmanje jednak preostalom roku do dospijeca izloženosti.

Izloženost pravnog lica tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica, kao i strategija za upravljanje ovim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti

Izloženost tržišnom riziku

U svom poslovanju Banka je po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi izložena deviznom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat promjene valutnog/deviznog kursa. Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, primjenjuje se standardizirani pristup.

Izloženost kreditnom riziku

Banka kontinuirano na mjesečnom nivou vrši praćenje plasmana i poslovanja klijenata u cilju adekvatne i pravovremene klasifikacije klijenata i prepoznavanja potencijalnih gubitaka.

Mjerenje umanjenja vrijednosti definisano je Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka koji je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizacijskog troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te povezane vanbilansne izloženosti.

Banka kao dospjela nenaplaćena potraživanja definiše sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospijeća (po osnovu glavnice, profitne marže, naknada, plaćenih garancija i ostalih dospjelih obaveza).

Status neispunjavanja obaveza utvrđuje se na nivou klijenta za sve izloženosti. Status neispunjavanja obaveza dužnika postoji kada je dužnik u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu ili se, na osnovu analize finansijskog stanja, procjenjuje da dužnik neće moći izmiriti svoje obaveze u cjelosti bez realizacije sredstava obezbjeđenja nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne. Operativno, Banka status neispunjavanja obaveza identifikira na sljedeći način:

- Dužnik je u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, ili
- Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema Banci.

U okviru Izjave o apetitu za rizik usvojene za 2023. godinu, koja je sastavni dio Strategije upravljanja rizicima, Banka definiše parametre za praćenje kreditnog rizika. Tokom godine, nije zabilježeno dostizanje definisanih pragova upozorenja, niti graničnih vrijednosti.

Brojanje dana kašnjenja započinje danom kada je ukupan iznos svih dospjelih neizmirenih obaveza dužnika, po svim ugovornim iznosima postao materijalno značajan.

Izloženost riziku likvidnosti

Banka je kontinuirano izložena riziku likvidnosti. Rizik likvidnosti se prati na dnevnoj osnovi putem dnevnih izvještaja kao i u sklopu unutardnevne likvidnosti. Pored toga upravljanje rizikom likvidnosti se provodi putem regulatornih pokazatelja (LCR, NSFR i ročna usklađenost finansijske imovine i obaveza) kao i interno razvijenih pokazatelja. Postavljene su granične vrijednosti i tokom 2023. godine i nije bilo ugrožavanja likvidnosti Banke. Likvidnost Banke je bila iznad nivoa prosjeka bankarskog sektora FBiH (na osnovu podataka koji se objavljuju od strane Agencije za bankarstvo FBiH).

Također, kako bi pravovremeno detektovala potencijalne opasnosti za rizik likvidnosti Banka na kvartalnom nivou provodi stres testiranje rizika likvidnosti i na osnovu rezultata stres testiranja preduzimaju se adekvatne odluke i koraci.

Izloženost operativnom riziku

Za izračun iznosa izloženosti operativnom riziku Banka primjenjuje jednostavni pristup. Prema jednostavnom pristupu kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosi 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja. Banka izračunava trogodišnji prosjek na osnovu podataka za posljednja tri dvanaestomjesečna perioda na kraju finansijske godine.

Ukupan iznos izloženosti operativnom riziku računa se množenjem kapitalnog zahtjeva sa 8,33.

Banka prilikom izračuna relevantnog pokazatelja ne uključuje:

- Troškove ispravke vrijednosti i rezerve za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne stavke kao ni prihode po osnovu smanjenja istih, te operativne troškove poslovanja;
- Neto dobit/gubitak od finansijske imovine koja se drži do dospeljeća i raspoloživa za prodaju;
- Vanredne prihode;
- Prihode od osiguranja.

Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima propisuje ključna načela za osiguranje održivosti Banke, adekvatnost kapitala i likvidnosti, zaštitu Banke posredstvom sveobuhvatne integracije sistema za upravljanje rizicima i poslovnih aktivnosti Banke, za strateško planiranje i razvoj poslovanja koji su u potpunosti usklađeni s utvrđenom sklonosti preuzimanju rizika.

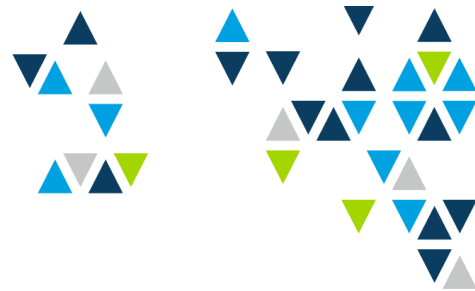
Između strateške orijentacije Banke i njene želje da preuzme rizike i upravlja njima postoji međusobna bliska povezanost. Osnovne komponente upravljanja rizicima su prilagođene rizičnom profilu, raspoloživoj infrastrukturi i profesionalnoj korporativnoj kulturi. Banka definira okvir za upravljanje rizicima koji treba da orijentira zaposlene prema bitnim ciljevima procesa.

Kod određivanja forme okvira Banka se rukovodila činjenicama koje su neophodne da tok procesa upravljanja rizicima zadovolji slijedeće kriterije:

- Da je sveobuhvatan u smislu glavnih rizika kojima je Banka izložena i kojima je potrebno upravljati;
- Da odražava interakcionu vezu između različitih rizika u okviru svih poslovnih aktivnosti u Banci;
- Da je fleksibilan, u smislu prilagođavanja promjenama u poslovnim aktivnostima Banke.

S obzirom na vrlo dobre pokazatelje iz oblasti kreditnog, tržišnog i operativnog rizika, koji su u većini segmenata bolji od prosjeka bankarskog sektora može se konstatovati da Banka uspješno i efikasno upravlja rizicima.

Tokom 2023. godine Banka je uvela dodatno praćenje novih rizika, kako to nalažu regulatorne Smjernice o izmjenama i dopunama smjernica za izvještavanje Federalne agencije za bankarstvo o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a u banci, tj. profitno/kamatno inducirani kreditni rizik, rizik koncentracije izvora finansiranja, rizik unutardnevne likvidnosti, rizik kadrova, rizik od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, rizik upravljanja, rizik prekomjerne finansijske poluge, rizik od klimatskih promjena (kao dio ESG-a rizika), rizik nekretnina i rizik uvođenja novih proizvoda (preporučeno od strane Interne revizije).

ZNAČAJNI DOGAĐAJI NASTALI U PERIODU OD KRAJA POSLOVNE GODINE DO DANA PODNOŠENJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Nije bilo značajnijih događaja u odnosu na kraj poslovne godine.

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultata njenog poslovanja i novčanog toka u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja s opravdanom tačnošću. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir takvih računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvještaje Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini dioničara na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama od 27 do 120 odobreni su od strane Uprave za objavu, kao i za podnošenje Nadzornom odboru, 20. februara 2024. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

U ime i za Bosna Bank International d.d. Sarajevo

Alek Bakalović

Predsjednik Uprave

Jasmina Dobrača

Član Uprave

Deloitte.

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Bosna Bank International d.d., Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Bosna Bank International d.d., Sarajevo ("Banka") koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2023. godine, te izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2023. godine i njenu finansijsku uspješnost te njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

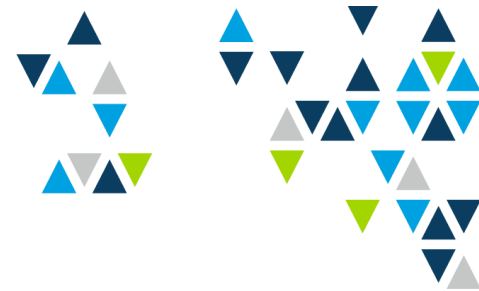
Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

**MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS**
since 1845

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/ba/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax, and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the "Deloitte organization") serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 415,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com. In Bosnia and Herzegovina, the services are provided by Deloitte d.o.o. Sarajevo and Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. with its branches Deloitte d.o.o. Sarajevo – Podružnica Banja Luka and Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. – Podružnica Banja Luka (jointly referred to as "Deloitte Bosnia and Herzegovina") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosnia and Herzegovina is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax, and related services, through over 160 national and specialized expatriate professionals. © 2024. For information, contact Deloitte Bosnia and Herzegovina

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ispravka vrijednosti finansiranja i potraživanja od komitenata (očekivani kreditni gubici)

U svojim finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2023. Banka je iskazala finansiranja klijentima u iznosu od 988.772 hiljade BAM i ukupne očekivane kreditne gubitke u iznosu od 51.675 hiljada BAM.

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Za pregled značajnih računovodstvenih politika vidjeti Napomenu 3. Za dodatne informacije vezane uz identifikovano ključno pitanje, vidjeti Napomene 4, 8 i 18.1.

Kreditni rizik predstavlja jednu od najvažnijih vrsta finansijskih rizika kojima je Banka izložena. Stoga je utvrđivanje odgovarajućih metoda i modela od strane Uprave za mjerenje i upravljanje kreditnim rizikom jedno od najvažnijih područja u zaštiti kapitala Banke. Kao dio procesa upravljanja kreditnim rizikom, odgovarajuće utvrđivanje i mjerenje ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke predstavlja jedno od ključnih razmatranja Uprave.

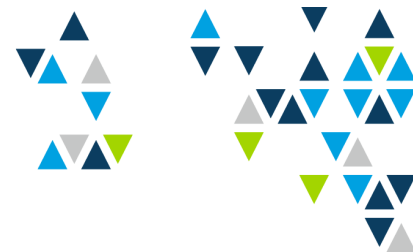
Prilikom određivanja vremena i iznosa očekivanih kreditnih gubitaka za finansiranja i potraživanja od komitenata, Uprava donosi značajne procjene u odnosu na sljedeća područja:

- Korištenje historijskih podataka u procesu određivanja parametara rizika;
- Procjena kreditnog rizika koji se odnosi na izloženost za finansiranja i potraživanja od komitenata;
- Procjena raspodjele izloženosti za finansiranja i potraživanja od komitenata po nivoima kreditnog rizika;
- Procjena važnosti naknadnih promjena kreditnog rizika izloženosti u svrhu utvrđivanja da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, što dovodi do promjena u raspodjeli po nivoima i potrebnog mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka za vijek trajanja instrumenta;
- Procjena budućih informacija;
- Očekivani budući novčani tokovi iz poslovanja komitenata koji bi mogli biti raspoloživi za povrat uzetih kredita;
- Vrednovanje kolaterala i procjena perioda u kojem se očekuje novčani priliv po osnovu eventualnog sticanja i prodaje istih za pojedinačno procijenjene očekivane kreditne gubitke.

Kako bismo adresirali rizike povezane s ispravkom vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po finansiranjima i potraživanjima, koji su identifikovani kao ključna revizijska pitanja, osmislili smo revizijske postupke koji su nam omogućili da pribavimo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza za svoj zaključak.

Obavili smo sljedeće revizijske postupke u odnosu na područje finansiranja:

- Pregled i provjera metodologije Banke za priznavanje ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i poređenje pregledane metodologije sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom za banke u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Sticanje razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola koje je uspostavila Uprava u procesu mjerenja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, uključujući korištene aplikacije i informacione alate tehnologije, i pripadajuće interne kontrole;
- Ocjena dizajna i ispitivanje primjene identifikovanih internih kontrola relevantnih za postupak mjerenja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke;
- Testiranje operativne učinkovitosti identifikovanih relevantnih kontrola;
- Provođenje dokaznog testiranja nad priznavanjem i mjerenjem ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na odabranom uzorku finansiranja i potraživanja raspoređenih u Nivo 1 i Nivo 2, s naglaskom na:
 - i. Modele koji se primjenjuju u postupku određivanja nivoa kreditnog rizika te prijelaze između nivoa kreditnog rizika;
 - ii. Pretpostavke koje Uprava koristi u modelima mjerenja očekivanog kreditnog gubitka;
 - iii. Kriterije za određivanje značajnog povećanja kreditnog rizika;
 - iv. Pretpostavke koje se primjenjuju za izračun vjerovatnoće neispunjavanja obaveza;

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ispravka vrijednosti finansiranja i potraživanja od komitenata (očekivani kreditni gubici) (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje (nastavak)

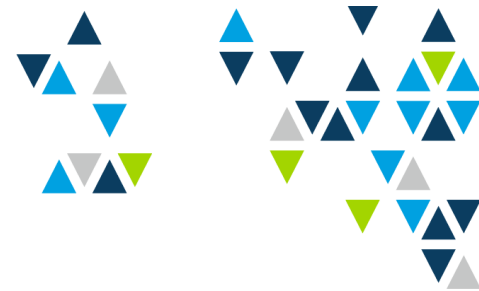
Budući da određivanje odgovarajućih ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po finansiranjima i potraživanjima zahtijeva upotrebu složenih modela (koji generalno zavise od IT elemenata) i značajnih procjena Uprave, postupak mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka može biti izložen pristrasnosti Uprave. Shodno navedenom, ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po finansiranjima i potraživanjima od komitenata, priznate u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, smatramo ključnim revizijskim pitanjem u našoj reviziji finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2023. godine.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije (nastavak)

- v. Metode primijenjene za izračunavanje gubitaka uslijed neispunjavanja obaveza;
- vi. Metode koje se primjenjuju za uključivanje podataka koji se odnose na buduće događaje;
- vii. Ponovno izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka na odabranom uzorku.

Provođenje testova priznavanja i mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka na uzorku finansiranja dodijeljenih u Nivo 3 kreditnog rizika (neprihodujuća finansiranja), koji su uključivali:

- i. Ocjena finansijskog položaja i uspješnosti komitenta na osnovu najnovijih kreditnih izvještaja i dostupnih informacija;
- ii. Procjenu prosudbi i pretpostavki primijenjenih u izračunu i mjerenju očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja, uzimajući u obzir utvrđeni finansijski položaj i uspješnost komitenta u trenutnom ekonomskom okruženju;
- iii. Pregled i procjenu očekivanih budućih novčanih tokova i perioda u kojem se očekuje novčani priliv po osnovu eventualnog sticanja i prodaje istih komitenata od kolaterala i procijenjenog perioda realizacije;
- iv. Procjena prikladnosti prelaza između nivoa;
- v. Ponovni izračun očekivanih kreditnih gubitaka na uzorku odabranom pomoću sljedećih kriterija: procjena kreditnog rizika klijenta, rizik industrije, dani kašnjenja u plaćanju dospjelih potraživanja po kreditima i drugih potraživanja, itd.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne pokriva ostale informacije.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i pritom razmotriti da li su ostale informacije značajno proturječne s finansijskim izvještajima ili našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešno prikazanim. U vezi s Izvještajem Uprave, koji je uključen u Godišnji izvještaj, izvršili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ti postupci uključuju ispitivanje da li Izvještaj Uprave uključuje potrebne objave kako je propisano članom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Na osnovu postupaka izvršenih tokom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1.) Informacije uključene u ostale informacije su konzistentne, u svim značajnim odrednicama, sa priloženim finansijskim izvještajima.
- 2.) Izvještaj Uprave je pripremljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji.

Na osnovu poznavanja i razumijevanja Banke i njenog okruženja, koje smo stekli tokom naše revizije finansijskih izvještaja, nismo ustanovili nikakve materijalno pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili grešaka.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljammo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

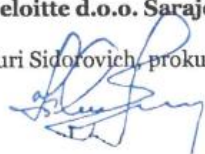
Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

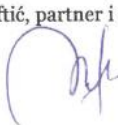
Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

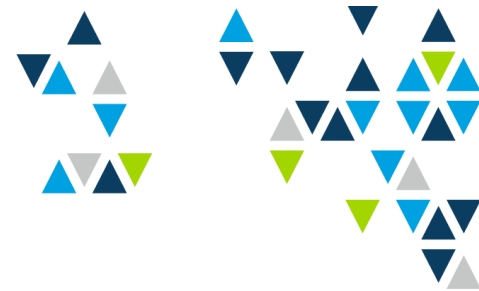
Deloitte d.o.o. Sarajevo

Yuri Sidorovich, prokurista

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2023.	2022.
Prihodi od profitne marže i slični prihodi po efektivnoj profitnoj marži	6	50.114	40.888
Rashodi od prinosa i slični rashodi po efektivnoj stopi prinosa	6	(6.428)	(7.116)
Neto prihodi od profitne marže i slični prihodi po efektivnoj profitnoj marži		43.686	33.772
Prihodi od naknada i provizija	7	21.042	18.638
Rashodi od naknada i provizija	7	(4.882)	(4.504)
Neto prihodi od naknada i provizija		16.160	14.134
Rezervisanja	8	(5.931)	(4.940)
Neto dobit/ (gubitak) od finansijske imovine po amortizovanom trošku	9	(12)	50
Neto kursne razlike	9	2.426	1.355
Dobitak / (gubitak) od ostale dugoročne nefinansijske imovine	10	(1.070)	(8)
Prihod od dividendi	9	11	14
Ostali operativni prihodi	13	1.464	1.195
Troškovi zaposlenih	11	(13.497)	(13.226)
Troškovi amortizacije	21,22,23	(2.949)	(2.493)
Ostali operativni troškovi	12	(14.272)	(13.362)
Dobit prije oporezivanja		26.016	16.491
Trošak poreza na dobit	14	(2.667)	(1.813)
Neto dobit za godinu		23.349	14.678
Ukupna sveobuhvatna dobit		23.349	14.678

Napomene na stranama 31 do 120 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

	Napomena	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Novac i novčani ekvivalenti	15	417.960	401.795
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	17	320	339
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	16	65	75
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	18	1.093.253	1.033.261
<i>Finansiranje klijenata</i>	18.1	937.097	887.991
<i>Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH</i>	18.2	133.175	131.990
<i>Plasmani kod drugih banaka</i>	18.3	-	9.517
<i>Sukuk</i>	18.5	18.874	-
<i>Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku</i>	18.4	4.107	3.763
Unaprijed plaćeni porez na dobit		-	48
Odložena poreska sredstva	14	2.642	2.486
Nekretnine, postrojenja i oprema	21	24.886	25.965
Imovina sa pravom korištenja	22	3.360	1.984
Nematerijalna imovina	23	686	737
Dugoročna imovina namijenjena prodaji	19	120	142
Ostala imovina	20	651	340
UKUPNA IMOVINA		1.543.943	1.467.172
OBAVEZE			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	24	1.322.251	1.280.572
<i>Depoziti klijenata</i>	24.1	1.319.132	1.278.234
<i>Depoziti banaka</i>	24.2	-	-
<i>Obaveze po osnovu najмова</i>	24.4	2.873	2.001
<i>Ostale obaveze po amortizovanom trošku</i>	24.3	246	337
Obaveze za porez na dobit		1.222	644
Odgodene porezne obaveze	14	324	259
Rezervisanja	25	4.609	3.830
Ostale obaveze	26	28.312	17.991
UKUPNE OBAVEZE		1.356.718	1.303.296
KAPITAL			
			110.059
Dionički kapital	27	110.059	
Rezerve		15.382	12.404
Rezultat perioda i zadržana dobit		61.784	41.413
UKUPNI KAPITAL		187.225	163.876
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		1.543.943	1.467.172

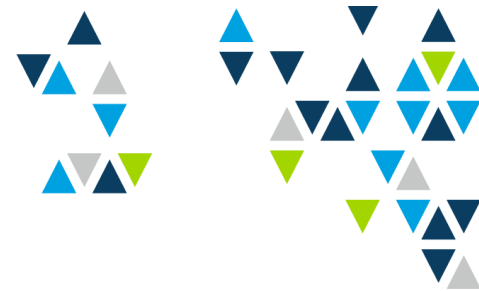
Napomene na stranama 31 do 120 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja. Uprava je odobrila prikazane finansijske izvještaje dana 20. februar 2024. godine te ih potpisuju:

Alek Bakalović
Predsjednik Uprave

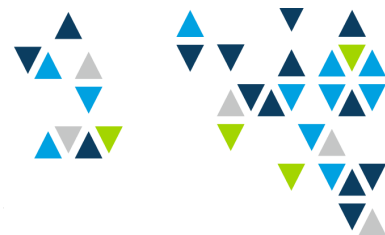
Jasmina Dobrača
Član Uprave

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Rezerve	Rezultat perioda i Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2021. godine	110.059	11.865	27.274	149.198
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	14.678	14.678
Raspored dobiti ostvarene u 2021.	-	539	(539)	-
Stanje na dan 31. decembar 2022. godine	110.059	12.404	41.413	163.876
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	23.349	23.349
Raspored dobiti ostvarene u 2022. godini	-	2.978	(2.978)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	110.059	15.382	61.784	187.225

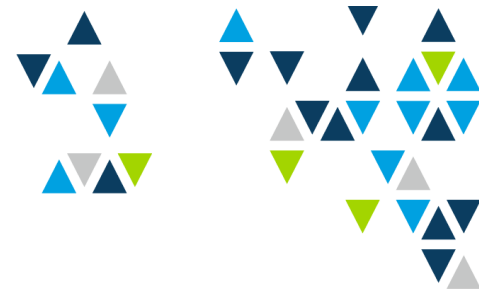
Napomene na stranama 31 do 120 čine sastavni dio ovih finansijskih izveštaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31.
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2023.	2022.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Priliv od profitne marže i sličnih prihoda po efektivnoj profitnoj marži		51.199	40.700
Odliv od prinosa i sličnih prihoda po efektivnoj stopi prinosa		(5.503)	(7.426)
Priliv od naknada i provizija		22.915	18.164
Odliv od naknada i provizija		(4.770)	(3.995)
Priliv od naplate prethodno otpisanih potraživanja za data finansiranja i profitne marže		1.418	549
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenim		(15.871)	(15.234)
Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova		(12.617)	(10.870)
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		4.602	3.912
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		(1.092)	(1.382)
Plaćeni porez na dobit		(2.124)	(70)
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i poslovnim obavezama		38.157	24.347
Neto (povećanje)/ smanjenje obavezne rezerve kod Centralne banke	18.2	(1.185)	(2.892)
Neto (povećanje)/smanjenje plasmana kod drugih banaka		9.535	62.640
Neto (povećanje)/smanjenje plasmana i potraživanja od klijenata		(50.724)	(46.498)
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine i potraživanja		(285)	1.163
Neto povećanje/(smanjenje) depozita od banaka i drugih finansijskih institucija		(5.656)	(19.622)
Neto povećanje/(smanjenje) depozita od klijenata		45.534	87.710
Neto povećanje/(smanjenje) rezervisanja za obaveze		892	(1.515)
Neto povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		3.115	(3.454)
NETO NOVČANITOK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		39.383	101.879
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Sticanje nekretnina, postrojenja i opreme	21	(2.608)	(8.630)
Sticanje nematerijalne imovine	23	(259)	(232)
NETO NOVČANI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		(2.867)	(8.862)
Novčani tokovi od aktivnosti finansiranja			
Otplata glavnice finansiranja od banaka	24.2	-	(97.792)
Otplata glavnice finansiranja od drugih finansijskih institucija		-	(949)
Otplata glavnice po najmovima		(1.458)	(944)
Ostali (odlivi)/ prilivi iz finansijskih aktivnosti		(18.893)	(349)
NETO NOVČANI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		(20.351)	(100.034)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		16.165	(7.017)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		401.795	408.812
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	15	417.960	401.795

Napomene na stranama 31 do 120 čine sastavni dio ovih finansijskih izveštaja.

1. Opći podaci

Bosna Bank International d.d. je osnovana 19. oktobra 2000. godine kao prva banka u Bosni i Hercegovini koja radi na principima Islamskog bankarstva.

Dana 13. marta 2002. godine Banka je stekla dozvolu za domaće platne transakcije od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, u novembru iste godine Banka je dobila licencu za osiguranje depozita.

Glavna djelatnost Banke uključuje pružanje slijedećih bankarskih usluga:

1. finansiranje pravnih i fizičkih lica,
2. prikupljanje i plasiranje depozita,
3. aktivnosti na međubankarskom tržištu,
4. mjenjačke i
5. ostale bankarske usluge.

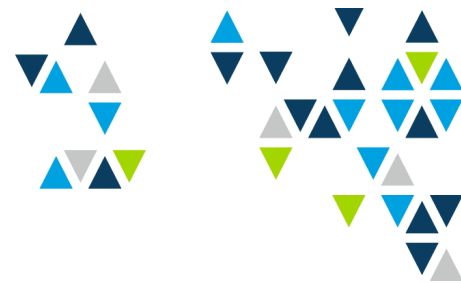
Dioničari Banke su:

	31. decembra 2023.		31. decembra 2022.	
	Iznos	%	Iznos	%
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	50.031	45.46	50.031	45.46
Abu Dhabi Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	30.014	27.27	30.014	27.27
Dubai Islamic Bank, Ujedinjeni Arapski Emirati	30.014	27.27	30.014	27.27
Ukupno	110.059	100.00	110.059	100.00

Sjedište Banke je na adresi Trg Djece Sarajeva bb, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Zaposleni

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala 422 zaposlena (2022. godine: 403 zaposlenih).

2. Opći podaci

Nadzorni odbor

Predsjednik	Abdul Aziz Ahmed Al Mheiri
Zamjenik predsjednika	Abdulla Al Shehhi
Član	Muhamed Umair Husain
Član	Mohamed Abdelrahim Sharaf Abdelmone
Član	Nedim Haverić

Odbor za reviziju

Predsjednik	Zamir Bukhari
Zamjenik predsjednika	Abdul Hakim Kanan, do 14.01.2022. Badaruzzaman Ahmed, od 15.01.2022.
Član	Azra Zaimović

Šerijatski odbor

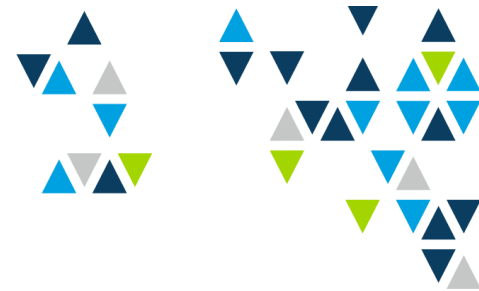
Predsjednik	Dr. Husein ef. Kavazović
Zamjenik predsjednika	Dr. Nizam Al-Yaqoobi
Član	Dr. Šukrija Ramić
Član	Saleh Michael Gassner
Član	Dr. Muhammad Amin Ali Qattan

Uprava

Predsjednik Uprave	Emina Šišić, do 29.03.2022. Alek Bakalović, od 29.03.2022.
Član Uprave	Edin Brkić, do 29.03.2022. Azra Hadžiomerađić, od 29.03.2022.
Član Uprave	Nedžad Gušić, do 15.08.2023. Ibro Osmanović, od 12.10.2023.
Član Uprave	Dino Ibrahimović do 29.03.2022. Emina Šišić, od 29.03.2022. do 19.09.2022. Jasmina Dobrača, od 19.09.2022.
Član Uprave	Hrvoje Lovrić, od 12.10.2023.

Sekretar Banke

Salih Purišević

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBIH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBIH, Zakonu o bankama FBIH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo FBIH donesenim na osnovu spomenutih zakona.

Zakon o računovodstvu i reviziji FBIH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“). Društva sastavljaju i objavljuju svoje finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“), njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja standarda“), te Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) i njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja“) koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde („IASB“ ili „Odbor“), koji su prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji (prema ovlasti Komisije za računovodstvo Bosne i Hercegovine, broj 2-11/06).

Zakon o bankama FBIH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBIH, zakonom o Bankama FBIH, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.

Priloženi finansijski izvještaji prezentirani su u obliku propisanom Pravilnikom o sadržaju i obliku finansijskih izvještaja za banke i druge finansijske institucije (Službeni glasnik Federacije Bosne i Hercegovine, broj 81/21, 102/22 i 99/23).

Agencija za bankarstvo FBIH je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravki vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

Banka je u skladu sa odredbama Odluke na dan 31. decembra 2023. godine formirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od **11.109 BAM** u odnosu na iznos izračunom koji je rezultat internog modela Banke, prema zahtjevima MSFI 9 (2022. g. veće za 9.469 BAM). Navedena razlika proizašla je iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 – razlika u iznosu od 2.335 hiljada BAM (2022.g.: 1.969 hiljada BAM),
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 – razlika u iznosu od 4.049 hiljada BAM (2022.g.: 3.182 hiljada BAM),
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekvalitetnu imovinu) – razlika u iznosu od 4.725 hiljada BAM (2022.g.: 4.318 hiljada BAM), od čega se cjelokupan iznos odnosi na izloženosti koje su obezbjeđene prihvatljivim kolateralom;

Većim razlikama između FBA i metodologija doprinijele su i povećane minimalne stope za finansiranje, koje su ostvarile značajan rast na osnovu Odluke FBA o privremenim mjerama za smanjenje rizika od rasta kamatnih stopa.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

- otpis bilansne izloženosti dvije godine nakon što je Banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelim u ukupnom iznosu 18.710 hiljada BAM (2022.g.: 16.032 hiljada BAM).

U skladu sa članom 32. Odluke, Banka je priznala oduzetu imovinu u iznosu od 120 hiljada BAM (2022.- 142 hiljada BAM), što je za 5.842 hiljade BAM (2022.g.: 8.672 hiljada BAM) niže u odnosu na fer vrijednost te imovine utvrđenu od strane internih ovlaštenih sudskih procijenitelja (Napomena 3.6 i 19).

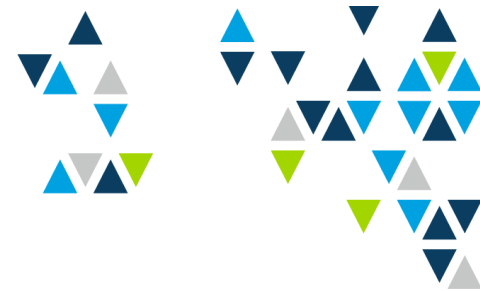
Navedena razlika nastala je po osnovu imovine:

- koja je stečena u posljednje tri godine u iznosu od 4.323 hiljada BAM (2022.g.: 6.385 hiljada BAM),
- koja je stečena u periodu dužem od tri godine u iznosu od 1.519 hiljada BAM (2022.g.: 2.287 hiljada BAM).

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH/ RS i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem koristeći metodologiju Banke korištenu za izvještavanje po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	31.12.2022. MSFI	Efekti FBA odluke	31.12.2022.
Imovina	1.476.026	(8.854)	1.467.172
Obaveze	1.303.911	615	1.303.296
Kapital	173.345	(9.469)	163.876
	31.12.2023. MSFI	Efekti FBA odluke	31.12.2023.
Imovina	1,554,475	(10.532)	1.543.943
Obaveze	1,357,295	577	1.356.718
Kapital	198,334	(11.109)	187.225
	Finansijski rezultat prije oporezivanja za godinu koja je završila 31.12.2023. ukoliko bi se koristila MSFI metodologija		Finansijski rezultat prije oporezivanja za godinu koja je završila 31.12.2022. ukoliko bi se koristila MSFI metodologija
		14.907	7.022

* Napomena: pozitivna cifra predstavlja povećanje vrijednosti, a negativna smanjenje vrijednosti

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na osnovu historijskih troškova, osim ako nije drugačije navedeno u računovodstvenim politikama navedenim u tekstu.

2.1 Funkcionalna valuta i prezentiranja

Finansijski izveštaji prezentovani su u konvertibilnim markama („BAM“), koja je funkcionalna valuta. Iznosi su zaokruženi na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno). Centralna Banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“ ili „CBBiH“) provodi politiku kursa na principu „valutnog odbora“ prema kojem je BAM vezana za EUR u odnosu 1:1,95583 koji je korišten kroz 2023. i 2022. godinu. Očekuje se da će se ovaj princip zadržati i u doglednoj budućnosti.

2.2 Koncept vremenske neograničenosti poslovanja

Finansijski izveštaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, što podrazumijeva da će Banka nastaviti sa poslovnim aktivnostima u predvidivoj budućnosti, te biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

2.3 Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtjeva od Uprave donošenja prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena. Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene te eventualno u budućim periodima ako utiču i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 3 i 4.

2.4 Strane valute

Sredstva i obaveze izražene u stranim valutama su preračunate u konvertibilne marke po zvaničnom srednjem kursu Centralne Banke Bosne i Hercegovine na posljednji datum izvještajnog perioda.

Monetarne stavke izražene u stranim valutama preračunavaju se po kursu važećem na datum izvještavanja. Ukoliko postoji više kurseva, koristi se terminska stopa prema kojoj bi budućni novčani tokovi po osnovu te transakcije ili stanja mogli biti izmireni, a u slučaju da su isti nastali. Nemonetarne stavke mjerene po historijskom trošku izražene u stranoj valuti preračunate su po kursu važećem na datum prvobitnog priznavanja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine*(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)***2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)****2.5 Strane valute**

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u izvještaju dobiti i gubitka.

Sve pozitivne i negativne kursne razlike prikazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti su prikazane u neto iznosu unutar odgovarajuće stavke.

Kursevi koji se koriste u finansijskim izvještajima su zvanični kursevi utvrđeni od strane Centralne Banke BiH. Na dan 31. decembra srednji kursevi su sljedeći:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
	BAM	BAM
USD	1,769982	1,833705
EUR	1,95583	1,95583

2.5 Definicije

Pojmovi Islamskog bankarstva korišteni u finansijskim izvještajima imaju značenje kako slijedi:

Murabaha

Ovim ugovornim odnosom Banka prodaje robu ili neku drugu imovinu, koju je prethodno kupila od partnera uz unaprijed ugovorene specifične uslove. Prodajna cijena uključuje trošak nabavke i dogovoreni profit.

Musharaka

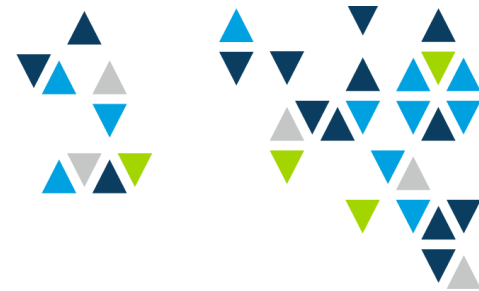
Ovim ugovornim odnosom Banka i njen partner, ortak, ulažu sredstva u postojeći ili novi projekt, ili vlasništvo nad određenom imovinom, bilo stalno ili privremeno koje će na kraju u potpunosti preći na partnera. Ostvareni profit se dijeli prema ugovoru, a gubitak se dijeli u skladu sa relativnim iznosom udjela u projektu.

Wakala

Ugovorni odnos između dvije strane gdje jedna od strana osigurava određena sredstva agentu, koji ta sredstva ulaže u skladu s odredbama ugovora uz naknadu (koja se određuje kao fiksni iznos ili postotak od iznosa ulaganja). Agent je obavezan odmah izvršiti povrat sredstava u slučaju nepridržavanja ugovornih obaveza, nemara ili drugog oblika kršenja odredbi ugovora.

Ijara

Ijara je ugovorni odnos po kojem Banka kupuje određenu nekretninu ili opremu te istu iznajmljuje klijentima.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.5 Definicije

Sukuk

Certifikati koji su jednake vrijednosti i predstavljaju zajedničke udjele u vlasništvu novčanih potraživanja po osnovu prodaje postojeće imovine, ili u vlasništvu potraživanja po osnovu zaliha ili u vlasništvu imovine partnerskih društava. U svim ovim slučajevima, vlasnici Sukuka su vlasnici njihovih zajedničkih udjela u novčanim potraživanjima, ili potraživanjima po osnovu zaliha ili imovini partnerstava.

2.6 Usvajanje novih i revidiranih standarda

2.6.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

Standard	Opis
MSFI 17*	Novi standard MSFI 17 "Ugovori o osiguranju", prvobitno izdat u maju 2017. godine, uključujući izmjene MSFI 17 izdate u junu 2020. godine (Izmjene za rješavanje zabrinutosti i izazova implementacije koji su identifikovani nakon objavljivanja MSFI 17 (uključuje odlaganje datuma stupanja na snagu koji počinju na ili poslije 1. januara 2023. godine) i izmjene u decembru 2021. godine (Izmjene u vezi sa početnom primjenom MSFI 17) i izmjene u decembru 2021. godine (Izmjene u vezi sa početnom primjenom MSFI 17 i MSFI 9)
Modifikacija MSFI 4	Izmjene u vezi sa datumom isteka odložene primjene, objavljene u junu 2020. godine
Izmjene MRS-a 1	Objavljivanje računovodstvenih politika, objavljenih u februaru 2021. godine
Izmjene MRS-a 8	Definicija računovodstvenih procjena, objavljena u februaru 2021. godine
Izmjene MRS-a 12	Odloženi porez na zakup i obaveze razgradnje, izdat u maju 2021. godine
Izmjene MRS-a 12	Izmjene i dopune kojima se obezbjeđuje privremeni izuzetak od zahtjeva koji se odnose na odložena poreska sredstva i obaveze vezane za stub dva poreza na dohodak, izdatih u maju 2023. godine

*Odbor Udruženja računovođa, revizora i finansijskih stručnjaka FBiH donio je 19. septembra 2022. godine odluku da će se MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" primjenjivati na računovodstvene periode koji počinju 1. januara 2026. godine ili kasnije, uz mogućnost ranije primjene u slučajevima kada se primjenjuje i MSFI 9 "Finansijski instrumenti."

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Banke.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

2. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (nastavak)

2.6.2. Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

Standard	Naziv	Datum primjene
Izmjena MSFI-16	Izmjene kojima se pojašnjava kako prodavatelj-najmoprimac naknadno mjeri transakcije prodaje i povratnog najma – izdane u septembru 2022.	01.01.2024.
Izmjene MRS-a 1	Klasifikacija duga sa sporazumima – izdana u januaru 2020., izmijenjena u julu 2020. i oktobru 2022.	01.01.2024.
Izmjene MRS-a 21	Nedostatak zamjenjivosti – izdan u avgustu 2023.	01.01.2025.
Izmjene MRS-a 7 i MSFI-ja 7	Finansijski aranžmani dobavljača – izdani u maju 2023.	01.01.2024.
Izmjene MSFI-ja 10 i MRS-a 28	Izmjene u vezi s prodajom ili doprinosom imovine između ulagatelja i njegova pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata – objavljene u septembru 2014.	Odgodeno na neodređeno vrijeme

Banka je odlučila da ne usvoji ove nove standarde, amandmane na postojeće standarde i novo tumačenje prije datuma stupanja na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne prijave.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

3.1. Neto prihod od finansiranja i ulaganja

Neto prihod od finansiranja predstavlja udio Banke u prihodima koji su generisani investiranjem sredstava klijenata koje je Banka dala na raspolaganje nakon odbitka troškova vezanih za prikupljanje sredstava koja su investirana.

Murabaha i Wakala

Prihod se priznaje tokom vremena trajanja ugovora uzimajući u obzir efektivnu stopu prinosa.

Musharaka i Ijara

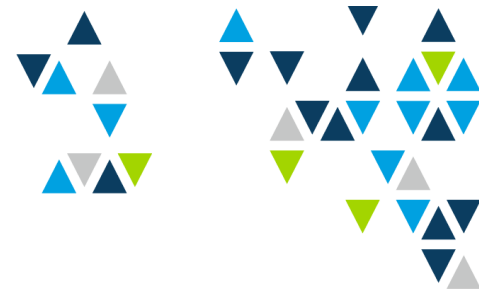
Prihod se obračunava upotrebom metode efektivne stope prinosa na opadajući iznos glavnice.

U skladu s principima Islamskog bankarstva, sredstva koja klijent drži na tekućim i depozitnim računima kod Banke mogu se koristiti kao jedan od izvora finansiranja Musharaka projekata, a troškovi vezani uz te depozitne račune se prikazuju kao troškovi Musharaka transakcija.

Sukuk

Prihodi se obračunavaju tokom vremena trajanja instrumenta a prema uslovima Sukuka.

Po šerijatskim propisima, Banka ne smije ostvarivati prihode od zatezne kamate. Svi ostvareni penali se izdvajaju u dobrotvorne svrhe.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.2 Prihodi i troškovi od naknada i provizija

Naknade i provizije se iskazuju po obračunskoj osnovi po pružanju usluge klijentu. Prihod od naknada i provizija podrazumijeva sve prihode ostvarene pružanjem usluga klijentima Banke.

Prihode od naknada čine prihodi po osnovu unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa, prihodi od naknada po vanbilansnim poslovima, brokersko-dilerskim poslovima i slično.

Rashode od naknada čine rashodi naknada koje Banka plaća CB BiH za poslove unutrašnjeg platnog prometa, troškovi SWIFT-a, troškovi kartičnog poslovanja, Agencije za osiguranje depozita i druge slične naknade. Troškovi po naknadama i provizijama se priznaju u periodu na koji se odnose.

3.3 Operativni najam

Od prvog dana trajanja najma, najmoprimac priznaje imovinu s pravom korištenja i obavezu po osnovu najma. Od prvog dana trajanja najma, najmoprimac imovinu s pravom korištenja mjeri po trošku.

Trošak imovine s pravom korištenja uključuje:

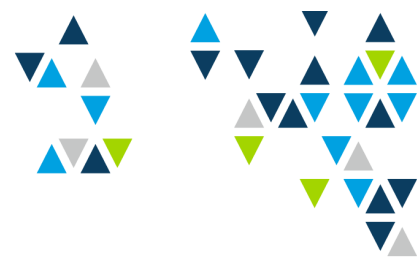
- iznos početno mjerene obaveze po osnovu najma,
 - sva plaćanja po osnovu najma izvršena na ili prije prvog dana trajanja najma, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom;
 - sve početne direktne troškove koje je stvorio najmoprimac; i
 - procjenu troškova koje će najmoprimac stvoriti prilikom demontaže i uklanjanja predmetne imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanja imovine u stanje kakvo iziskuju uslovi sporazuma o najmu.
- Na prvi dan trajanja najma, najmoprimac obavezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontuju po profitnoj stopi sadržanoj u najmu

Nakon prvog dana trajanja najma, Banka obavezu po osnovu najma mjeri tako da:

- (a) povećava knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir profitna marža na obavezu po osnovu najma;
- (b) umanjuje knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir izvršena plaćanja po osnovu najma; i
- (c) ponovno mjeri knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzele u obzir sve eventualne ponovne procjene ili promjene najma.

Godišnji trošak najma predstavlja iznos amortizacije predmeta najma i trošak profitne marže po finansijskoj obavezi.

Diskontna stopa je definisana kao profitna marža koju bi najmoprimac platio za posudbu sredstava po sličnim uslovima, sa sličnim osiguranjem plaćanja potrebnih za nabavku imovine u sličnom ekonomskom okruženju. Diskontnu stopu Banka će ponovo procjenjivati tokom perioda trajanja najma, ukoliko je došlo do promjene uslova iz ugovora o najmu ili ukoliko postoji ekonomski poticaj za korištenjem opcije kupnje.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Banka je izabrala da koristi izuzeća koja su predviđena standardom, na ugovore o zakupu koji se završavaju u roku od 12 mjeseci od inicijalne primjene te za koje ne postoji opcija produženja, kao i na ugovore o zakupu poslovnih prostora i opreme koji se smatraju sredstvima male vrijednosti.

3.4. Porez na dobit

Porezni rashod iz osnova poreza na dobit je zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza. Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer isključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilansa.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze.

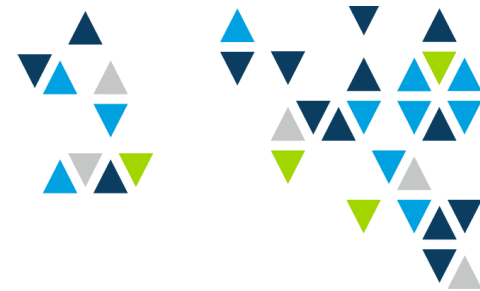
Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine procjenjuje se na datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena porezna imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poreznu imovinu i obaveze na neto osnovi.

3.5. Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima novac i novčani ekvivalenti obuhvataju stanja sa rokom dospelja kraćim od 90 dana od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima CBBH, ostale prihvatljive vrijednosne papire, i pozajmice date bankama. U izvještaju o finansijskom položaju Banke, novčana sredstva predstavljaju novčana sredstva u domaćoj i stranim valutama u trezoru i blagajnama Banke, sredstva na računima rezerve kod CBBH.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti

Klasifikacija i mjerenje finansijskih instrumenata

Banka je izvršila klasifikaciju finansijskih instrumenata u sljedeće kategorije:

- Finansijska imovina po amortizovanom trošku,
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak,
- Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i
- Finansijske obaveze po amortizovanom trošku.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina - početno priznavanje i naknadno mjerenje/Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka

Data finansiranja se početno priznaju u visini datih novčanih sredstava. Banka priznaje finansijsku imovinu u svom izveštaju o finansijskom položaju samo kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta i na osnovu toga ima zakonsko pravo na primitak novca.

Banka je identifikovala sljedeće poslovne modele:

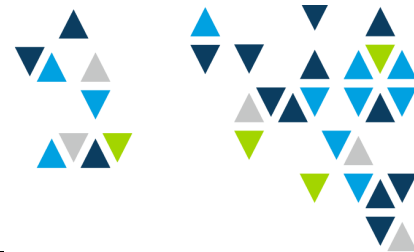
- Poslovni model čiji je cilj naplata ugovorenih novčanih tokova,
- Poslovni model čiji je cilj naplata ugovorenih novčanih tokova i prodaja,
- Svi poslovni modeli sa ostalim strategijama, uključujući i poslovni model držanja za trgovanje.

U zavisnosti od odabranog poslovnog modela koji se primjenjuje, zavisi i način mjerenja finansijske imovine.

Na bazi odabira poslovnih modela i testa novčanih tokova glavnice i profitne marže, sadrže su tri glavne kategorije mjerenja za finansijsku imovinu:

- amortizovani trošak (AT),
- fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) i
- fer vrijednost kroz dobit ili gubitak (FVBU).

Da li će se finansijska imovina klasificirati kao vrednovanje po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti, određeno je poslovnim modelom i kriterijem novčanog toka (SPPI). Pod pretpostavkom da je kriterij SPPI-a zadovoljen, procjena poslovnog modela će biti ključni okidač za način mjerenja finansijske imovine. Ako finansijska imovina ne zadovoljava kriterij SPPI, klasificira se kao FVBU neovisno o poslovnom modelu. Banka svoj poslovni model upravljanja potfolijem definira sa ciljem naplate ugovorenih novčanih tokova, gdje se pojedini finansijski instrumenti mjere po amortizovanom trošku, a izuzetno od toga po fer vrijednosti u slučaju nezadovoljenja SPPI testa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti

1) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku

Finansijska imovina se mjeri po amortizovanom trošku za instrumente duga ako su ispunjena oba navedena uslova:

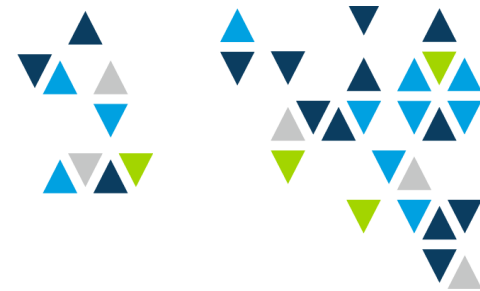
- finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi i
- ugovornim uslovima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate/ marže na glavnici.

Banka priznaje sljedeću imovinu po amortizovanoj vrijednosti:

- Novac i novčana sredstva,
- Plasmani bankama,
- Finansiranja clijenata
- Sukuk i
- Ostala finansijska imovina.

Amortizovana vrijednost se odnosi na iznos po kome je inicijalno priznat neki finansijski instrument, umanjen za sve otplate glavnice, i uvećan za obračunatu profitnu maržu, odnosno iznos po kome je priznato neko finansijsko sredstvo, umanjen za otpisani dio gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti. Obračunata profitna marža uključuje amortizaciju troškova transakcije koji se razgraničavaju nakon inicijalnog priznavanja, te amortizaciju svih premija ili diskonta do iznosa na datum dospeljeća, korištenjem metode efektivne profitne marže. Obračunata razgraničena profitna marža i obračunati razgraničeni troškovi, uključujući amortizovane diskonte i premije (kao i odgođene naknade, ukoliko takve postoje), nisu prikazani odvojeno i uključeni su u knjigovodstvene vrijednosti odnosnih stavki u izvještaju o finansijskom položaju (bilans stanja).

Metoda efektivne profitne marže je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze, u periodu kada su stvarno nastali, kako bi se postigla konstantna periodična profitna marža (efektivna marža) za knjigovodstveni iznos. Efektivna marža je profitna marža koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili prihode kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili gdje je to moguće kraćeg perioda, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze. Efektivna profitna marža diskontuje novčane tokove instrumenata, varijabilne profitne marže do datuma narednog utvrđivanja iznosa profitne marže, osim u slučaju premija ili diskonta koji odražavaju raspon finansiranja clijenata po promjenljivoj profitnoj marži specificiranoj u instrumentu profitne marže, ili u slučaju postojanja ostalih promjenljivih iznosa koji nisu izmijenjeni u skladu sa stopama na tržištu. Takve premije ili diskonti se amortizuju tokom čitavog očekivanog vijeka trajanja instrumenata. Obračun uključuje sve naknade plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne profitne marže.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti

2) **Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit**

Finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba navedena uslova:

- finansijsku imovinu držati unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- ugovornim uslovima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate/ marže na glavicu.

Banka po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit vrednuje vlasnička ulaganja.

3) **Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak**

Svi instrumenti kapitala klasifikovani su u kategoriju FVBU, osim u slučaju kada Banka odluči da prizna ovakav finansijski instrument kroz FVOCI opciju. Za ovakve finansijske instrumente poslovni model nije relevantan, jer instrumenti kapitala u startu ne zadovoljavaju SPPI test (nema plaćanja kamate/profitne marže i glavnice).

Svi efekti vrednovanja instrumenata kapitala kroz FVOSD opciju, kao i efekti prestanka priznavanja instrumenta kapitala, se odražavaju na pozicijama ostalog sveobuhvatnog rezultata (revalorizacije rezerve) i nikada, čak ni nakon prestanka priznavanja sredstva, se ne prenose na bilans uspjeha. Jedino se efekti dividende, ovako klasifikovanih instrumenata kapitala, priznaju direktno kroz pozicije bilansa uspjeha.

FVOSD opcija se može primijeniti samo u slučaju da instrumenti kapitala nisu namijenjeni trgovanju.

Svi instrumenti kapitala klasifikovani su u kategoriju FVBU. Instrument klasifikovan u FVBU, mora da se vrednuje po fer vrijednosti (nabavna vrijednost je jedino dozvoljena ukoliko se „dokaže“ da je ona aproksimacija fer vrijednosti). Banka ima definisanu Metodologiju vrednovanja vrijednosnih papira namijenjenih trgovanju.

Principi mjerenja fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i finansijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak je njihova kotirana tržišna cijena na datum bilansa, bez umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za finansijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosne papire koji ne kotiraju) ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Banka utvrđuje fer vrijednost korištenjem tehnike procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između informisanih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontovanih novčanih tokova pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontovanog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi se temelje na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna je tržišna stopa važeća na datum bilansa za finansijske instrumente sa sličnim uslovima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum bilansa.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Na dan 31.12.2023. godine mjerenje umanjenja vrijednosti je definisano Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka koji je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Program pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizovanog troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te povezane vanbilansne izloženosti, a posebno:

- Bilansne izloženosti:
 - Finansiranje klijenata,
 - Sukuk
 - Prekoračenja/tekući računi, revolving linije finansiranja klijenata/linije finansiranja,
 - Prisilna potraživanja (npr. potraživanja koja nastaju po osnovi akreditiva, garancija i sl.).
- Vanbilansne izloženosti:
 - Garancije,
 - Akreditivi,
 - Neiskorišteni iznosi revolving linija finansiranja klijenata /linija finansiranja/ (npr. prekoračenja po tekućem računu, druge revolving linije, neiskorištena, a odobrena finansiranja i sl.).

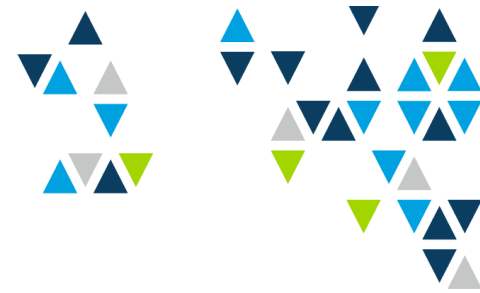
Obračun očekivanih kreditnih gubitaka na dan 31.12.2023. godine je obuhvatao sljedeće portfolije:

- Izloženosti fizičkim licima,
- Izloženosti pravnim licima (uključujući i SME klijente),
- Izloženosti bankama i ostalim finansijskim institucijama,
- Izloženosti prema državi, državnim institucijama, općinama i sl.,
- Sukuk
- Ostala potraživanja (uključuje sve što je u opsegu MSFI 9 kategorija, a nije ranije navedeno).

Banka priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu. Banka na svaki datum izveštavanja za finansijski instrument mjeri rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom vijeka trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao. Rezervacije za umanjenje vrijednosti se obračunavaju grupno na nivou portfolija i na individualnoj osnovi. Na značajne pojedinačne plasmane se procjena očekivanih kreditnih gubitaka na individualnom nivou vrši ukoliko zadovoljavaju status neispunjenja obaveza, dok se ostatak portfolija procjenjuje kolektivno. Individualni značajni plasmani su plasmani čija je izloženost prelazila 100.000 BAM za pravna lica i 50.000 BAM za fizička lica i koji su klasifikovani kao problematična sredstva.

Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi Banka primjenjuje:

1. Izloženosti koje ne zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza,
2. Izloženosti koje zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza, ali nisu pojedinačno značajne (posebne rezervacije za gubitke od finansiranja).

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Banka status neispunjavanja obaveza utvrđuje na nivou klijenta za sve izloženosti. Na temelju statusa neispunjavanja obaveza, te pojedinačnoj značajnosti izloženosti, Banka primjenjuje različite pristupe mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka (pojedinačna ili grupna procjena) koji rezultiraju jednom od sljedeće tri vrste rezervisanja/ ispravke vrijednosti:

- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze te je pojedinačno značajna (Nivo kreditnog rizika 3) - Posebne rezervacije za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti - uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove kroz nekoliko različitih scenarija.
- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze, ali nije pojedinačno značajna (Nivo kreditnog rizika 3) - Posebne rezervacije za kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti za pojedinačno neznajne izloženosti gdje je identificiran događaj gubitka - uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule, a ne preko individualnih projekcija novčanih tokova.
- Izloženost nije u statusu neispunjavanja obaveze (Nivo kreditnog rizika 2 i Nivo kreditnog rizika 1) - Opće rezervacije za očekivane kreditne gubitke. Ispravka vrijednosti za očekivane gubitke se za izloženosti razlikuju u zavisnosti da li je procjena gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou (Nivo kreditnog rizika 1) ili na cjeloživotnom nivou (Nivo kreditnog rizika 2).

U skladu sa zahtjevima standarda, kao i sa svojim sistemom upravljanja rizicima, Banka je na dan 31.12.2023. godine vršila podjelu svoje izloženosti/klijenata na faze u smislu pripadajućeg nivoa rizika, i to:

Nivo kreditnog rizika 1 - sve nove izloženosti/klijenti svoj početak imaju u Nivo kreditnog rizika 1, osim POCl imovine, što uključuje i sve izloženosti/klijente koji nisu obuhvaćeni kriterijima za Nivo kreditnog rizika 2, Nivo kreditnog rizika 3 i POCl. Banka za ova potraživanja priznaje očekivane kreditne gubitke na dvanaestomjesečnom nivou (izračun očekivanih gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou). Banka u Nivo kreditnog rizika 1 uključuje i izloženosti sa niskim rizikom i to:

- a) izloženosti prema Centralnoj banci Bosne i Hercegovine,
- b) izloženosti prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, Vladi Republike Srpske i Vladi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, i
- c) izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga raspoređena u stepen kreditnog kvaliteta 1 ili 2 (uključujući sukuk).

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Nivo kreditnog rizika 2 - izloženosti/klijenti za koje je evidentirano značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak odobravanja, a ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Banka za ova potraživanja priznaje očekivane kreditne gubitke po osnovu LEL (Izračun očekivanih gubitaka na cjeloživotnom nivou).

Uvjeti za prelazak u Nivo kreditnog rizika 2 su minimalno :

- kašnjenje klijenta duže od 30 dana;
- evidentirana blokada računa duža od 7 dana tokom prethodnih 12 mjeseci;
- klijenti koji se nalaze na listi posmatranje EW3 u skladu sa Procedurom ranih upozoravajućih signala;
- klijenti kod kojih je evidentiran finansijski rejting C2 i niže i isti je potvrđen ukupnim;
- rejtingom C2 i niže. Izuzetak su klijenti kod kojih su odobrena projektna finansiranja;

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

- ostali pokazatelji povećanja rizika definisani Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka Banke.

Nivo kreditnog rizika 3 - izloženosti/klijenti za koje postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Banka u nivo kreditnog rizika 3, tj. u status neizmirenja obaveza raspoređuje izloženosti kada je ispunjen jedan ili oba od sljedećih uslova:

- a) dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu,
- b) Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema Banci u skladu sa pokazateljima povećanja rizika definisanim Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka.

POCI - Banka je utvrdila sljedeće kriterije za utvrđivanje *POCI* imovine:

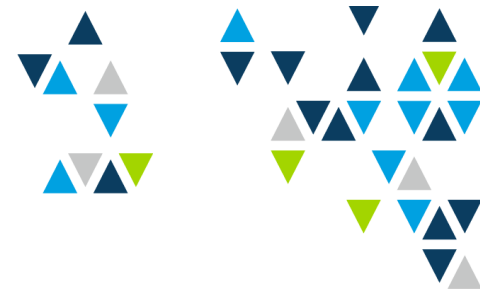
- a) da se radi o izloženosti koja je raspoređena u nivo kreditnog rizika 3 a kojoj se vrši značajna modifikacija,
- b) da se radi o finansijskoj imovini kupljenoj uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti, osim u slučajevima da prodavac prodaje finansijsku imovinu u slučajevima koji nisu povezani sa kreditnim rizikom
- c) da se radi o kupljenoj finansijskoj imovini ili refinansiranju izloženosti (djelimičnoj ili potpunoj) koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Za Nivo kreditnog rizika 1 i Nivo kreditnog rizika 2 Banka ima definisan jedan scenario dok za Nivo kreditnog rizika 3 i POCI Banka koristi dva scenarija vjerovatnoće definisana u skladu sa Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka.

Način ECL izračuna na dan 31.12.2023. godine je prikazan u nastavku a ključni elementi istog su:

- PD parametar se može interpretirati kao vjerovatnost da će pojedina transakcija u datom vremenskom periodu ispuniti definiciju statusa neispunjavanja obaveza ili drugim riječima, da će na pojedinačnoj razini biti identificiran događaj gubitka. PD se procjenjuje migracionim matricama korištenjem Markovljevog lanca koji pokazuje kretanje potraživanja iz *performing* podgrupe u *default* podgrupu u okviru definisanog historijskog perioda. Obračun PD-a se vršio mjesečno. Za izloženosti na Nivou kreditnog rizika 1 primjenjuje se 12-mjesečni PD za obračun očekivanog gubitka (EL) za 36 mjeseci, a za Nivo kreditnog rizika 2 cjeloživotni PD za obračun tzv. lifetime očekivanog gubitka (LEL).
- LGD je od 1.1.2020. godine definisan kao fiksna vrijednost zasnovana na Odluci Agencije, i to:
 - a) 45% za izloženosti obezbijedene prihvatljivim kolateralom,
 - b) 75% za izloženosti koji nisu obezbijedene prihvatljivim kolateralom
- EAD predstavlja procjenu knjigovodstvene vrijednosti u trenutku defaulta, uzimajući u obzir specifičnosti ugovorenih novčanih tokova kao i moguća dodatna povlačenja vanbilansnih izloženosti u vremenu prije defaulta.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Maksimalni period koji Banka uzima u obzir prilikom procjene očekivanih kreditnih gubitaka je maksimalni ugovorni period tokom koga je Banka izložena kreditnom riziku. Banka vrši podjelu na osigurani i neosigurani EAD.

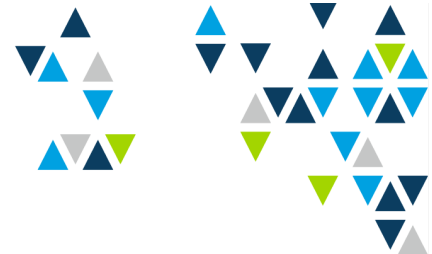
Mjerenje umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi zahtijeva procjenu parametara na statističkoj osnovi sa prilagođavanjem za buduće informacije. Parametar rizika PD i LGD na 31.12.2023. računat je za svaku homogenu skupinu na cjeloživotnom nivou tj. najvećom ročnosti pojedine homogene grupe korištenjem historijskih podataka te prilagođavanjem za očekivane buduće gubitke.

Imajući u vidu veličinu i kompleksnost Banke, tržišne prakse u regionu u pogledu uključivanja budućih informacija, kao i odredbe razumnog troška i napora, Banka je prilagodbu za buduća kretanja aplicirala na risk parametar PD – vjerovatnost defaulta.

Banka je prilikom definisanja makroekonomskih faktora za Retail portfolio koristila pokazatelje BDP – potrošnja država, indeks potrošačkih cijena i izvoz, dok se za Corporate koristio faktor BDP – potrošnja stanovništvo, BDP – potrošnja država, indeks potrošačkih cijena.

U skladu sa analizom kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata mjerenja-način izračuna ECL-a je definisan kako slijedi:

- Nivo 1 - Banka za potraživanja svrstana u ovu grupu priznaje očekivane kreditne gubitke na dvanaestomjesečnom nivou. Očekivane 12-mjesečne vjerojatnoće su primijenjene na predviđanje EAD i pomnožene sa očekivanim LGD. U slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnih procenta definisanih Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuju se minimalni procenti (izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti, izloženosti po osnovu finansiranja - 1% izloženosti a za sve ostale izloženosti - 0,5% izloženosti)
- Nivo kreditnog rizika 2 - Banka za ova potraživanja priznaje očekivane kreditne gubitke na cjeloživotnom nivou. Metodologija je slična prethodnoj uključujući korištenje cjeloživotnog PD-ja. Od 1.1.2021. godine u slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti i Internom metodologijom Umanjenja vrijednosti primjenjuje se minimalni procenat kako slijedi izloženosti po osnovu finansiranja - 8% izloženosti a za sve ostale izloženosti - 5% izloženosti.
- Nivo kreditnog rizika 3 - Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano je na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti, uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove kroz nekoliko različitih scenarija za pojedinačno značajne izloženosti, dok za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne vrši se uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule. Od 1.1.2021. godine, u slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka, primjenjuju se sljedeće stope:

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

a) Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

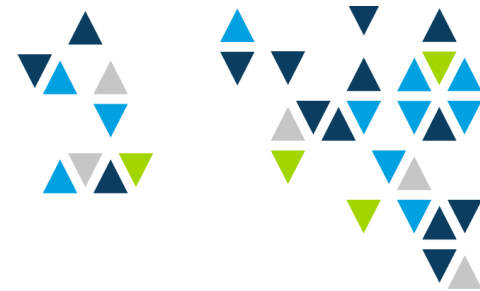
Broj	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

b) Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Broj	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rizika od rasta kamatnih stopa Agencije za bankarstvo br.U.O.-03-02/22 od 28.09.2022. definisani su minimalni procenti obezvređenja za finansiranja koja ostvaruju značajan rast. Minimalni procenti obezvređenja za finansiranje sa značajnim rastom nivoa kreditnog rizika 1 iznose najmanje 2%, dok ovaj procenat za finansiranje u nivou kreditnog rizika 2 iznosi najmanje 12%. Banka za takvo finansiranje formira umanjeње vrijednosti u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rizika od rasta kamatnih stopa dok je na snazi.

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine dodatno izvršila ispravku vrijednosti u iznosu od 778 hiljada BAM (31. decembra 2022. – 10 hiljada BAM), pri čemu se 661 hiljada BAM odnosi na pravna lica, a 117 hiljada BAM na fizička lica (31. decembra 2022. – 10 hiljada BAM odnosi se na fizička lica).

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Proces obračuna rezervi prolazi kroz nekoliko faza. Klasifikacijski prijedlog dobijen sistemski, pregleda Sektor za kontrolu rizika i vrši prvi set kontrola. Izveštaj se dalje dostavlja Sektoru za pravna lica i Sektoru za poslovanje sa stanovništvom na procjenu klasifikacije i dostavljanje dokaza o očekivanim budućim novčanim tokovima. Sektor za kontrolu rizika nakon dostavljenih projekcija o očekivanim budućim novčanim tokovima i komentara kreira finalni prijedlog nivoa rezervi i klasifikacije za tekući mjesec.

Sektor finansija radi knjiženje rezervacija umanjenja vrijednosti, na osnovu dostavljenog konačnog izveštaja o nivou potrebnih rezervi za tekući mjesec.

Banka priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu. Za svaki datum izveštavanja Banka je za finansijsku imovinu dužna izmjeriti rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao.

Umanjena finansijska imovina klasifikuje se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospeljeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate.

Računovodstveni otpis

Za bilansnu finansijsku aktivu koja ispunjava uslove definisane Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka Banka vrši računovodstveni otpis izloženosti dvije godine nakon što je knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom, osim izloženosti po osnovu finansijskog najma.

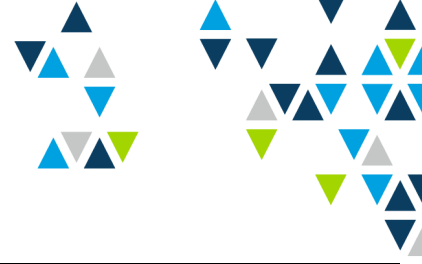
Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada:

- isteknu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine, ili
- kada prenese finansijsku imovinu odnosno kada su prenosom ispunjeni uslovi za prestanak priznavanja finansijske imovine.

Banka prenosi finansijsku imovinu samo ako :

- prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili
- zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obavezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u određenim transakcijama.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)*Finansiranje klijenata*

Finansiranje klijenata iskazuje se po amortizovanom trošku umanjenom za očekivane gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadiivi iznosi.

Sukuk finansijski instrumenti

Sukuk finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrijednosti, a zatim se mjere po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metode efektivne profitne stope, sa raspodjelom dobiti koja se priznaje na osnovu efektivnog prinosa.

Metod efektivne profitne stope je metoda izračunavanja amortizovanog troška finansijske obaveze i raspodjele dobiti u relevantnom periodu. Efektivna stopa profita je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja tokom očekivanog vijeka finansijske obaveze, ili, gdje je prikladno, kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Početno priznavanje finansijskih obaveza

Banka će početno priznavati finansijske obaveze po:

- amortizovanom trošku i
- fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Klasifikacija finansijskih obaveza

Banka klasifikuje sve finansijske obaveze kao naknadno mjerene po amortizovanom trošku, osim finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Takve obaveze trebaju se naknadno mjeriti po fer vrijednosti.

Pri početnom priznavanju, Banka će neopozivo odrediti finansijsku obavezu mjerenu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak bez obzira što bi na taj način mogli nastati novi podaci koji utiču na njene finansijske izvještaje.

Reklasifikacija finansijske imovine i finansijskih obaveza

Banka radi reklasifikaciju finansijske imovine samo kada mijenja svoj poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom.

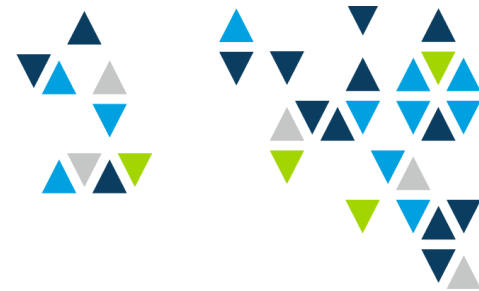
Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu ili njen dio:

- kada dužnik podmiri obavezu (ili njen dio) plaćanjem obično novcem, dobrima ili uslugama; ili
- kada je dužnik zakonski oslobođen odgovornosti za obavezu (ili njen dio) pravnim postupkom.

Reklasifikacija finansijske imovine i obaveza

Od 01.01.2021. godine Banka nije vršila reklasifikaciju svojih finansijskih sredstava nakon inicijalnog priznavanja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

b) Finansijske obaveze (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti

Plasmani bankama (Murabaha)

Murabaha poslovi su investicije u kupoprodaju trgovačke robe koja se priznaje kao plasmani sa drugim bankama. Razlika između kupovne i prodajne cijene se smatra stopom povrata na investicije i obračunava se tokom trajanja kupoprodajnog ugovora koristeći se primjenom metode stvarnog prinosa. Ove investicije se klasifikuju kao finansijski instrumenti i iskazuju se po amortizovanom trošku. Sve druge kupovine i prodaje investicija se priznaju na dan trgovine, dan kad se Banka obavezala da kupi ili proda sredstva.

Vlasnički udjeli

Vlasnički udjeli se klasifikuju kao raspoloživi za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, u kojem slučaju vlasnički udjeli se iskazuju po trošku umanjenom za bilo kakvo umanjenje vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi na koje se plaća profitna marža inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortizovanom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospelju priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tokom perioda trajanja zajma, na temelju efektivne stope.

Obaveze prema bankama i klijentima

Obaveze prema bankama i klijentima su klasifikovane kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne stope prinosa.

Preuzeti kolaterali

Preuzeti kolaterali predstavljaju finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja klijenata u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju i uključuju se u stavke nekretnine i oprema, ostala sredstva ili zalihe u sklopu ostalih sredstava, u zavisnosti od njihove prirode i namjere Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

U skladu sa Odlukom Agencije, u slučaju da Banka ne proda stečenu materijalnu imovinu u roku od tri godine od datuma početnog priznavanja iste u knjigama, Banka će njenu vrijednost svesti na 1 BAM.

Dodatno, Banka je internim aktima propisala da će vrijednost stečene imovine umanjivati na način da će nakon isteka prve godine priznati minimalno 10% gubitka, nakon isteka druge godine minimalno 20% gubitka, dok se preostalih 70% priznaje najkasnije u trećoj godini.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Obaveze na osnovu finansiranja klijenata

Banka izdaje finansijske garancije. Finansijske garancije predstavljaju neopozive garancije koje garantuju naplatu u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećoj strani i nose jednaku količinu kreditnog rizika kao i finansiranje klijenata. Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Ovaj iznos se amortizuje na osnovu proporcionalne metode tokom trajanja obaveze.

3.7 Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

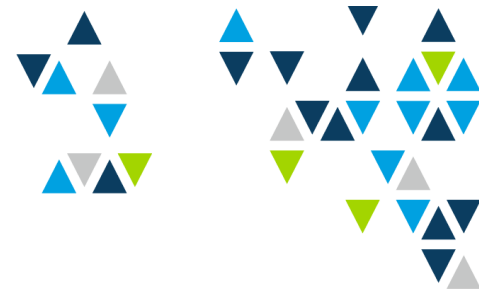
Za vanbilansne obaveze rezervacije se formiraju u sljedećim slučajevima:

- ukoliko postoji događaj koji se desio u prošlosti, za koji postoji sadašnja obaveza plaćanja Banke (poziv na plaćanje, i sl.),
- više od 50% je vjerovatno da će Banka morati izmiriti obaveze i
- ukoliko je moguće pouzdano procijeniti iznos obaveza predstavlja gubitak i u jednakom iznosu formirati rezervacije.

3.8 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.8. Nekretnine i oprema (nastavak)

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2023	2022
	%	%
Zgrade	1,3 - 2,0%	1,3 - 2,0%
Računari	20,0 - 33,3%	20,0 - 33,3%
Motorna vozila	15,0-15,5%	15,5%
Ostala imovina	7,0 - 33,3%	7,0 - 33,3%

Umanjenja

Na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknativog iznosa tog sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.9 Nematerijalna imovina

(a) Računarski softver i licence

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe. Izdaci vezani za razvoj i održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Amortizacija se obračunava na svu nematerijalnu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njen procijenjeni vijek trajanja. Sljedeći procijenjeni korisni vijekovi se koriste:

Softver i licence	20,0%
-------------------	-------

Metoda amortizacije i procijenjeni korisni vijek pregledaju se i koriguju, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

3.10 Troškovi zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenih, Banka uplaćuje penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i prevoz kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom. Ovi se troškovi priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

Obaveze za doprinose za penzione fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti perioda u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije i bonusi za prijevremeno penzionisanje

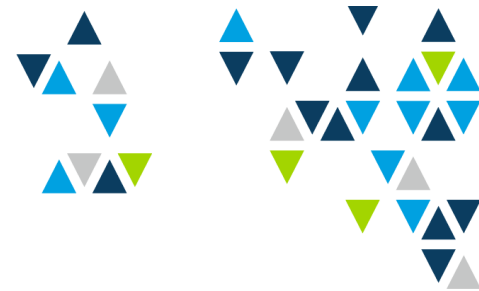
Banka isplaćuje otpremnine u slučaju penzionisanja u visini od minimalno tri prosječne plate zaposlenog u FBiH izračunate od strane Federalnog zavoda za statistiku ili tri plate isplaćene u Banci u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara stopi prinosa državnih obveznica.

3.11 Dionički kapital

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata redovne dionice i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

3.12 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve su kreirane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine koji zahtijeva da se 10% dobiti godine prenosi u zakonske rezerve dok one ne dosegnu 25% dioničkog kapitala. Ako rezerve do kraja pete poslovne godine ne dostignu visinu od 25% dioničkog kapitala, za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo je obavezno povećati prijenos u rezerve na 20% godišnje dobiti sve dok rezerve ne dosegnu iznos od 25% dioničkog kapitala. Zakonske rezerve mogu se koristiti za pokriće gubitka sadašnje i prošlih godina.

3.13 Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i odobreno a ne iskorišteno finansiranje klijenata. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad iste postanu plative.

Odobrena neiskorištena finansiranja predstavljaju neopozivu preuzetu obavezu Banke da odobri finansiranje klijentu po uslovima određenim ugovorom o finansiranju. Banka vanbilansno evidentira nominalni neiskorišteni iznos, dok se iskorišteni dijelovi evidentiraju kao bilansne stavke u skladu sa poslovnim događajem.

Garantna obaveza predstavlja obavezu Banke da povjeriocu ispuni pravovaljanu i dospjelu obavezu dužnika ako to ne učini dužnik. Garantne obaveze obuhvataju izdate plative i činidbene garancije, izdate kontragarancije, otvorene nostro dokumentarne akreditive i avalirane mjenice. Ove obaveze se evidentiraju u nominalnom iznosu. Ako je Banka izvršila plaćanje po ovim poslovima, zatvara se vanbilansna evidencija, a za plaćeni iznos se formira potraživanje od dužnika sa uslovima određenim ugovorom i tarifnom politikom Banke. Za preuzete obaveze finansiranja komitenata Banka vrši rezervisanja u skladu sa politikom objavljenom u sekciji finansijskih instrumenata.

3.14 Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i stanovništva. Ova sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njenog bilansa. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.15 Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj, a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo. Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik "Napomena 29"

4. Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Strategija korištenja finansijskih instrumenata

Funkcija upravljanja rizicima uzima u obzir finansijski rizik, operativni rizik i ostale rizike. Finansijski rizik obuhvata tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik profitne marže i druge rizike promjena cijena), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizikom vrše odjeli nadležni za pojedine rizike koji postoje u okviru Banke prema politikama koje je odobrila Uprava.

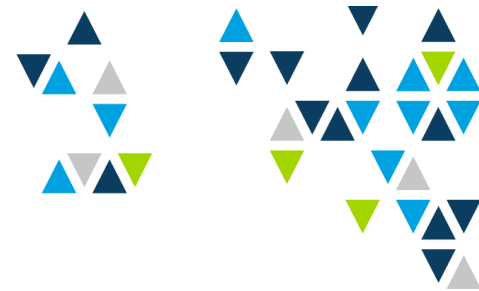
Banka je uspostavila sistem upravljanja kreditnim rizikom usvajanjem politika i procedura za analizu, koncentraciju i diversifikaciju kreditnog rizika unutar Sektora za kontrolu rizika i Sektora za odobrenje kreditnog rizika. Također Banka ima usvojene procedure za praćenje rizika likvidnosti i operativnog rizika Banke unutar Sektora za kontrolu rizika.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Proces upravljanja i kontrole rizicima se na vrijeme prilagođavaju promjenama u operativnom okruženju.

4.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjeње rizika i finansijskih gubitaka.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku Banke se ogleda u knjigovodstvenoj vrijednosti finansijskih sredstava u izveštaju o finansijskom položaju. Za garancije i potencijalne obaveze, maksimalna izloženost kreditnom riziku je iznos obaveze.

Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Izlaganje Banke kreditnom riziku mora biti pokriveno odgovarajućim kolateralom, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima. Vrste kolaterala prihvatljivog za Banku, kao i odnos vrijednosti kolaterala i kredita/finansiranja ili garancije utvrđeni su Procedurom o upravljanju kolateralima i Politikom finansiranja, kao i ostalim internim aktima. Kako bi diversificirala rizik i minimizirala koncentraciju kreditnog rizika Banka fokusira finansijske aktivnosti na što veći broj klijenata, sa manjim iznosima.

Banka vodi računa o disperziji rizika prema pojedinim regijama i djelatnostima, nastojeći usmjeravati plasmane u sve privredne grane:

- građanima i samostalnim poduzetnicima,
- individualnim poljoprivrednim proizvođačima,
- privrednim društvima iz trgovinske djelatnosti,
- privrednim društvima iz industrijske djelatnosti,
- društva iz ostalih djelatnosti (turizam, ugostiteljstvo i sl.).

Komitet za finansiranje i investicije Banke ili organizacioni dio kome Komitet da ovlaštenje odlučuje o odobravanju pojedinačnog finansiranja ili garancije fizičkih i pravnih lica zbog kojih nastaje ili se povećava izloženost Banke kreditnom riziku iz osnova:

- svakog pravnog posla čijom vrijednošću dolazi do izloženosti Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica,
- svakog pravnog posla zbog kojeg bi nastala ili se povećala izloženost Banke prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica.

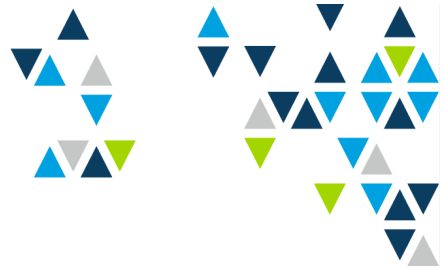
Izuzetak predstavljaju finansiranja do iznosa 25.000 BAM gdje nadležnost o odobravanju pojedinačnog finansiranja za fizička lica ima rukovodilac filijale.

Pojedinačna finansiranja koja prelaze iznos od 6.000.000 BAM i finansiranja skupina povezanih lica preko 8.000.000 BAM su predmet odobrenja od strane Nadzornog odbora Banke.

Odluka o izlaganju Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja prema licima povezanim sa Bankom vrši se u skladu sa Politikama o poslovanju sa povezanim licima i licima u posebnom odnosu sa Bankom.

Odobrovanje finansiranja zaposlenima Banke vrši se u skladu sa Procedurom za finansiranja zaposlenih Banke.

Funkcija upravljanja kreditnim rizikom je odvojena od svakodnevnih poslova vezanih za odnose sa klijentima i poslove kreditiranja / finansiranja. Sektor za odobravanje kreditnog rizika vrši procjenu kreditnog rizika svakog pojedinačnog

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.

godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

zahtjeva za finansiranje pravnih lica, kao i za zahtjeve preko 25.000 BAM sektora za poslovanje sa stanovništvom za finansiranja koja nemaju odstupanja, u suprotnom Sektor za odobravanje kreditnog rizika radi procjenu. Za iznose od 10.000-25.000 BAM Sektor za odobravanje rizika radi naknadnu ocjenu visine kreditnog rizika/rizika finansiranja, uz određivanje slučajnog uzorka veličine do 1/3 predmeta od ukupnog broja odobrenih predmeta od strane rukovodioca filijale.

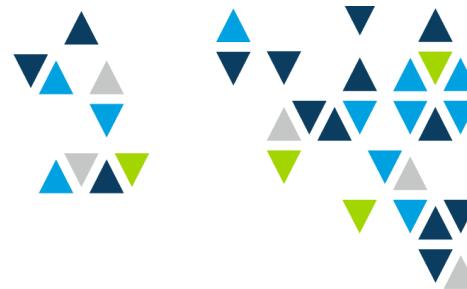
Sektor za odobravanje kreditnog rizika treba da prati limite, odnosno maksimalni nivo eksponiranja, u odnosu na pojedinačne klijente prema pojedinačnom korisniku ili grupi povezanih lica u momentu odobrenja finansiranja u skladu sa zakonskim zahtjevima kao što je dato u nastavku:

- dozvoljeno izlaganje kreditnom riziku bez kolaterala (iznos u BAM) = Priznati kapital banke x 5%;
- veliko izlaganje kreditnom riziku (iznos u BAM) = Priznati kapital banke x 10%;
- najveća izloženost kreditnom riziku (iznos u BAM) = Priznati kapital banke x 25%;

Sektor za kontrolu rizika prati i kvartalno izvještava Upravu Banke o koncentracijama kreditnog rizika u skladu sa Politikom i procedurom za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti i rizika koncentracije. Uprava Banke daje smjernice za otklanjanje eventualnih prekoračenja, te ravnomjerniju raspodjelu, upravljanje i kontrolu postojećih i potencijalnih izlaganja Banke. Izloženost kreditnom riziku mora biti pokrivena adekvatnim kolateralom, u skladu sa pravnim i internim propisima. Tipovi kolaterala prihvatljivih za Banku, kao i odnos između vrijednosti kolaterala i iznosa finansiranja ili garancije definisani su Politikom finansiranja i Procedurom za upravljanje kolateralima.

Obezvrijeđena finansiranja su ona za koja Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavniciu i profitnu maržu prema odredbama ugovora o finansiranju klijenata.

Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubitci.

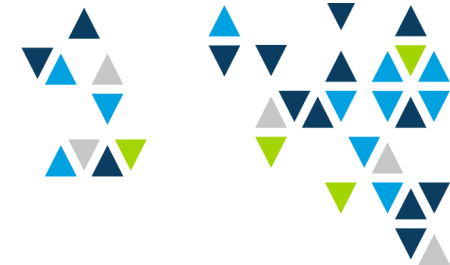
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku stavkama iz izvještaja o finansijskom položaju:

	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto
I. Pregled aktive	1.564.718	(53.120)	1.511.598	1.486.826	(51.308)	1.435.518
Novac i sredstva kod banaka	418.771	(811)	417.960	402.507	(712)	401.795
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	133.308	(133)	133.175	132.122	(132)	131.990
Plasmani bankama	-	-	-	9.565	(48)	9.517
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	65	-	65	75	-	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveob.dobit	320	-	320	339	-	339
Finansiranje clijenata	988.772	(51.675)	937.097	937.958	(49.967)	887.991
Unaprijed plaćeni porez	-	-	-	56	(8)	48
Sukuk	18.893	(19)	18.874	-	-	-
Ostala finansijska imovina po amortiz. trošku	4.589	(482)	4.107	4.204	(441)	3.763
II. Vanbilansne stavke	134.496	(1.583)	132.913	127.644	(1.695)	125.949
Činidbene garancije	77.163	(717)	76.446	75.796	(750)	75.046
Odobreni a neiskorišteni iznos finans.klijenata	40.911	(706)	40.205	41.664	(829)	40,835
Plative garancije	16.050	(141)	15.909	9.740	(94)	9,646
Akreditivi	372	(19)	353	444	(22)	422
Ukupno (I+II)	1.699.214	(54.703)	1.644.511	1.614.470	(53.003)	1.561.467

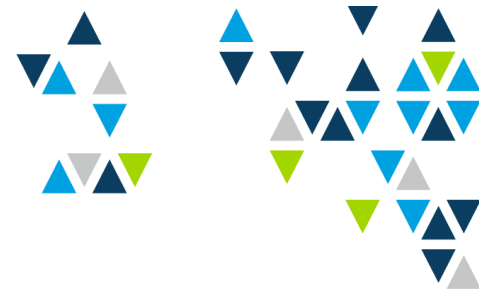

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Tabela ispod prikazuje finansiranje klijenata kroz nivoe rizika:

U '000 BAM											
31.12.2023	S1	S2	S3	Total	S3 Otpisano	Ispravke S1	Ispravke S2	Ispravke S3	Ukupno ispravke	S3 Otpisano	Neto
Poduzetnici	9.988	309	372	10.669	(38)	178	31	317	526	(38)	10.143
Stambena finansiranja	226.606	4.866	2.686	234.158	(200)	2.408	548	1.900	4.856	(200)	229.302
Kartice i limiti na tekućim računima	7.174	322	197	7.693	(33)	86	38	173	297	(33)	7.396
Ostala finansiranja	181.665	6.703	4.579	192.947	(413)	2.139	919	4.086	7.144	(413)	185.803
Ukupno stanovništvo	425.433	12.200	7.834	445.467	(684)	4.811	1.536	6.476	12.823	(684)	432.644
Pravna lica	451.348	61.733	30.224	543.305	(2.101)	8.229	5.718	24.905	38.852	(2.101)	504.453
Ukupno	876.781	73.933	38.058	988.772	(2.785)	13.040	7.254	31.381	51.675	(2.785)	937.097
Banke											
31.12.2022	S1	S2	S3	Total	S3 Otpisano	Ispravke S1	Ispravke S2	Ispravke S3	Ukupno ispravke	S3 Otpisano	Neto
Poduzetnici	9.759	292	549	10.600	(67)	178	26	429	633	(67)	9.967
Stambena finansiranja	212.663	6.221	3.140	222.024	(402)	2.185	645	2.100	4.930	(402)	217.094
Kartice i limiti na tekućim računima	6.682	218	217	7.117	(15)	71	27	194	292	(15)	6.825
Ostala finansiranja	160.676	3.246	3.849	167.771	(211)	1.761	479	3.326	5.566	(211)	162.205
Ukupno stanovništvo	389.780	9.977	7.755	407.512	(695)	4.195	1.177	6.049	11.421	(695)	396.091
Pravna lica	444.007	53.832	32.607	530.446	(1.065)	7.852	4.470	26.224	38.546	(1.065)	491.900
Ukupno	833.787	63.809	40.362	937.958	(1.760)	12.047	5.647	32.273	49.967	(1.760)	887.991
Banke	9.565	-	-	9.565	-	48	-	-	48	-	9.517

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.
godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

U '000 BAM

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos					
1. januar 2023.	833.788	63.809	7.220	33.141	937.958
Nova finansiranja	440.344	26.428	166	2.260	469.198
Otplaćena finansiranja	(374.485)	(35.313)	(1.749)	(4.052)	(415.599)
Prelasci iz Stage 1	(29.621)	25.783	1.509	2.329	-
Prelasci iz Stage 2	6.593	(8.254)	1.031	630	-
Prelasci iz Stage 3	173	1.494	(188)	(1.479)	-
Računovodstveni otpis	(11)	(14)	(848)	(1.912)	(2.785)
31.decembar 2023.	876.781	73.933	7.141	30.917	988.772
Umanjenje vrijednosti					
1. januar 2023.	12.047	5.647	6.168	26.105	49.967
Nova finansiranja	7.285	2.534	120	1.915	11.854
Otplaćena finansiranja	(4.658)	(1.916)	(508)	(1.648)	(8.730)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(1.896)	435	1.140	1.690	1.369
Prelasci iz Stage 1	(492)	422	28	42	-
Prelasci iz Stage 2	635	(954)	246	73	-
Prelasci iz Stage 3	130	1.100	(59)	(1.171)	-
Računovodstveni otpis	(11)	(14)	(848)	(1.912)	(2.785)
31.decembar 2023	13.040	7.254	6.287	25.094	51.675
Bruto knjigovodstveni iznos					
1. januar 2022.	773.633	72.146	5.236	40.289	891.304
Nova finansiranja	392.544	19.256	74	1.734	413.607
Otplaćena finansiranja	(315.937)	(37.507)	(1.878)	(9.873)	(365.195)
Prelasci iz Stage 1	(22.199)	17.824	1.971	2.403	-
Prelasci iz Stage 2	5.657	(8.340)	2.030	653	-
Prelasci iz Stage 3	89	429	138	(656)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(351)	(1.409)	(1.760)
31.decembar 2022.	833.787	63.808	7.220	33.141	937.958
Umanjenje vrijednosti					
1. januar 2022.	12.533	6.955	4.457	24.643	48.588
Nova finansiranja	6.401	1.590	58	846	8.895
Otplaćena finansiranja	(4.362)	(2.305)	(358)	(8.803)	(15.828)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(2.765)	(29)	1.760	11.106	10.072
Prelasci iz Stage 1	(393)	319	29	45	-
Prelasci iz Stage 2	545	(1.063)	454	64	-
Prelasci iz Stage 3	88	180	119	(387)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(351)	(1.409)	(1.760)
31.decembar 2022.	12.047	5.647	6.168	26.105	49.967

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

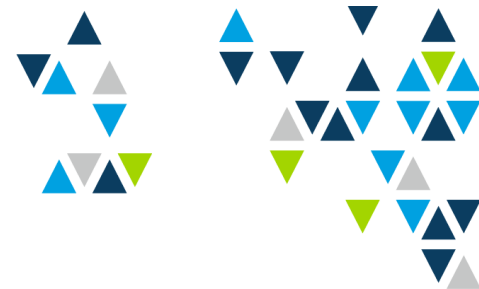
4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Analiza promjena u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i korespondirajućim ECL je kako slijedi:

Pravna lica

U '000 BAM

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos					
1.januar 2023.	444.003	53.832	1.805	30.802	530.442
Nova finansiranja	279.094	24.041	30	2.209	305.374
Otplaćena finansiranja	(253.517)	(32.222)	(848)	(3.823)	(290.410)
Prelasci iz Stage 1	(20.651)	18.297	90	2.264	-
Prelasci iz Stage 2	2.420	(3.133)	83	630	-
Prelasci iz Stage 3	-	926	273	(1.199)	-
Računovodstveni otpis	(1)	(8)	(251)	(1.841)	(2.101)
31.decembar 2023.	451.348	61.733	1.182	29.042	543.305
Umanjenje vrijednosti					
1.januar 2023.	7.852	4.470	1.504	24.720	38.546
Nova finansiranja	5.482	2.216	14	1.865	9.577
Otplaćena finansiranja	(3.786)	(1.743)	(262)	(1.529)	(7.320)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(1.161)	(15)	(232)	1.558	150
Prelasci iz Stage 1	(351)	310	2	39	-
Prelasci iz Stage 2	194	(275)	8	73	-
Prelasci iz Stage 3	-	763	258	(1.021)	-
Računovodstveni otpis	(1)	(8)	251	(1.841)	(2.101)
31.decembar 2023.	8.229	5.718	1.041	23.864	38.852
Bruto knjigovodstveni iznos					
1. januar 2022.	414.075	58.678	1.451	37.691	511.895
Nova finansiranja	260.374	18.515	-	1.154	280.043
Otplaćena finansiranja	(220.146)	(30.191)	(1.131)	(9.037)	(260.505)
Prelasci iz Stage 1	(14.019)	11.692	210	2.177	-
Prelasci iz Stage 2	3.719	(5.170)	1.188	263	-
Prelasci iz Stage 3	-	308	128	(436)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(41)	(950)	(991)
31.decembar 2022.	444.003	53.832	1.805	30.802	530.442
Umanjenje vrijednosti					
1. januar 2022.	8.752	5.707	1.139	23.054	38.652
Nova finansiranja	4.985	1.493	-	759	7.237
Otplaćena finansiranja	(3.736)	(1.806)	(70)	(8.216)	(13.828)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(2.255)	(544)	57	10.218	7.476
Prelasci iz Stage 1	(285)	238	5	42	-
Prelasci iz Stage 2	374	(745)	349	22	-
Prelasci iz Stage 3	17	127	65	(209)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(41)	(950)	(991)
31.decembar 2022.	7.852	4.470	1.504	24.720	38.546

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

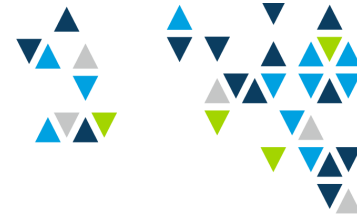
4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Obrtnici

U '000 BAM

	S1 Grupna	S2 Grupna	S3 Grupna	Individualna	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos					
1.januar 2023.	9.759	292	549	-	10.600
Nova finansiranja	3.605	86	35	-	3.726
Otplaćena finansiranja	(3.295)	(212)	(112)	-	(3.619)
Prelasci iz Stage 1	(81)	56	25	-	-
Prelasci iz Stage 2	-	(17)	17	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	104	(104)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(38)	-	(38)
31.decembar 2023.	9.988	309	372	-	10.669
Umanjenje vrijednosti					
1. januar 2023.	178	26	429	-	633
Nova finansiranja	69	9	27	-	105
Otplaćena finansiranja	(25)	(8)	(15)	-	(48)
Novo povećanje/(smanjenje) postojećem portfoliu	(42)	(54)	(30)	-	(126)
Prelasci iz Stage 1	(2)	2	-	-	-
Prelasci iz Stage 2	-	(1)	1	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	57	(57)	-	-
Računovodstveni otpis	-	-	(38)	-	(38)
31. decembar 2023.	178	31	317	-	526

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

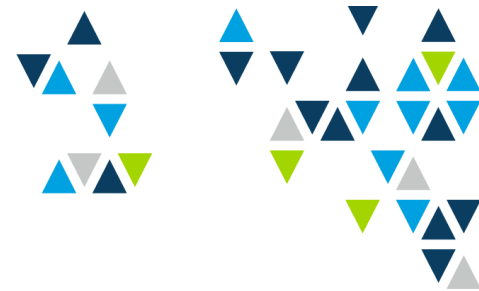
4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Obrtnici

U '000 BAM

	S1	S2	S3		Ukupno
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	
Bruto knjigovodstveni iznos					
1. januar 2022.	9.887	606	342	246	11,081
Nova finansiranja	3.355	186	7	-	3,548
Otplaćena finansiranja	(3.437)	(345)	(120)	-	(3.902)
Prelasci iz Stage 1	(46)	39	7	-	-
Prelasci iz Stage 2	-	(194)	194	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	119	(119)	-
Računovodstveni otpis	-	-	-	(127)	(127)
31.decembar 2022.	9.759	292	549	-	10,600
Umanjenje vrijednosti					
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2022.	141	54	250	247	692
Nova finansiranja	67	17	5	-	89
Otplaćena finansiranja	(27)	(24)	(2)	-	(53)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(2)	(1)	35	-	32
Prelasci iz Stage 1	(1)	1	-	-	-
Prelasci iz Stage 2	-	(21)	21	-	-
Prelasci iz Stage 3	-	-	120	(120)	-
Računovodstveni otpis	-	-	-	(127)	(127)
31.decembar 2022.	178	26	429	-	633

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Stambena finansiranja

U '000 BAM

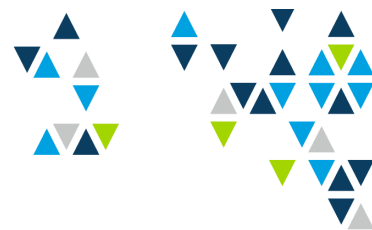
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos					
1. januar 2023.	212.663	6.221	1.000	2.140	222.024
Nova finansiranja	64.028	204	22	-	64.254
Otplaćena finansiranja	(49.826)	(1.607)	(265)	(222)	(51.920)
Prelasci iz Stage 1	(3.189)	2.982	142	65	-
Prelasci iz Stage 2	2.897	(3.162)	265	-	-
Prelasci iz Stage 3	34	230	(43)	(221)	-
Računovodstveni otpis	(1)	(2)	(135)	(62)	(200)
31. decembar 2023.	226.606	4.866	986	1.700	234.158

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Umanjenje vrijednosti					
1. januar 2023.	2.185	645	891	1.209	4.930
Nova finansiranja	664	38	17	-	719
Otplaćena finansiranja	(318)	(94)	(95)	(111)	(618)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(410)	188	115	132	25
Prelasci iz Stage 1	(44)	38	3	3	-
Prelasci iz Stage 2	315	(371)	56	-	-
Prelasci iz Stage 3	17	106	(25)	(98)	-
Računovodstveni otpis	(1)	(2)	(135)	(62)	(200)
31. decembar 2023.	2.408	548	827	1.073	4.856

U '000 BAM

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos					
1. januar 2022.	204.535	10.517	1.072	2.087	218.211
Nova finansiranja	51.152	20	-	580	51.752
Otplaćena finansiranja	(40.412)	(6.068)	(221)	(822)	(47.523)
Prelasci iz Stage 1	(3.688)	3.188	233	267	-
Prelasci iz Stage 2	1.014	(1.499)	121	364	-
Prelasci iz Stage 3	62	63	(71)	(54)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(134)	(282)	(416)
31. decembar 2022.	212.663	6.221	1.000	2.140	222.024

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Umanjenje vrijednosti					
1. januar 2022.	2.083	950	977	1.103	5.113
Nova finansiranja	523	5	-	87	615
Otplaćena finansiranja	(227)	(440)	(203)	(536)	(1.406)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(290)	236	275	803	1.024
Prelasci iz Stage 1	(46)	40	3	3	-
Prelasci iz Stage 2	87	(152)	26	39	-
Prelasci iz Stage 3	55	6	(53)	(8)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(134)	(282)	(416)
31. decembar 2022.	2.185	645	891	1.209	4.930

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kartice i limiti po tekućim računima

U '000 BAM

Bruto knjigovodstveni iznos

1. januar 2023.

Nova finansiranja
Otplaćena finansiranja
Prelasci iz Stage 1
Prelasci iz Stage 2
Prelasci iz Stage 3
Računovodstveni otpis

31. decembar 2023.

Umanjenje vrijednosti

1. januar 2023.

Nova finansiranja
Otplaćena finansiranja
Nova povećanja/(smanjenja)
postojećeg portfolija
Prelasci iz Stage 1
Prelasci iz Stage 2
Prelasci iz Stage 3
Računovodstveni otpis

31. decembar 2023.

S1	S2	S3		
Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
6.682	218	210	7	7.117
1.977	55	4	-	2.036
(1.320)	(31)	(76)	-	(1.427)
(271)	210	61	-	-
109	(133)	24	-	-
-	4	(2)	(2)	-
(3)	(1)	(26)	(3)	(33)
7.174	322	195	2	7.693
S1	S2	S3		
Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
71	27	186	7	291
26	5	4	-	35
(9)	(3)	(51)	-	(63)
(6)	20	53	-	67
(4)	3	1	-	-
11	(16)	5	-	-
-	3	(1)	(2)	-
(3)	(1)	(26)	(3)	(33)
86	38	171	2	297

Bruto knjigovodstveni iznos

1. januar 2022.

Nova finansiranja
Otplaćena finansiranja
Prelasci iz Stage 1
Prelasci iz Stage 2
Prelasci iz Stage 3
Računovodstveni otpis

31. decembar 2022.

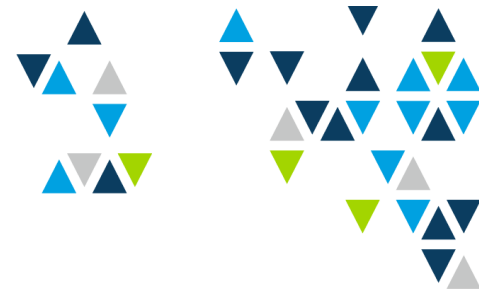
Umanjenje vrijednosti

1. januar 2022.

Nova finansiranja
Otplaćena finansiranja
Nova povećanja/(smanjenja)
postojećeg portfolija
Prelasci iz Stage 1
Prelasci iz Stage 2
Prelasci iz Stage 3
Računovodstveni otpis

31. decembar 2022.

S1	S2	S3		
Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
6.848	216	204	7	7.275
1.349	15	5	-	1.369
(1.415)	(28)	(66)	(4)	(1.513)
(191)	133	55	3	-
88	(124)	35	1	-
3	6	(9)	-	-
-	-	(14)	-	(14)
6.682	218	210	7	7.117
S1	S2	S3		
Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
72	23	176	7	278
14	2	4	-	20
(11)	(3)	(55)	(1)	(70)
(12)	10	75	4	77
(2)	2	-	-	-
8	(12)	4	-	-
2	5	(4)	(3)	-
-	-	(14)	-	(14)
71	27	186	7	291

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Ostala finansiranja fizičkih lica

U '000 BAM

Bruto knjigovodstveni iznos

1. januar 2023.

Nova finansiranja
Otplaćena finansiranja
Prelasci iz Stage 1
Prelasci iz Stage 2
Prelasci iz Stage 3
Računovodstveni otpis

31. decembar 2023.

Umanjenje vrijednosti

1. januar 2023.

Nova finansiranja
Otplaćena finansiranja
Nova
povećanja/(smanjenja)
postojećeg portfolija
Prelasci iz Stage 1
Prelasci iz Stage 2
Prelasci iz Stage 3
Računovodstveni otpis

31. decembar 2023.

Bruto knjigovodstveni iznos

1. januar 2022.

Nova finansiranja
Otplaćena finansiranja
Prelasci iz Stage 1
Prelasci iz Stage 2
Prelasci iz Stage 3
Računovodstveni otpis

31. decembar 2022.

Umanjenje vrijednosti

1. januar 2022.

Nova finansiranja
Otplaćena finansiranja
Nova
povećanja/(smanjenja)
postojećeg portfolija
Prelasci iz Stage 1
Prelasci iz Stage 2
Prelasci iz Stage 3
Računovodstveni otpis

31. decembar 2022.

	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2023.	160.681	3.246	3.657	192	167.776
Nova finansiranja	91.639	2.042	75	51	93.807
Otplaćena finansiranja	(66.526)	(1.241)	(449)	(7)	(68.223)
Prelasci iz Stage 1	(5.429)	4.238	1.191	-	-
Prelasci iz Stage 2	1.167	(1.809)	642	-	-
Prelasci iz Stage 3	139	230	(312)	(57)	-
Računovodstveni otpis	(6)	(3)	(398)	(6)	(413)
31. decembar 2023.	181.665	6.703	4.406	173	192.947
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2023.	1.761	479	3.157	169	5.566
Nova finansiranja	1.044	266	58	50	1.418
Otplaćena finansiranja	(520)	(68)	(84)	(8)	(680)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(277)	296	1.234	-	1.253
Prelasci iz Stage 1	(91)	69	22	-	-
Prelasci iz Stage 2	115	(291)	176	-	-
Prelasci iz Stage 3	113	171	(234)	(50)	-
Računovodstveni otpis	(6)	(3)	(398)	(6)	(413)
31. decembar 2023.	2.139	919	3.931	155	7.144
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2022.	138.288	2.129	2.167	258	142.842
Nova finansiranja	76.315	520	63	-	76.898
Otplaćena finansiranja	(50.527)	(875)	(340)	(10)	(51.752)
Prelasci iz Stage 1	(4.255)	2.773	1.466	16	-
Prelasci iz Stage 2	836	(1.353)	492	25	-
Prelasci iz Stage 3	24	52	(29)	(47)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(162)	(50)	(212)
31. decembar 2022.	160.681	3.246	3.657	192	167.776
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
1. januar 2022.	1.485	221	1.915	232	3.853
Nova finansiranja	812	73	48	-	933
Otplaćena finansiranja	(361)	(32)	(28)	(50)	(471)
Nova povećanja/(smanjenja) postojećeg portfolija	(206)	270	1.318	81	1.463
Prelasci iz Stage 1	(59)	38	21	-	-
Prelasci iz Stage 2	76	(133)	54	3	-
Prelasci iz Stage 3	14	42	(9)	(47)	-
Računovodstveni otpis	-	-	(162)	(50)	(212)
31. decembar 2022.	1.761	479	3.157	169	5.566

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

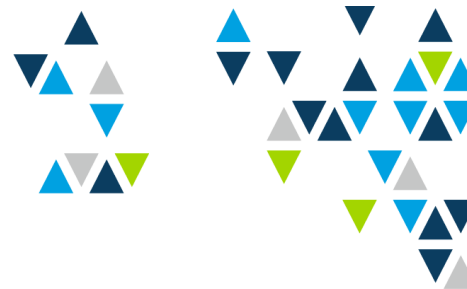
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od klijenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 1

					U '000 BAM
31.12.2023.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Obrtnici	9.352	636	-	-	9.988
Stambena finansiranja	213.353	13.253	-	-	226.606
Kartice i limiti po tekućim	6.742	432	-	-	7.174
Ostala finansiranja fizičkih lica	163.247	18.418	-	-	181.665
Ukupno stanovništvo	392.694	32.739	-	-	425.433
Pravna lica	429.310	22.038	-	-	451.348
Ukupno	822.004	54.777	-	-	876.781
od čega: restrukturirana	1.454	47	-	-	1.501
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.
godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Obrtnici	9.456	303	-	-	9.759
Stambena finansiranja	204.595	8.068	-	-	212.663
Kartice i limiti po tekućim računima	6.326	356	-	-	6.682
Ostala finansiranja fizičkih lica	148.196	12.480	-	-	160.676
Ukupno stanovništvo	368.573	21.207	-	-	389.780
Pravna lica	423.670	20.337	-	-	444.007
Ukupno	792.243	41.544	-	-	833.787
od čega: restrukturirana	42	140	-	-	182
Potraživanja od banaka	9.565	-	-	-	9.565

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

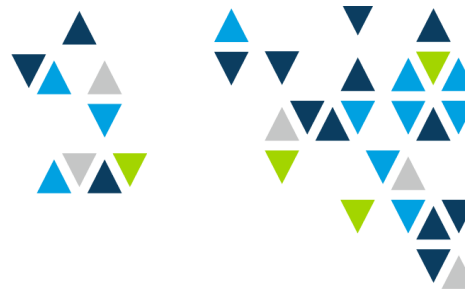
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od klijenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 2

						U '000 BAM
31.12.2023.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	281	28	-	-	-	309
Stambena finansiranja	3.118	1.446	213	89	-	4.866
Kartice i limiti po tekućim računima	182	58	58	24	-	322
Ostala finansiranja fizičkih lica	2.937	2.311	1.104	351	-	6.703
Ukupno stanovništvo	6.518	3.843	1.375	464	-	12.200
Pravna lica	36.555	25.109	69	-	-	61.733
Ukupno	43.073	28.952	1.444	464	-	73.933
od čega: restrukturirana	1.058	22	-	-	-	1.080
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled potraživanja od klijenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 2

31.12.2022.	U '000 BAM					Ukupno
	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	
Obrtnici	254	33	5		-	292
Stambena finansiranja	4.870	935	336	80	-	6.221
Kartice i limiti po tekućim računima	129	29	44	16	-	218
Ostala finansiranja fizičkih lica	1.473	1.003	406	364	-	3.246
Ukupno stanovništvo	6.726	2.000	791	460	-	9.977
Pravna lica	43.159	10.531	102	40	-	53.832
Ukupno	49.885	12.531	893	500	-	63.809
od čega restrukturirana	16	433	-	-	-	449
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

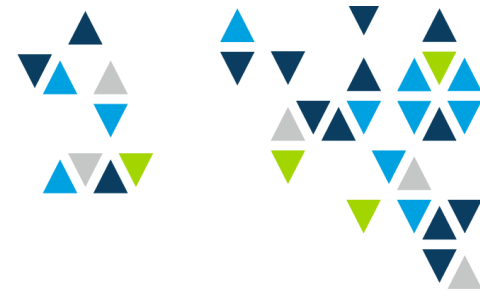
Pregled potraživanja od klijenata i banaka po danima kašnjenja - Nivo 3

U '000 BAM

31.12.2023.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	79	20	-	-	273	372
Stambena finansiranja	624	38	61	-	1.963	2.686
Kartice i limiti po tekućim računima	18	2	3	1	173	197
Ostala finansiranja fizičkih lica	92	109	39	35	4.304	4.579
Ukupno stanovništvo	813	169	103	36	6.713	7.834
Pravna lica	8.342	405	524	2.601	18.352	30.224
Ukupno	9.155	574	627	2.637	25.065	38.058
od čega: restrukturirana	7.428	403	414	30	2.601	10.876
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

U '000 BAM

31.12.2022.	Nije dospio	Do 30 dana	Od 31 - 60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Obrtnici	185	-	20	-	344	549
Stambena finansiranja	797	5	130	5	2.203	3.140
Kartice i limiti po tekućim računima	9	-	1	1	206	217
Ostala finansiranja fizičkih lica	321	77	105	54	3.292	3.849
Ukupno stanovništvo	1.312	82	256	60	6.045	7.755
Pravna lica	9.901	514	73	1.234	20.885	32.607
Ukupno	11.213	596	329	1.294	26.930	40.362
od čega: restrukturirana	10.021	668	43	-	6.850	17.582
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuje kreditni kvalitet i maksimalnu izloženost kreditnom riziku na osnovu internog sistema klasifikacije Banke. Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju bruto iznos.

	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.	
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Klasa A	868.681	66.817	-	-	935.498
Klasa A 1	8.100	5.029	-	-	13.129
Klasa B	-	1.614	-	-	1.614
Klasa B1	-	473	-	-	473
Klasa C - Default	-	-	7.141	30.917	38.058
Ukupno	876.781	73.933	7.141	30.917	988.772

Pravna lica

	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.	
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Klasa A	451.232	58.880	-	-	510.112
Klasa A 1	116	2.784	-	-	2.900
Klasa B	-	69	-	-	69
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C - Default	-	-	1.183	29.041	30.224
Ukupno	451.348	61.733	1.183	29.041	543.305

Obrtnici

	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.	
	S1	S2	S3		
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno
Klasa A	9.946	309	-	-	10.255
Klasa A 1	42	-	-	-	42
Klasa B	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C - Default	-	-	372	-	372
Ukupno	9.988	309	372	-	10.669

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Stambena finansiranja

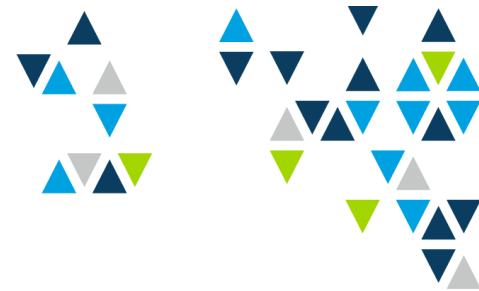
	31. decembar 2023.				31. decembar 2022.	
	S1	S2	S3			
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	Ukupno
Klasa A K	224.185	3.534	-	-	227.719	216.707
Klasa A 1	2.421	903	-	-	3.324	1.761
Klasa B	-	340	-	-	340	336
Klasa B1	-	89	-	-	89	80
Klasa C - Default	-	-	986	1.700	2.686	3.140
Ukupno	226.606	4.866	986	1.700	234.158	222.024

Kartice i limiti po tekućim računima

	31. decembar 2023.				31. decembar 2022	
	S1	S2	S3			
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	Ukupno
Klasa A	7.040	203	-	-	7.243	6.760
Klasa A 1	134	33	-	-	167	80
Klasa B	-	61	-	-	61	44
Klasa B1	-	25	-	-	25	16
Klasa C - Default	-	-	195	2	197	217
Ukupno	7.174	322	195	2	7.693	7.117

Ostala finansiranja fizičkih lica

	31. decembar 2023.				31. decembar 2022.	
	S1	S2	S3			
	Grupna	Grupna	Grupna	Individualna	Ukupno	Ukupno
Klasa A	176.276	3.892	-	-	180.168	159.759
Klasa A 1	5.389	1.308	-	-	6.697	3.393
Klasa B	-	1.144	-	-	1.144	406
Klasa B1	-	359	-	-	359	364
Klasa C - Default	-	-	4.406	173	4.579	3.849
Ukupno	181.665	6.703	4.406	173	192.947	167.771

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Gubici zbog umanjenja vrijednosti i politika rezervisanja

Obezvrijeđena finansiranja su ona za koja Banka utvrdi da nije vjerovatno da će moći da naplati svu dospjelu glavnica i profitnu maržu prema odredbama ugovora o finansiranju komitenata.

Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubici.

Banka vrši ispravku vrijednosti potraživanja koja predstavljaju procjenu Banke o nastalim gubicima u svom portfoliju finansiranja.

Klasifikacija potraživanja se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza i indikatora povrata.

Finansiranja klijenata umanjena za umanjenje vrijednosti su prikazana u tabeli ispod:

	Ukupna potraživanja po finansiranju klijenata	Umanjenje vrijednosti	Neto potraživanja po finansiranju klijenata
31. decembar 2023.			
Sredstva obezvrijeđena na grupnoj osnovi	957.855	(26.581)	931.274
Pojedinačno obezvrijeđena sredstva	30.917	(25.094)	5.823
	988.772	(51.675)	937.097
31. decembar 2022.			
Sredstva obezvrijeđena na grupnoj osnovi	904.817	(23.863)	880.954
Pojedinačno obezvrijeđena sredstva	33.141	(26.104)	7.037
	937.958	(49.967)	887.991

U tabeli iznad, ispravke vrijednosti za rizik – grupno uključuju ispravke vrijednosti za neproblematične i problematične dužnike koji se analiziraju na grupnoj osnovi.

Kolateral

Banka, u cilju minimiziranja rizika u poslovanju finansiranja klijenata koristi Proceduru upravljanja kolaterala te za naplatu svojih potraživanja uzima jedan ili više sljedećih instrumenata:

- Novčani depozit,
- Založno pravo na nepokretne stvari,
- Založno pravo na pokretne stvari,
- Založno pravo na zalihe,
- Garancije banaka i korporativne garancije,
- Ustupanje potraživanja –cesija,
- Vrijednosni papiri,
- Polica osiguranja potražnja,
- Jamstva fizičkih i pravnih lica, države BiH, FBIH i jedinica lokalne uprave.

Procjena fer vrijednosti umanjenih sredstava je zasnovana na vrijednosti instrumenta obezbjeđenja procijenjenog u trenutku zaduživanja i ažurira se periodično u skladu sa Procedurom upravljanja kolateralima. U svrhu izračun ispravki vrijednosti (umanjenja vrijednosti) Banka koristi samo novčane depozite, te založna prava na nekretnine.

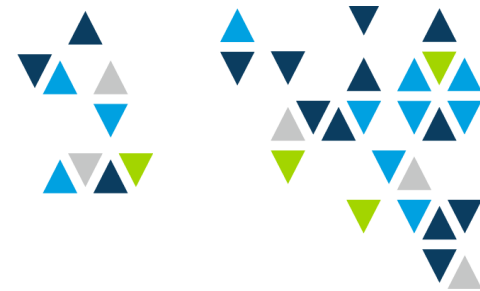
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Izloženosti od finansiranja i kolaterali:

	S1	S2	S3	Maksimalna izloženost riziku finansiranja klijenata	Fer vrijednost kolaterala
31. decembar 2023.					
Pravna lica	451.348	61.733	30.224	543.305	280.668
Obrtnici	9.988	309	372	10.669	6.892
Stambena finansiranja	226.606	4.866	2.686	234.158	147.658
Kartice i limiti po tekućim računima	7.174	322	197	7.693	-
	181.665	6.703	4.579	192.947	628
Ostala finansiranja fizičkih lica					
Ukupno stanovništvo	425.433	12.200	7.834	445.467	155.178
Ukupno	876.781	73.933	38.058	988.772	436.846
31. decembar 2022.					
Pravna lica	444.007	53.832	32.607	530.446	307.013
Obrtnici	9.759	292	549	10.600	6.414
Stambena finansiranja	212.663	6.221	3.140	222.024	140.861
Kartice i limiti po tekućim računima	6.682	218	217	7.117	-
Ostala finansiranja fizičkih lica	160.676	3.246	3.849	167.771	924
Ukupno stanovništvo	389.780	9.977	7.755	407.512	148.199
Ukupno	833.787	63.809	40.362	937.958	455.212

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

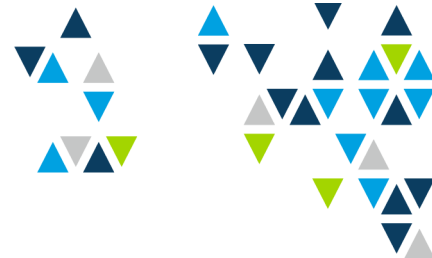
4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka prati koncentraciju kreditnog rizika po privrednim granama i geografskim lokacijama. Koncentracija rizika u neto iznosima bilansne izloženosti po privrednim granama je kako slijedi:

Koncentracija rizika po privrednim sektorima	2023.		2022.	
	'000 BAM	%	'000 BAM	%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	11.692	1,25%	10.183	1,15%
Vađenje ruda i kamena	6.758	0,72%	9.477	1,07%
Prerađivačka industrija	126.748	13,53%	143.728	16,19%
Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	9.046	0,97%	10.756	1,21%
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2.911	0,31%	4.511	0,51%
Građevinarstvo	59.174	6,31%	55.593	6,26%
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	158.686	16,93%	152.842	17,21%
Prijevoz i skladištenje	30.378	3,24%	17.976	2,02%
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	8.831	0,94%	10.491	1,18%
Informacije i komunikacije	6.531	0,70%	6.836	0,77%
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	10.817	1,15%	2	0,0002%
Poslovanje nekretninama	11.090	1,18%	20.189	2,27%
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	26.749	2,85%	27.333	3,08%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnost	6.048	0,65%	4.195	0,47%
Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	14.060	1,50%	6.181	0,70%
Obrazovanje	1.365	0,15%	1.301	0,15%
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	10.607	1,13%	6.602	0,74%
Umjetnost, zabava i rekreacija	217	0,02%	258	0,03%
Ostale uslužne djelatnosti	2.745	0,29%	3.446	0,39%
Ukupno pravna lica	504.453	53,83%	491.900	55,39%
Stambena finansiranja	296.871	31,68%	202.242	22,78%
Ostalo	124.072	13,24%	181.402	20,43%
Samostalne zanatske radnje	11.701	1,25%	12.447	1,40%
Ukupno stanovništvo	432.644	46,17%	396.091	44,61%
Ukupno	937.097	100%	887.991	100%

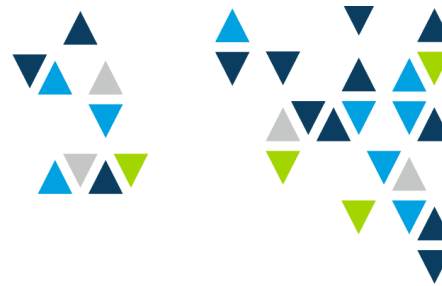
Struktura finansiranja klijenata se redovno nadgleda od strane Sektora za kontrolu rizika kao i Komiteta za finansiranje i investicije u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki utjecaj na portfolio finansiranja klijenata (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji. finansiranja klijenata (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine*(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)***4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)****4.2 Kreditni rizik (nastavak)****Reprogrami i restrukturiranja**

Restrukturirana imovina predstavlja imovinu koja je refinansirana, reprogramirana ili na neki drugi način konvertovana, odnosno imovina kod koje su, zbog korisnikovih promijenjenih uslova i otplatnih sposobnosti, odnosno zbog njegove nemogućnosti otplate prema inicijalno ugovorenom planu ili zbog izmijenjene (na niže) tekuće tržišne stope, ranije ugovoreni rokovi (rok ili otplatni plan) i/ili drugi uslovi naknadno promijenjeni kako bi Banka korisniku omogućila lakše servisiranje obaveza, a što je sigurnije i za Banku. Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi Komitet za finansiranje i investicije.

Reprogramirana i restrukturirana finansiranja u toku 2023. i 2022. godine data su u nastavku:

	Broj ponovno ugovorenih finansiranja klijenata	Vrijednost
Pravna lica	1	30
Fizička lica poduzetnici	3	56
Ukupno	4	86
2022.		
Pravna lica	14	9,886
Fizička lica poduzetnici	4	745
Ukupno	18	10.631

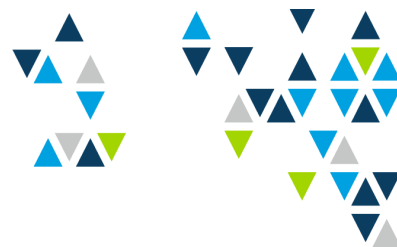
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.
godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak) Reprogrami i restrukturiranja (nastavak)

Stanja reprogramiranih i restrukturiranih finansiranja na dan 31. decembra 2023. i 2022. data su u nastavku:

	Bruto restrukturirana potraživanja 31.12.2023.	Nova restrukturirana potraživanja	Smanjenje restrukturiranih potraživanja	Bruto 31.12.2023.	Neto 31.12.2023.
Obrtnici	45	-	(9)	35	10
Stambena i hipotekarna finansiranja	982	23	(41)	964	774
Kreditne kartice i limiti po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostala finansiranja fizičkih lica	104	33	(11)	126	120
Stanovništvo	1.131	56	(61)	1.126	904
Pravna lica	14.501	30	(2.200)	12.331	5.620
Ukupno	15.632	86	(2.261)	13.457	6.524
	Bruto restrukturirana potraživanja 31.12.2022.	Nova restrukturirana potraživanja	Smanjenje restrukturiranih potraživanja	Bruto 31.12.2022.	Neto 31.12.2022.
Obrtnici	54	-	(9)	45	11
Stambena i hipotekarna finansiranja	375	710	(103)	982	744
Kreditne kartice i limiti po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostala finansiranja fizičkih lica	123	35	(54)	104	38
Stanovništvo	552	745	(166)	1.131	793
Pravna lica	6.146	9.886	(1.531)	14.501	6.530
Ukupno	6.699	10.631	(1.697)	15.632	7.323

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Intenzivno praćenje klijenata

Za klijente čiji plasmani još ne ispunjavaju uslove za prenos u nekvalitetnu aktivu, a zahtijevaju pažljivu obradu i praćenje poslovanja, Banka uvodi intenzivno praćenje. Takve klijente Banka zbog različitih uzroka u poslovanju (značajan obim plasmana, izrazito negativan trend poslovanja, povećanje zaduženosti, utvrđivanje adekvatnosti kapitala klijenta, neplaćanje ili neredovno plaćanje obaveza) uvrštava na listu za intenzivno praćenje. Inicijativa za uvrštavanje određenog klijenta na listu za intenzivno praćenje dolazi od Sektora za odobravanje kreditnog rizika, a donošenje odluke o uvrštavanju klijenata na listu za intenzivno praćenje je u nadležnosti Komiteta za finansiranje i investicije. Intenzivno praćenje znači da praćenje klijenata ostaje u poslovnom dijelu Banke, a u njegovu obradu se uključuju zaposlenici Sektora za naplatu.

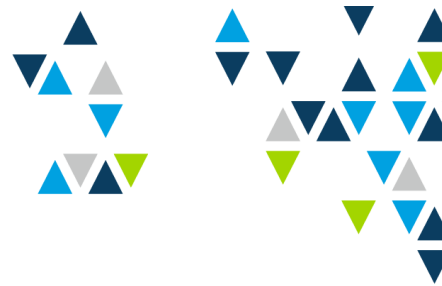
Intenzivno praćenje klijenata prestaje u sljedećim slučajevima:

- zatvaranjem svih plasmana Banke prema klijentu (naplatom ili otpisom),
- donošenjem odluke Komiteta za finansiranje i investicije Banke o prijenosu potraživanja klijenata u Sektor za naplatu (u slučaju neispunjavanja strategije, odnosno daljeg pogoršanja položaja),
- pokretanjem stečajnog postupka nad klijentom,
- u drugim slučajevima kada rukovodstvo Banke donese odluku o prestanku intenzivnog praćenja

Upravljanje COVID 19 portfolijem

Pandemija COVID-19 koja se se razvila početkom 2020. godine, je imala značajan utjecaj na globalnu svjetsku ekonomiju, uključujući Bosnu i Hercegovinu. U cilju ublažavanja negativnih ekonomskih posljedica Agencija za bankarstvo F BiH je krajem marta 2020. godine usvojila Odluku o privremenim mjerama koje Banka primjenjuje za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanim virusnim oboljenjem „COVID-19“ („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/20), Navedenom Odlukom, data je mogućnost da se klijentima koji su pogođeni negativnim efektima pandemije omogući održiv model koji će podržati uredno izmirenje obaveza. Obzirom na produženo djelovanje u kojoj se mnoga preduzeća i pojedinci suočavaju sa nedovoljnom likvidnošću i poteškoćama u izmirenju svojih obaveza, te nastavku pandemije, Agencija za bankarstvo F BiH je tokom 2020. i 2021. produžavala mogućnost odobravanja određenih mjera, te je i krajem 2021. godine produžila mogućnost odobravanja određenih mjera klijentima do 31.03.2022.godine. Banka je nastojala da u saradnji sa klijentima pronađe najbolje moguće rješenje, te na taj način podrži privredu. Tokom 2023. i 2022. godine većina mjera je istekla, a klijenti su nastavili otplaćivati svoje obveze u skladu s novougovorenim rokovima otplate. Od 2023. obaveza izvještavanja je obustavljena.

Banka je prilikom definisanja mjera imala individualan pristup prema klijentima pogođenim pandemijom, u oba segmenta poslovanja - Stanovništvo i Pravna lica, a u skladu sa Smjernicama Agencije. Uspostavljen je intenzivan monitoring poslovnih aktivnosti klijenta u cilju sticanja realne slike o kreditnoj sposobnosti. Nastojalo se u saradnji sa klijentima pronaći najprimjereniji model otplate, koji će klijentima omogućiti da predstojeće ekonomske udare uspješno prebrode.

**Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.
godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)**

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka je prilagodila sistem praćenja klijenata i klasifikacije rizika u okviru ranih znakova upozorenja, usljed objektivnih faktora koji su rezultat pandemije, Banka je redovno pratila ove klijente putem EWS sistema i kreditnog rejtinga (kvalitativnog/ukupnog), analizu posljednjih finansijskih izvještaja, kao i kroz redovne sastanke sa klijentima. Dodatno, Banka je projekcije makroekonomskih parametara prilagodila uslijed očekivanog razvoja makroekonomskih parametara, što je u konačnici uticalo na povećanje ECL-a.

U skladu sa Odlukama Agencije za bankarstvo FBiH Banka je odobrila mjere klijentima kako slijedi::

2023.	Odobreni zahtjev za mjeru		Aktivne mjere		Istekle mjere	
	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2023.	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2023.	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2023.
Pravna lica	112	43.091	24	8.693	88	34.398
Fizička lica	898	23.488	68	2.967	830	20.520
Ukupno	1.010	66.579	92	11.660	918	54.918

2022.	Odobreni zahtjev za mjeru		Aktivne mjere		Istekle mjere	
	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2022.	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2022.	Broj dužnika	Izloženost na dan 31.12.2022.
Pravna lica	150	69.936	26	10.788	124	59.147
Fizička lica	1.024	32.221	85	3.991	939	28.230
Ukupno	1.174	102.157	111	14.779	1.063	87.377

Te izloženosti, po bruto vrijednosti, mogu se prikazati po fazama na sljedeći način:

Stage	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
S1	44.507	72.672
S2	14.146	20.090
S3	7.926	9.395
Total	66.579	102.157

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)**4.3 Tržišni rizik**

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog instrumenta uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proističe iz otvorenih pozicija po osnovu profitne marže, valuta i kapitalnih proizvoda, koji su svi izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvodljivosti tržišnih stopa i cijena kao što su profitne marže, kurs stranih valuta i cijene kapitala.

Uprava postavlja ograničenja i daje uputstva za praćenje i umanjivanje tržišnog rizika, koje redovno nadgleda Komitet za upravljanje rizicima Banke.

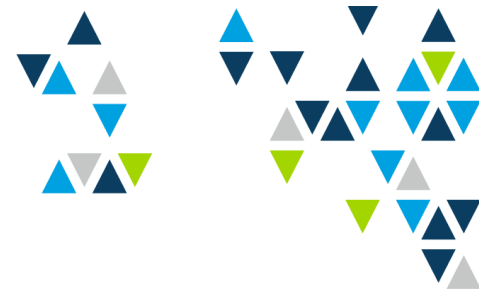
4.4 Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku proizlazi iz aktivnosti finansiranja, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontrolira se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranu valutu ili vezane za stranu valutu.

Dnevno upravljanje valutnom pozicijom Banke, temeljem zakonske regulative i internih pravila, je odgovornost Sektor sredstava i finansijskih institucija, a izvještavanje o valutnoj poziciji je odgovornost Sektora za kontrolu rizika.

U cilju učinkovitijeg upravljanja valutnim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursovima i riziku stranih valuta.

Banka je imala slijedeće značajne valutne pozicije na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine, Banka ima veliki broj ugovora s valutnom klauzulom. Vrijednost u domaćoj valuti glavnice i profitne marže kod takvih ugovora određuje se kretanjem kursa strane valute.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.4 Valutni rizik (nastavak)

Na dan 31. decembra 2023.	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Finansijska imovina					
Novac i sredstva kod banaka	280.596	115.122	10.052	12.190	417.960
Obavezna rezerva kod CBBH	133.175	-	-	-	133.175
Plasmani bankama	-	-	-	-	63.399
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	17	46	2	-	65
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	320	-	-	-	320
Finansiranje klijenata	937.097	-	-	-	937.097
Ostala finansijska imovina	4.107	-	-	-	4.107
Sukuk	-	18.874	-	-	18.874
Ukupna finansijska imovina	1.355.312	134.042	10.054	12.190	1.511.598
Finansijske obaveze					
Depoziti klijenata	995.308	302.012	9.776	12.036	1.319.132
Obaveze za najam	2.873	-	-	-	2.873
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	246	-	-	-	246
Ostale finansijske obaveze	23.739	888	67	1	24.695
Ukupno finansijske obaveze	1.022.166	302.900	9.843	12.037	1.346.946
Neto devizna pozicija	333.146	(168.858)	211	153	164.652

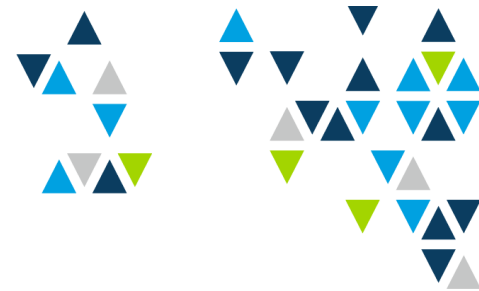
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4.4 Valutni rizik (nastavak)

Na dan 31. decembra 2022.	BAM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Finansijska imovina					
Novac i sredstva kod banaka	285.672	102.891	1.683	11.549	401.795
Obavezna rezerva kod CBBH	131.990	-	-	-	131.990
Plasmani bankama	25	-	9.492	-	9.517
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	28	45	2	-	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	339	-	-	-	339
Finansiranje klijenata	887.991	-	-	-	887.991
Unaprijed plaćeni porez na dobit	48	-	-	-	48
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	3.537	224	1	1	3.763
Ukupna finansijska imovina	1.309.630	103.160	11.178	11.550	1.435.518
Finansijske obaveze					
Depoziti klijenata	966.863	289.330	10.973	11.068	1.278.234
Obaveze za najam	2.001	-	-	-	2.001
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	337	-	-	-	337
Obaveza za porez na dobit	644	-	-	-	644
Ostale finansijske obaveze	14.172	726	70	14	14.982
Ukupno finansijske obaveze	984.017	290.056	11.043	11.082	1.296.198
Neto devizna pozicija	325.613	(186.896)	135	468	139.320

Najveća razlika u neto deviznim pozicijama u 2023. i 2022. godini proizilazi iz pozicije ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti gdje je Banka investirala u islamske obveznice – Sukuk, koje je izdao IsDB u iznosu od 10 miliona eura za period od godinu dana. S obzirom da pozicija ostalih valuta ne pokazuje značajnije umanjene vrijednosti, Banka nije izložena ni jednom drugom značajnom valutnom riziku.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4.4 Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti - strane valute

Banka je uglavnom izložena valutama EUR i USD budući da je BAM fiksno vezan za EUR (1 EUR = 1,95583 BAM). Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Značajnija izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD. Analiza osjetljivosti urađena je na bazi 10%-tnog povećanja ili smanjenja kursa USD-a u odnosu na domaću valutu.

	Efekat USD	
	2023.	2022.
Promjena rezultata (+/-)	8	14

Banka uzima izloženost na efektne promjene na prevladavajuće kursne razlike na finansijsku poziciju i novčani tok. Banka prati svoj valutni položaj u odnosu na udovoljavanje regulatornim zahtjevima koje je Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine definirala kao limite otvorenih pozicija. Banka nastoji sučeliti svoju imovinu i obaveze u stranim valutama kako bi izbjegla izloženost valutnom riziku.

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže

Poslovanje Banke je pod utjecajem rizika promjene profitnih marži, u onoj mjeri u kojoj imovina i obaveze koji nose profitnu maržu dopijevaju ili im se mijenjaju profitne marže u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina ugovora o finansiranju pravnih i fizičkih lica su inicijalno ugovoreni sa profitnim maržama koje su zasnovane na šestomjesečnom EURIBOR-u. Promjena marži se vrši u skladu sa promjenama na tržištu.

Osjetljivost imovine i obaveza na kretanje profitne marže

Tabela u nastavku daje kratak prikaz izloženosti Banke riziku profitne marže na kraju godine. Sredstva i obaveze Banke su u tabeli prikazani po knjigovodstvenoj vrijednosti i kategorizirani govorenom roku dospjeća ili promjene profitne marže

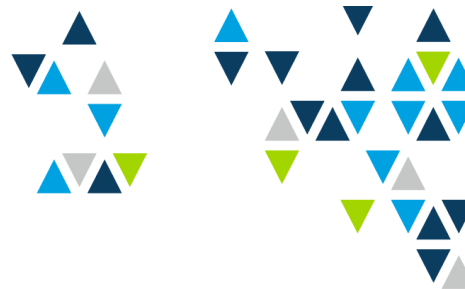

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Na dan 31. decembra 2023.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes, do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Finansijska aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	73.964	343.996	-	-	-	-	417.960	343.996
Obavezna rezerva kod CBBH	-	133.175	-	-	-	-	133.175	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	65	-	-	-	-	-	65	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	320	-	-	-	-	-	320	-
Finansiranje clijenata	7.141	18.995	91.145	350.911	301.957	166.948	937.097	-
Sukuk	-	-	-	18.874	-	-	18.874	-
Ostala finansijska aktiva po amortizovanom trošku	4.107	-	-	-	-	-	4.107	-
Ukupno finansijska aktiva	85.597	496.166	91.145	369.785	301.957	166.948	1.511.598	343.996
Finansijske obaveze								
Depoziti clijenata	679.898	22.326	28.586	328.514	258.768	1.040	1.319.132	1.261.413
Obaveze za najam	2.873	-	-	-	-	-	2.873	-
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	246	-	-	-	-	-	246	-
Ostale finansijske obaveze	24.695	-	-	-	-	-	24.695	-
Ukupno finansijske obaveze	707.712	22.326	28.586	328.514	258.768	1.040	1.346.946	1.261.413
Neuskladenost profitne marže	(622.115)	473.840	62.559	41.271	43.189	165.908	164.652	(917.417)

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Na dan 31. decembra 2022.	Bez profitne marže	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno	Fiksna profitna marža
Finansijska aktiva								
Novac i sredstva kod banaka	135.494	266.301	-	-	-	-	401.795	-
Obavezna rezerva kod CBBH	-	131.990	-	-	-	-	131.990	-
Plasmani kod drugih banaka	-	9.517	-	-	-	-	9.517	9.517
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	75	-	-	-	-	-	75	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	339	-	-	-	-	-	339	-
Finansiranje klijenata	6.958	41.141	51.807	232.486	358.428	197.172	887.991	-
Unaprijed plaćeni porez na dobit	48	-	-	-	-	-	48	-
Ostala finansijska aktiva po amortizovanom trošku	3.763	-	-	-	-	-	3.763	-
Ukupno finansijska aktiva	146.677	448.949	51.807	232.486	358.428	197.172	1.435.518	9.517
Finansijske obaveze								
Depoziti banaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti klijenata	564.148	253.017	45.558	193.800	219.333	2.378	1.278.234	1.278.234
Obaveze za najam	2.001	-	-	-	-	-	2.001	-
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	337	-	-	-	-	-	337	-
Obaveze za porez na dobit	644	-	-	-	-	-	644	-
Ostale finansijske obaveze	14.982	-	-	-	-	-	14.982	-
Ukupno finansijske obaveze	582.112	253.017	45.558	193.800	219.333	2.378	1.296.198	1.278.234
Neusklađenost profitne marže	(435.435)	195.932	6.249	38.686	139.095	194.794	139.320	(1.268.717)

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. d
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4.5 Upravljanje rizikom profitne marže (nastavak)

Analiza osjetljivosti – profitna marža

U zavisnosti od neto zaduženosti u nekom vremenskom periodu, bilo koja promjena profitne marže ima proporcionalan uticaj na rezultat Banke. Izloženost Banke stopama profitnih marži na fiksnu imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti.

Da su profitne marže na plasmane i depozite bile za 1% više/nije, sa svim ostalim parametrima nepromijenjenim, dobit/gubitak bi bio viši/nizi za iznos 320 hiljada BAM (2022. godina: 305 hiljade BAM), zbog viših/nizih troškova profitnih marži.

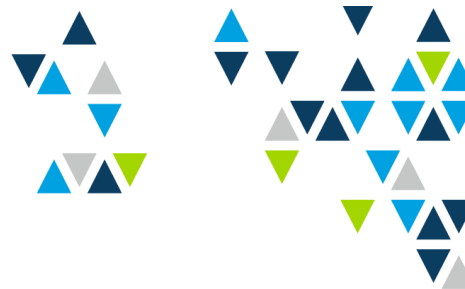
4.6 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Tretirajući rizik likvidnosti Banka konsolidira svoje operacije u skladu sa relevantnim odlukama i internim politikama usmjerenim na održavanje rezervi likvidnosti, harmonizaciju sredstava i obaveza sa indikatorima i limitima likvidnosti.

Banka ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita građana i pravnih lica, uzete namjenske kreditne linije/pozajmice i dionički kapital. To povećava fleksibilnost finansiranja, ograničava ovisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru i općenito umanjuje trošak finansiranja.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti korištenjem obaveza različitih dospjeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva. Nadalje, Banka drži portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Ročnost imovine i obveza te kapitala i rezervi Banke na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine prikazana je u tabeli u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospjeća, uz izuzetak vlasničkih udjela po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koji su razvrstani u skladu s njihovom sekundarnom likvidnošću, u periodu dospjeća do jednog mjeseca kao i obavezna rezerva.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2023.	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Finansijska imovina						
Novac i sredstva kod Banaka	417.960	-	-	-	-	417.960
Obavezna rezerva kod CBBH	133.175	-	-	-	-	133.175
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	65	-	-	-	-	65
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	320	-	-	-	-	320
Finansiranje klijenata	26.136	91.145	350.911	301.957	166.948	937.097
Sukuk	-	-	18.874	-	-	18.874
Ostala finansijska imovina	4.107	-	-	-	-	4.107
Ukupna finansijska imovina	581.763	91.145	369.785	301.957	166.948	1.511.598
Finansijske obaveze						
Depoziti klijenata	702.224	28.586	328.514	258.768	1.040	1.319.132
Obaveze za najam	2.873	-	-	-	-	2.873
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	24.695	-	-	-	-	246
Ostale finansijske obaveze	24.695	-	-	-	-	24.695
Ukupno finansijske obaveze	730.038	28.586	328.514	258.768	1.040	1.346.946
Potencijalne i preuzete obaveze	134.496	-	-	-	-	134.496
Neusklađenost ročne strukture	(282.771)	62.559	41.271	43.189	165.908	30.156

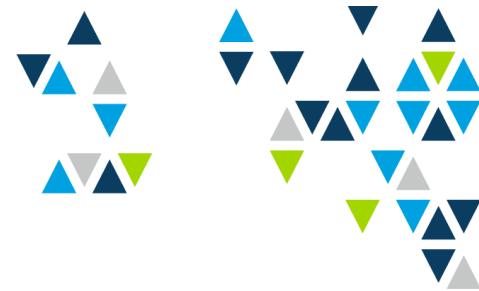

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4.6 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembra 2022.	Manje od 1 mjes.	Od 1 do 3 mjes.	Od 3 mjes. do 1 god.	Od 1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Finansijska imovina						
Novac i sredstva kod Banaka	401.795	-	-	-	-	401.795
Obavezna rezerva kod CBBH	131.990	-	-	-	-	131.990
Plasmani kod drugih Banaka	9.517	-	-	-	-	9.517
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	75	-	-	-	-	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	339	-	-	-	-	339
Finansiranje clijenata	43.050	52.027	233.521	361.270	198.123	887.991
Unaprijed plaćeni porezi	48	-	-	-	-	48
Ostala finansijska imovina	3.763	-	-	-	-	3.763
Ukupna finansijska imovina	590.577	52.027	233.521	361.270	198.123	1.435.518
Finansijske obaveze						
Depoziti clijenata	800.469	47.492	197.740	225.655	6.879	1.278.234
Obaveze za najam	2.001	-	-	-	-	2.001
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	337	-	-	-	-	337
Obaveze za porez na dobit	644	-	-	-	-	644
Ostale finansijske obaveze	14.982	-	-	-	-	14.982
Ukupno finansijske obaveze	818.433	47.492	197.740	225.655	6.879	1.296.198
Potencijalne i preuzete obaveze	127.644	-	-	-	-	127.644
Neuskladenost ročne strukture	(355,500)	4,535	35,781	135,615	191,244	11,676

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4.7 Prezentacija finansijskih instrumenata po klasifikaciji

U svrhu mjerenja, Banka klasificira finansijska sredstva po slijedećim kategorijama: (a) finansiranje klijenata i potraživanja, (b) finansijska sredstva po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak i (c) finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Finansijske obaveze se klasificiraju kao ostale finansijske obaveze.

Slijedeće tabele prikazuju usklađivanje finansijskih sredstava prema navedenoj klasifikaciji.

31. decembar 2023.	Po amortizovanom trošku	Po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	417.960	-	-	417.960
Obavezna rezerva kod Centralne banke	133.175	-	-	133.175
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	65	65
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	320	-	320
Finansiranje klijenata	937.097	-	-	937.097
Sukuk	18.874	-	-	18.874
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	4.107	-	-	4.107
	1.511.213	320	65	1.511.598

31. decembar 2022.	Po amortizovanom trošku	Po fer vrijednosti iskazana kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Ukupno
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	401.795	-	-	401.795
Obavezna rezerva kod Centralne banke	131.990	-	-	131.990
Plasmani bankama	9.517	-	-	9.517
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	75	75
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	339	-	339
Finansiranje klijenata	887.991	-	-	887.991
Plaćeni porez na dobit	48	-	-	48
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	3.763	-	-	3.763
	1.435.104	339	75	1.435.518

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.8 Procjena fer vrijednosti

Tabela ispod analizira finansijske instrumente iskazane po fer vrijednosti, metodom procjene. Različiti nivoi su definisani na slijedeći način:

- Kotirane cijene (neprilagođene) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i obaveze (Nivo 1), gdje su kotirane cijene stvarne trgovine često na raspolaganju (tj. Preko 90% dana trgovanja u godini)
- Inputi osim kotiranih cijena uključenih u nivou 1 koji su vidljivi za imovinu ili obavezu, direktno (kao cijene) ili indirektno (izvedeni iz cijena) (Nivo 2),
- Inputi za imovinu ili obavezu koji se ne zasnivaju na vidljivim podacima tržišta (neuočljivi inputi) (Nivo 3).

Naredna tabela predstavlja finansijsku imovinu i obaveze Banke izmjerene po fer vrijednosti na dan 31. decembar 2023. godine.

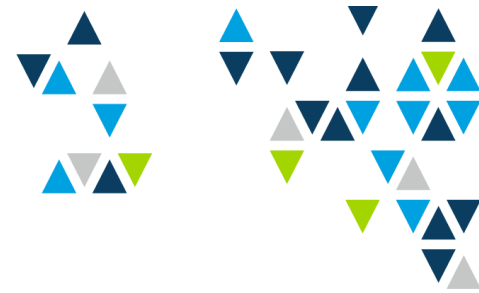
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<i>Imovina</i>				
Finansijska sredstva:				
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	65	-	65
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak	-	320	-	320
Ukupna sredstva	-	385	-	385

Naredna tabela predstavlja finansijsku imovinu i obaveze Banke izmjerene po fer vrijednosti na dan 31. decembar 2022. godine

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<i>Imovina</i>				
Finansijska sredstva:				
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	75	-	75
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	339	-	339
Ukupna sredstva	-	414	-	414

Tehnike vrednovanja koje se koriste za određivanje fer vrijednosti. Specifične tehnike vrednovanja koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata uključuju:

- korištenje kotirane tržišne cijene ili kotacije agenata za slične instrumente
- fer vrijednost preostalih finansijskih instrumenata se određuje pomoću analize diskontovanog novčanog toka.

**Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.
godine** (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.8 Procjena fer vrijednosti

Sve procjene fer vrijednosti uključene su u nivo 2, osim za vlasničke vrijednosne papire koji ne kotiraju na berzi, gdje su procjene fer vrijednosti utvrđene na osnovu sadašnje vrijednosti i korištenih diskontovanih stopa prilagođenih za rizik druge ugovorne strane ili vlastiti kreditni rizik.

4.9 Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom su:

- Zadovoljiti kapitalne uslove koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- Očuvati sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem u cilju nastavka osiguravanja povrata dioničarima i beneficija ostalim zainteresovanim stranama;
- Održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Uprava Banke kao i Komitet za upravljanje aktivom i pasivom redovno nadgleda adekvatnost i stanje kapitala i o tome izveštava Nadzorni odbor.

Banka, u skladu sa Odluku o izračunavanju kapitala banke (Službene novine FBiH, broj: 81/17 i 37/20) (u daljem tekstu: Odluka), mora u svakom trenutku ispunjavati sljedeći minimum kapitalnih zahtjeva:

1. stopu redovnog osnovnog kapitala od 6,75% (CET1 stopa), kao odnos redovnog osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku,
2. stopu osnovnog kapitala od 9% (T1 stopa), kao odnos osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku i
3. stopu regulatornog kapitala od 12%, kao odnos regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Prema ovoj Odluci, Regulatorni kapital Banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, nakon regulatornih usklađivanja, i to:

1. Osnovni kapital (T1) Banke predstavlja zbir stavki redovnog osnovnog kapitala (CET1) nakon regulatornih usklađivanja i stavki dodatnog osnovnog kapitala (AT1) nakon regulatornih usklađivanja.
2. Dopunski kapital (T2) Banke se sastoji od stavki dopunskog kapitala Banke nakon umanjenja za regulatorna usklađivanja i primjene privremenog izuzeća od odbitka od regulatornog kapitala. Dopunski kapital ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.

Ukupan iznos izloženosti riziku Banka izračunava kao zbir sljedećih stavki:

- iznosi izloženosti ponderisani rizikom za kreditni rizik,
- kapitalni zahtjevi koji se odnose na tržišne rizike (valutni rizik, rizik namirenja, robni rizik)
- kapitalni zahtjevi za operativni rizik.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. d
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

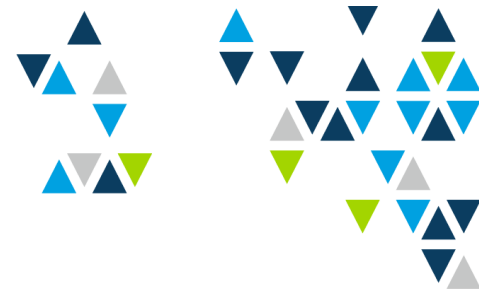
4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

4.9 Upravljanje kapitalom (nastavak)

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Regulatorni kapital Banke (nerevidirano)*	160.204	145.262
Iznosi izloženosti ponderisane rizikom za kreditni rizik	872.941	813.677
Izloženosti riziku za valutni rizik	-	-
Izloženosti riziku za operativni rizik	56.777	53.642
Ukupan iznos izloženosti riziku	929.718	867.319
Stopa redovnog osnovnog kapitala	17,23%	16,8%
Stopa osnovnog kapitala	17,23%	16,8%
Stopa regulatornog kapitala	17,23%	16,8%
Stopa redovnog osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	8,25%	8,25%
Stopa osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	10,50%	10,50%
Stopa regulatornog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	13,50%	13,50%

*Regulatorni kapital Banke će biti revidiran tokom provođenja regulatornih revizorskih procedura

Minimalna stopa adekvatnosti kapitala, po regulativi iznosi 12%. Uprava Banke smatra da je Banka u toku 2023. i 2022. godine bila u potpunosti usklađena sa zahtjevima za upravljanjem kapitalom u skladu sa zahtjevima internih akata i regulativa koje propisuje Agencija.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

5. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke

Banka pravi procjene i pretpostavke o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se provjeravaju, a zasnivaju se na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti procjena. Procjena umanjenja vrijednosti portfolija finansiranja klijenata Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađenosti knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Umanjenje vrijednosti finansiranja klijenata

Banka redovno pregleda svoj portfolio kako bi procijenila adekvatnost umanjenja vrijednosti. U odluci da li umanjenje vrijednosti treba biti priznato kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu. Banka pravi procjenu da li postoje bilo kakvi događaji koji indiciraju da postoji mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova na nivou portfolija prije nego što se umanjenje može identificirati na nivou individualne izloženosti. Ovi događaji mogu uključivati podatke koji upućuju da postoji negativna promjena u naplativosti potraživanja od dužnika u grupi, ili ukoliko postoje državni ili lokalni ekonomski uslovi koji koreliraju sa nenaplativosti imovine u grupi. Uprava koristi procjene bazirano na historijskom trošku za imovinu koja ima karakteristike kreditnog rizika i objektivne dokaze o umanjenju vrijednosti slične onima na nivou portfolija. Metodologija i pretpostavke korištene pri procjeni iznosa i vremenskog aspekta budućih gotovinskih tokova se redovno pregleda kako bi se smanjila razlika između procijenjenih i stvarnih gubitaka.

Rezervisanja za otpremnine

Rezervisanja za otpremnine se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica.

Stečena imovina

Stečena imovina predstavlja finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja finansiranja komitenata u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju i uključuju se u stavke nekretnine i oprema, ostala sredstva ili zalihe u sklopu ostalih sredstava, u zavisnosti od njihove prirode i namjere Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

5. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke (nastavak)

Obaveze za poreze

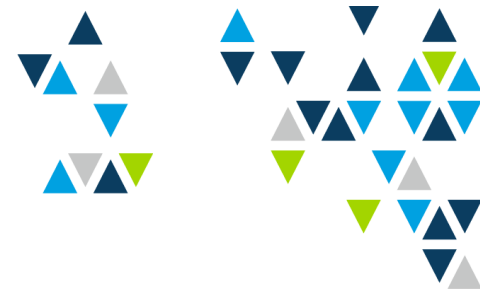
Banka formira poreznu obavezu u skladu s poreznim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezna prijava podložna je odobravanju od strane poreznih vlasti koje imaju pravo naknadno pregledati poslovne knjige poreznog obveznika. Tumačenje poreznih zakona od strane poreznih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja Uprave. Kao rezultat navedenog, transakcije mogu biti osporene od strane poreznih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koje mogu biti značajne. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, period zastare porezne obaveze je pet godina. To znači da porezne vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala.

6. Neto prihodi od profitne marže i slični prihodi po efektivnoj profitnoj marži

	2023.	2022.
Prihodi od finansiranja pravnih lica (Musharaka)	21.441	19.797
Prihodi od finansiranja fizičkih lica (Musharaka, Ijara)	23.799	19.558
Prihod od poslovanja sa drugim bankama (Murabaha, Wakala)	4.874	1.533
<i>Prihodi od finansiranja i ulaganja</i>	<i>50.114</i>	<i>40.888</i>
Troškovi po osnovu obaveza prema pravnim licima (Musharaka)	(2.893)	(2.034)
Troškovi po osnovu obaveza prema fizičkim licima (Musharaka)	(3.477)	(2.796)
Troškovi po osnovu obaveza prema bankama (Murabaha, Wakala)	(58)	(2.286)
<i>Troškovi po osnovu obaveza prema klijentima i bankama</i>	<i>(6.428)</i>	<i>(7.116)</i>
Ukupno	43.686	33.772

7. Neto prihodi od naknada i provizija

	2023.	2022.
Naknade od usluga platnog prometa	7.444	7.250
Konverzija stranih valuta	2.486	2.206
Izdavanje garancija i akreditiva	1.695	1.125
Prihod od provizije - kupoprodaja deviza	122	227
Ostale usluge banke	9.295	7.830
<i>Ukupno prihodi od naknada i provizija</i>	<i>21.042</i>	<i>18.638</i>
Trošak naknada po kartičnom poslovanju	(2.912)	(2.406)
Troškovi efektivne i ino banaka	(387)	(392)
Trošak platnog prometa	(746)	(721)
Troškovi po osnovu kupoprodaje deviza	(9)	(50)
Troškovi konverzije	(828)	(935)
<i>Ukupno rashodi od naknada i provizija</i>	<i>(4.882)</i>	<i>(4.504)</i>
Ukupno	16.160	14.134

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

8. Rezervisanja

	2023.	2022.
Neto (dobit) / gubitak od finansijske imovine po amortizovanom trošku (Napomena 15, 18.1-18.4)	5.152	3.509
Rezervisanja za kreditni rizik obaveza i datih garancija (Napomena 25)	(113)	44
Ostala rezervisanja (Napomena 25)	664	1.387
Rezervisanja za sudske troškove (Napomena 25)	228	-
Ukupno	5.931	4.940

9. Dobit / gubitak iz ostale finansijske imovine

	2023.	2022.
Dobit od kursnih razlika, neto	2.426	1.355
Dobit/(gubitak) od imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, neto	(12)	50
Prihod od dividendi	11	14
Ukupno	2.425	1.419

10. Dobit/gubitak od dugoročne nefinansijske imovine

	2023.	2022.
Neto dobit/(gubitak) od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	406	(24)
Neto dobit/(gubitak) od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja	6	6
Neto dobit/(gubitak) od dugotrajne imovine namijenjene prodaji	205	10
Umanjenje vrijednost nekretnina (napomena 21)	(1.687)	-
Ukupno	(1.070)	(8)

11. Troškovi zaposlenih

	2023.	2022.
Plate	8.179	8.030
Porezi i naknade iz i na plate	5.318	5.196
Ukupno	13.497	13.226

Prosječan broj zaposlenih u 2023. godini iznosio je 407 (2022: 427). Troškovi osoblja uključuju 2.964 hiljada BAM (2022: 2.859 hiljada BAM) obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih Zavodu za penziono osiguranje. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plate zaposlenih.

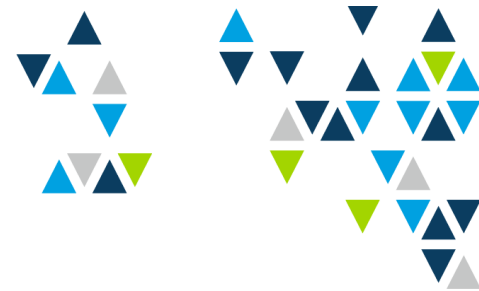

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

12. Ostali operativni troškovi

	2023.	2022.
Troškovi osiguranja depozita	2.653	2.383
Ostali troškovi zaposlenih	2.309	2.394
Kancelarijski materijal i troškovi održavanja	1.917	1.571
Troškovi obezbjeđenja	1.147	1.158
Troškovi regulatora	955	927
Profesionalne usluge	810	756
Porezi i takse	702	417
Telekomunikacijski troškovi	682	648
Marketing i reprezentacija	456	432
Troškovi organizacije konferencija	392	271
Nadzorni odbor i skupština dioničara	363	450
Troškovi energije, pošte i komunikacija	257	271
Komunalije	219	199
Ugovori na određeno - posredovanje	193	226
Trošak goriva	160	147
Zakup	133	106
Troškovi SWIFTA	110	183
Troškovi plastika za izradu VISA kartica	78	69
Sudski troškovi	72	-
Članarine	48	41
Troškovi obrazovanja	27	60
Obračunati porezi i doprinosi	8	53
Troškovi najma	-	57
Ostali troškovi	581	533
Ukupno	14.272	13.362

Troškovi eksterne revizije za 2023. godinu iznose 81 hiljadu BAM (2022: 81 hiljadu BAM)

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

13. Ostali operativni prihodi

	2023.	2022.
Prihod od organizacije sajma	700	633
Prihod od stečene imovine	496	258
Naplaćena otpisana potraživanja od finansiranja klijenata glavnica	109	175
Naplaćeni sudski sporovi	31	50
Ostali prihodi	128	79
Ukupno	1.464	1.195

14. Trošak poreza na dobit

Komponente poreza na dobit se mogu prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Tekući porez	2.758	1.536
Odloženi porezni rashodi	65	65
Odloženi porezni prihod	(156)	212
Ukupno trošak poreza na dobit	2.667	1.813

Usklađivanje računovodstvene dobiti i poreza na dobit

	2023.	2022.
Dobit prije oporezivanja	26.016	16.491
Porez na dobit po stopi od 10%	2.602	1.649
Usklađenja za:		
- porezno nepriznati prihodi	(1)	(1)
- porezno nepriznati troškovi	284	60
- kapitalni dobitak / (gubitak)	197	(170)
- porezne olakšice	(324)	-
- efekti niže/više amortizacione stope za porezne svrhe	65	65
Iznos poreza za godinu	2.823	1.602
Efektivna stopa poreza na dobit (%)	10,85%	9,71%

Promjene u odloženim poreznim obavezama su kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na 1. januar	259	194
Neto promjene u odloženim poreznim obavezama	65	65
Odložena porezna obaveza na 31. decembar (Napomena 14)	324	259

Odložena porezna sredstva se odnose na privremene porezne razlike po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka za Stage 1 i 2 (finansiranja, ostala aktiva, vanbilans i stečena imovina).

Promjene u odloženim poreznim sredstvima su kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na 1. januar	2.486	2.698
Neto promjene u odloženim poreznim sredstvima	156	(212)
Odložena porezna sredstva na 31. decembar	2.642	2.486

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

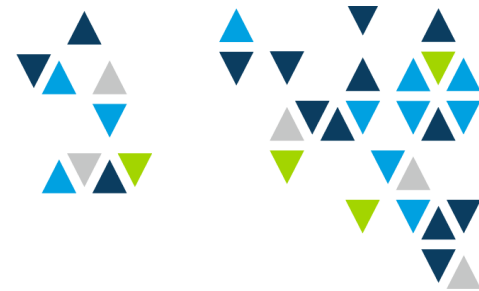
15. Novac i novčani ekvivalenti

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Račun kod Centralne banke	254.531	266.567
Računi kod drugih banaka	130.454	106.466
Novac u blagajni	33.786	29.474
Umanjenje vrijednosti	(811)	(712)
Ukupno	417.960	401.795

Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koja niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane.

Ugovorne strane sa eksternim kreditnim rejtingom (Moody's)	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
A	28.030	30.553
A1	356	232
A2	-	-
A3	25.042	22.551
BA1	-	-
BA2	-	-
BAA1	-	-
BAA2	-	-
B3	-	-
CAA1	-	-
CAA3	-	-
BB (Standard Poor's)	-	-
B (Standard Poor's)	9.062	-
BBB (Fitch)	-	-
BB (Fitch)	-	-
B (Fitch)	60.462	9.628
Nije rangirano	7.502	43.502
	130.454	106.466

Centralna Banka Bosne i Hercegovine nema kreditni rejting, prema tome korišten je kreditni rejting zemlje (B 3 sa stabilnim izgledima prema Moody's, rejting potvrđen u julu 2022. godine, B+ sa stabilnim izgledima prema Standard Poor's-u, također potvrđen u augustu 2023. godine).

15. Novac i novčani ekvivalenti (nastavak)

Kretanje rezervi na umanjene vrijednosti novčanih sredstava je kako slijedi:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Stanje na dan 1. januara	712	553
Neto povećanje / (smanjenje) rezervisanja (Napomena 8)	99	159
Stanje na dan 31. decembar	811	712

16. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Vlasnički udjeli u povezanim licima	-	10
Ostali vlasnički udjeli	65	65
Ukupno	65	75

Vlasnički udjeli koji ne kotiraju na berzi su sljedeći:

Društvo	Aktivnost	% vlasništva	Iznos	Država
Islamska međunarodna agencija za rejting	Agencija za rejting islamskih institucija	0,05	2	Kraljevina Bahrein
Registar vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine	Registracije, čuvanje i održavanje podataka o vrijednosnim papirima	0,687	18	Bosna i Hercegovina
S.W.I.F.T. SCRL, Avenue Adele 1, B-1310 La Hulpe	SWIFT usluge	0.0005	45	Belgija

Udjel u BBI Real Estate d.o.o. je prodat u 2023 godini po nominalnoj vrijednosti.

17. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
<i>Vlasnički udjeli koji kotiraju na berzi</i>		
Udjeli - društva u zemlji	320	339
Prodaja dijela portfolia	-	-
Ukupno	320	339

Tokom 2023. godine Banka je izvršila usklađenje fer vrijednosti preostalog portfolia što je rezultiralo povećanjem njegove vrijednosti u iznosu od 19 hiljada BAM (2022. godine: povećanje u iznosu od 50,2 hiljada BAM). Primljene dividende na osnovu vlasničkih udjela koji kotiraju na berzi iznosile su 11 hiljada BAM (2022. godine: 13,7 hiljada BAM). Kreditni kvalitet finansijskih sredstava koji niti kasne niti su obezvrijeđena može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o neizmirenju obaveza od te druge strane. Obzirom da kreditni rejtingi emitenata nisu bili na raspolaganju, korišteni su rejtingi država, shodno tome na dan 31. decembra 2023. godine izloženost na imovini prema Moody's se nalazi u kategoriji B3+ sa stabilnim izgledima u iznosu od 320 hiljada BAM (2022. godina - Bosna i Hercegovina B3 sa stabilnim izgledima 339 hiljada BAM).

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

18.1 Finansiranje klijenata

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Pravna lica		
- kratkoročni	190.198	187.652
- dugoročni	353.107	342.794
	543.305	530.446
Stanovništvo		
- kratkoročni	9.143	8.067
- dugoročni	436.324	399.445
	445.467	407.512
Ukupno bruto finansiranje klijenata	988.772	937.958
Umanjenje vrijednosti	(51.675)	(49.967)
Neto finansiranje klijenata	937.097	887.991

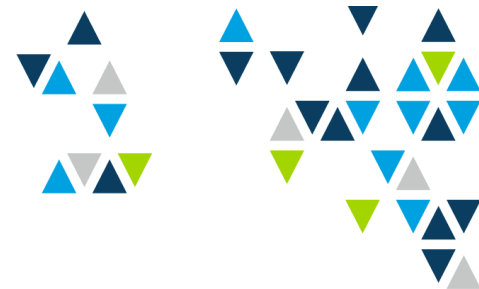
Finansiranje klijenata se odnosi na klijente u Bosni i Hercegovini.

Promjene na umanjenju vrijednosti finansiranja klijenata dato je kako slijedi:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Stanje na dan 1. januara	49.967	48.588
Neto povećanje/(smanjenje) (Napomena 8)	5.040	3.636
Računovodstveni otpisi	(2.785)	(1.760)
Trajni otpis	(547)	(497)
Stanje na dan 31. decembar	51.675	49.967

Profitne stope za finansiranje klijenata, date na dan 31. decembar 2023. i 2022. godine sumirane su kako slijedi:

	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.	
	'000 BAM	Godišnja profitna stopa	'000 BAM	Godišnja profitna stopa
Pravna lica	543.305	0,99%-14,13%	530.446	0,99%- 11,00%
Stanovništvo	445.467	1,95%-14,99%	407.512	1,81%- 13,09%
Ukupno	988.772		937.958	

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

18.2. Obavezna rezerva kod Centralne banke

Obavezna rezerva predstavlja iznos koji obavezno mora biti deponovan kod Centralne banke Bosne i Hercegovine („CBBH“). Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti izraženi. U osnovicu za obračun obavezne rezerve ulazi 10% iznosa stanja depozita i pozajmljenih sredstava.

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Obavezna rezerva - bruto	133.308	132.122
Umanjenje vrijednosti	(133)	(132)
Ukupno	133.175	131.990

Kretanje rezervi na umanjeње vrijednosti obavezne rezerve je kako slijedi:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Stanje na dan 1. januara	132	129
Umanjenje vrijednosti povećanje/(smanjenje), neto (Napomena 8)	1	3
Stanje na dan 31. decembra	133	132

18.3 Plasmani kod drugih banaka

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Plasmani kod drugih banaka - bruto	-	9.565
Umanjenje vrijednosti	-	(48)
Ukupno	-	9.517

Promjene na umanjeњу vrijednosti plasmana kod drugih banaka su kako slijedi:

	31. decembar 2023	31. decembar 2022.
Stanje na 1. januar	48	364
Umanjenje vrijednosti povećanje/(smanjenje), neto (Napomena 8)	(48)	(316)
Stanje na dan 31. decembar	-	48

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

18.3 Plasmani kod drugih banaka (nastavak)

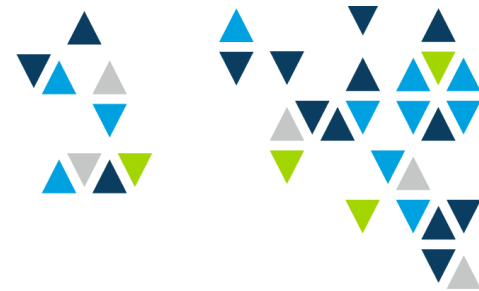
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Ugovorne strane sa i bez eksternog kreditnog rejtinga		
BBB (Fitch Ratings)	-	-
BB (Fitch Ratings)	-	-
B (Fitch Ratings)	-	4.015
BB (Standard Poor's)	-	-
B (Standard Poor's)	-	5.478
Nije rangirano	-	24
	-	9.517

18.4 Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Potraživanja za subvencije	2.117	1.952
Potraživanja od drugih banaka po kartičnom poslovanju	607	699
Potraživanja za Western Union	720	596
Potraživanja za naknade	440	400
Potraživanja od države	124	30
Ostala finansijska imovina	581	527
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(482)	(441)
Ukupno	4.107	3.763

Kretanja na umanjenju vrijednosti za ostalu imovinu :

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Stanje na 1 Januar	441	414
Umanjenje vrijednosti povećanje/(smanjenje), neto (Napomena 8)	41	28
Stanje na 31. decembar	482	441

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

18. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

18.5. Sukuk – Bonds

Dana 4. decembra 2023. godine Banka je kupila sukuk – Islamske obveznice Islamic Development Bank (IsDB) u iznosu od 10 miliona eura nominalne vrijednosti, sa rokom dospeljeća 4. decembra 2024. godine.

Ove islamske obveznice se emituju po profitnoj stopi od 0.037%.

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Sukuk - obveznice	19.558	-
Diskont	(665)	-
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	(19)	-
Total	18.874	-

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Stanje na 1 januar	-	-
Umanjenje vrijednosti povećanje/(smanjenje), neto	19	-
(Napomena 8)		
Stanje na 31. decembar	19	-

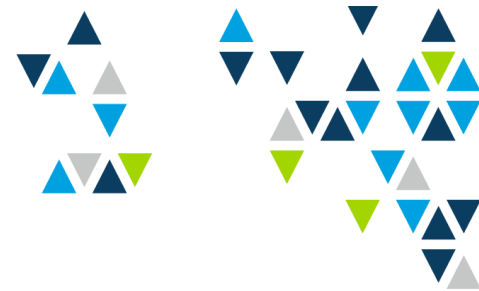
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

19. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje

Stečena imovina odnosi se na preuzete kolaterale U toku 2023. godine, Banka je preuzela kolaterale od dužnika u iznosu od 580 hiljada BAM, a prodala 1.717 hiljadu BAM (2022: preuzela 2.269 hiljade BAM, prodala 2.741 hiljada BAM).

Bruto vrijednost	2023.	2022.
1. januar	4.713	5.185
Nova sticanja	580	2.269
Prodaja	(1.717)	(2.741)
31. decembar	3.576	4.713
Ispravka vrijednosti		
1. januar	4.571	4.988
Otpuštanje uslijed prodaje	(1.568)	(2.649)
Nova sticanja	442	2.231
Dodatno umanjenje u skladu sa Odlukom Banke	11	-
31. decembar	3.456	4.570
Ukupno neto knjigovodstvena vrijednost	120	142

Procijenjena fer vrijednost stečene imovine, utvrđena internom procjenom, iznosi 5.842 hiljada BAM (2022.- 8.814 hiljada BAM).

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023.
godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

19. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje (nastavak)

U tabeli ispod je dat pregled imovine po godinama od dana priznavanja iste u aktivu Banke.

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Do 1 godinu	60	125
1-2 godine	60	13
2-3 godine	-	4
Preko 3 godine	-	-
Ukupno	120	142

20. Ostala imovina i potraživanja

	31. decembar 2023	31. decembar 2022
Unaprijed plaćeni troškovi	701	343
Sitan inventar i auto-gume u upotrebi	289	236
Ispravke vrijednosti za sitan inventar i auto gume	(289)	(236)
Rezervisanje za umanjenje vrijednosti za ostalu nefinansijsku imovinu	(50)	(3)
Ukupno	651	340

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

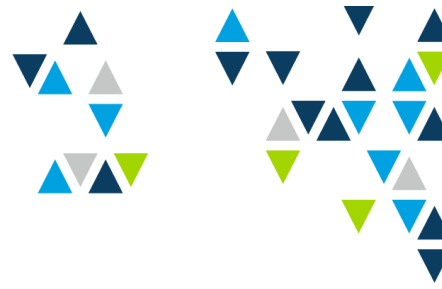
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

21. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i zgrade	Računari	Namještaj i oprema	Sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>						
1. januar 2022.	17.537	4.204	8.711	1	2.056	32.509
Nabavke	-	-	-	9.475	-	9.475
Transferi	-	596	254	(850)	-	-
Prenos na softver	-	-	-	(232)	-	(232)
Prenos na imovinu sa pravom korištenja	-	-	-	(612)	-	(612)
Otpis i prodaja	-	(215)	(732)	-	(162)	(1.109)
31. decembar 2022.	17.537	4.585	8.233	7.783	1.894	40.031
Nabavke	-	-	-	2.867	-	2.867
Transferi	7.070*	326	2.110	(9.551)	5	-
Prenos na softver (napomena 23)	-	-	-	(259)	-	(259)
Otpisi i prodaja	(682)	(8)	(785)	-	-	(1.475)
31. decembar 2023	23.925	4.903	9.558	879	1.899	41.164
<i>Akumulirana amortizacija</i>						
1. januar 2022.	2.073	3.083	6.943	-	1.702	13.801
Amortizacija	223	453	485	-	140	1.301
Otpis i prodaja	-	(215)	(716)	-	(105)	(1.036)
31. decembar 2022.	2.296	3.321	6.712	-	1.737	14.066
Amortizacija	222	475	566	-	102	1.365
Umanjenje vrijednosti (napomena 10)	1.687	-	-	-	-	1.687
Otpis i prodaja	(63)	(8)	(769)	-	-	(840)
31. decembar 2023.	4.142	3.788	6.509	-	1.839	16.278
<i>Sadašnja vrijednost</i>						
31. decembar 2023.	19.783	1.115	3.049	879	60	24.886
31. decembar 2022.	15.241	1.264	1.520	7.783	157	25.965

Bruto vrijednost nekretnina i opreme koje su u upotrebi, a koje su 100% amortizovane iznosi 11,663 hiljada BAM (31.12.2022.: 8,351 hiljada BAM).

* Zgrada Šipada je stavljena u upotrebu tokom 2023. godine. Tokom 2023. godine, Banka je priznala gubitak po osnovu obezvređenja zgrada na osnovu nezavisne procjene fer vrijednosti zgrada Banke u upotrebi. Vrednovanje je u skladu sa Evropskim standardima vrednovanja (EVS 2020) gdje se koriste primarni metod (uporedni) i metod provjere (prihodovni pristup). Fer vrijednost je određena na osnovu tržišno uporedivog pristupa koji odražava nedavne transakcijske cijene za slične nekretnine na tim lokacijama ili prihodovnom metodom. Gubitak od umanjenja vrijednosti je priznat kroz bilans uspjeha tekuće godine (Napomena 10).

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

23. Nematerijalna imovina

	Softver i licence	Sredstva u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>			
1. januar 2022.	4.578	-	4.578
Nabavke	-	-	-
Transferi	232	-	232
Prodaja i otpis	(15)	-	(15)
31. decembar 2022.	4.796	-	4.796
Nabavke	-	-	-
Transferi	259	-	259
Otpis i prodaja	(1)	-	(1)
31. decembar 2023.	5.054	-	5.054
<i>Akumulirana amortizacija</i>			
1. januar 2022.	3.780	-	3.780
Amortizacija	282	-	282
Prodaja i otpis	(3)	-	(3)
31. decembar 2022.	4.059	-	4.059
Amortizacija	310	-	310
Otpis i prodaja	(1)	-	(1)
31. decembar 2023.	4.368	-	4.368
<i>Sadašnja vrijednost</i>			
31. decembar 2023.	686	-	686
31. decembar 2022.	737	-	737

Vrijednost nematerijalne imovine koja je u upotrebi, a koja je 100% amortizovana iznosi 3.462 hiljada BAM (31.12.2022.: 3.257 hiljada BAM)

24. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

24.1. Depoziti klijenata

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Depoziti pravnih lica:		
Po viđenju	525.579	521.782
Oročeni	218.857	253.783
Ukupno pravna lica	744.436	775.565
Depoziti fizičkih lica		
Po viđenju	292.281	259.480
Oročeni depoziti	282.415	243.189
Ukupno depoziti fizičkih lica	574.696	502.669
Banke	-	-
Ukupno	1.319.132	1.278.234

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

24. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

24.1. Depoziti klijenata

Prosječna profitna marža na oročene depozite u 2023. i 2022. godini iznosila je 1,26% odnosno 0,99%. Obračunata, a neisplaćena obaveza po osnovu profitne marže na dan 31. decembra 2023. godine iznosila je 3.328 hiljada BAM (2022. godine: 2.309 hiljada BAM).

Islamic Development Bank, Jeddah, Saudijska Arabija položila je depozit u iznosu od 10 miliona EUR. Profitna marža na depozit iznosila je 6M EURIBOR plus 2,00 bps (ne manje od 2%). Rok dospjeća depozita je na dan 23. juna 2023. godine. Banka je dana 23.12.2022. godine izvršila povrat depozita.

24.2. Usklađivanje neto duga – depoziti banaka

Tabela ispod predstavlja analizu duga i kretanja obaveza po primljenim pozajmicama u toku 2022. i 2021. godine. Stavke duga su one koje su prikazane u okviru finansijskih aktivnosti u izvještaju o novčanim tokovima.

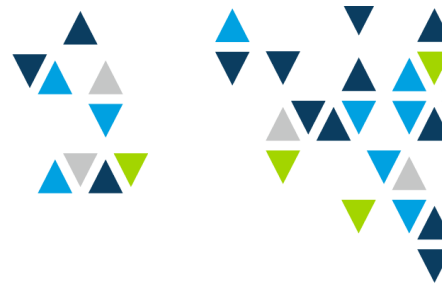
	Obaveze od finansijskih aktivnosti	
	Primljene pozajmice	Ukupno
Neto dug na 1. januar 2022.	98.741	98.741
Neto novčani tokovi	(98.741)	(98.741)
Neto dug na 31. decembar 2022.	-	-

24.3. Ostale obaveze po amortizovanom trošku

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Komisiona finansiranja (upravljanje sredstvima)	234	325
Obaveze prema likvidiranoj ICB banci	12	12
Obaveze za Quard Hasan Fund – neiskorištena sredstva	-	-
Ukupno	246	337

24.4. Obaveze po zakupu

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Kratkoročna	205	8
Dugoročna	2.668	1.993
Ukupno	2.873	2.001

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

25. Rezervisanja

	31. decembar 2023	31. decembar 2022
Rezervisanje za vanbilansne obaveze	1.582	1.695
Sudski sporovi	314	86
Ostala rezervisanja	2.713	2.049
Ukupno	4.609	3.830

Kretanje u rezervisanjima za obaveze i troškove:

	Rezervisanja za vanbilansne obaveze	Rezervisanja za sudske sporove	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2022.	1.695	86	2.049	3.830
Povećanje rezervisanja	2.249	231	2.338	4.818
Smanjenje rezervisanja	(2.362)	(3)	(1.674)	(4.039)
Promjena (Napomena 8)	(113)	228	664	779
Ostala povećanja /(smanjenja)	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2023.	1.582	314	2.713	4.609

	Rezervisanja za vanbilansne obaveze	Rezervisanja za sudske sporove	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2021.	1.646	536	1.005	3.187
Povećanje rezervisanja	3.186	-	2.314	5.550
Smanjenje rezervisanja	(3.142)	-	(927)	(4.069)
Promjena (Napomena 8)	44	-	1.387	1.431
Ostala povećanja /(smanjenja)	5	(450)	(343)	(788)
Stanje na 31. decembar 2022.	1.695	86	2.049	3.830

Gubici od umanjenja vrijednosti za vanbilansne izloženosti priznaju se kroz neto gubitke od umanjenja vrijednosti i rezervisanja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti (Napomena 8). Ostale rezerve su rezervisanja za varijabilne naknade i bonuse zaposlenima, rezervisanja za neiskorištene dane godišnjeg odmora i otpremnine.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

26. Ostale obaveze

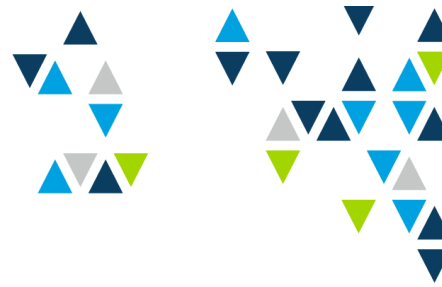
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Obaveze za neraspoređena sredstva	10.548	4.102
Obaveze za subvencionisanu profitnu maržu	5.628	7.381
Međubankarske transakcije – Centralna banka i Master card	3.579	1.337
Komisioni poslovi (napomena 26.1)	3.091	768
Obaveze prema dobavljačima	857	680
Ostale obaveze-neaktivni računi	655	404
Obaveze za donacije (Dobrotvorni fond)	337	310
Ostale finansijske obaveze	24.695	14.982
Obaveze za rabate – obračunati iznosi	2.304	1.996
Odgođeni prihodi iz ostalih finansijskih operacija	984	705
Odgođeni prihodi od naknada od garancija	329	308
<i>Ostale nefinansijske obaveze</i>	<i>3.617</i>	<i>3.009</i>
Ukupno	28.312	17.991

26.1 Komisioni poslovi

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik u ime trećih lica ne predstavljaju sredstva Banke, te stoga nisu uključena u izvještaju o finansijskom položaju. Banka je isplatila ova sredstva komitentima po instrukcijama dobijenim od strane donatora.

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Primljena sredstava		
Islamic Development Bank	4.087	4.419
Obaveze prema Vladi	19.686	19.869
Fondacija Al Mactoum	169	79
Asa Banka d.d.	463	992
Intesa San Paolo Banka d.d.	222	477
Ukupno	24.627	26.161
Plasirana sredstva		
Stanovništvo – plasirana sredstva	15.964	18.307
Pravna lica – plasirana sredstva	5.572	6.761
Ukupno	21.536	25.068
Razlika u komisionim poslovima	3.091	768

Banka ne snosi rizik ovih sredstava, te naplaćuje naknadu od 1% do 2% za svoje usluge. Neiskorišteni dio ukupno doznačenih sredstava po komisionim poslovima u 2023. godini je 3.091 hiljada BAM (31. decembra 2022. godine: 768 hiljada BAM).

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

27. Dionički kapital

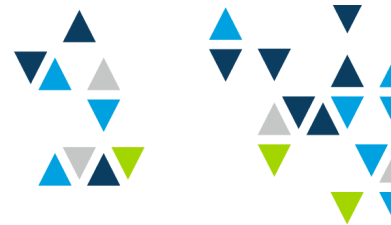
Vlasnička struktura Banke je kako slijedi:

	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.		
	Broj dionica	Iznos	%	Broj dionica	Iznos	%
Dioničari						
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija	593.487	50.031	45.46	593.487	50.031	45.46
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE	356.040	30.014	27.27	356.040	30.014	27.27
Dubai Islamic Bank, UAE	356.040	30.014	27.27	356.040	30.014	27.27
Ukupno	1.305.567	110.059	100.00	1.305.567	110.059	100.00

28. Potencijalne i preuzete obaveze

Da bi se ispunile finansijske potrebe klijenata, Banka ulazi u različite neopozive obaveze i potencijalne obaveze. One se sastoje od garancija (činidbenih i plativih), akreditiva i drugih potencijalnih obaveza. Iako ove obaveze možda neće biti priznate u bilansu stanja, one sadrže kreditni rizik i zbog toga su sastavni dio cjelokupnog rizika Banke.

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Činidbene garancije	77.163	75.796
Odobreni a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata	40.911	41.664
Plative garancije	16.050	9.740
Akreditivi	372	444
Ukupno	134.496	127.644

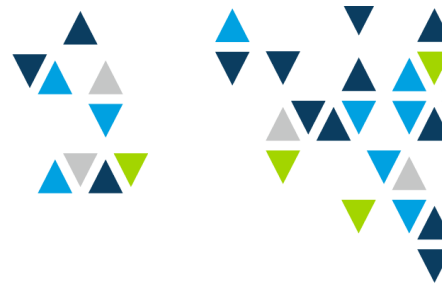

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

Ispod je dat pregled potencijalnih obaveza po nivoima rizika i internom rejtingu Banke

Činidbene garancije

	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	69.804	7.359	-	77.163	75.789
Klasa A 1	-	-	-	-	-
Klasa B	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C - default	-	-	-	-	7
Ukupno	69.804	7.359	-	77.163	75.796

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

28. Potencijalne i preuzete obaveze (nastavak)

Odobreni, a neiskorišteni iznos finansiranja klijenata

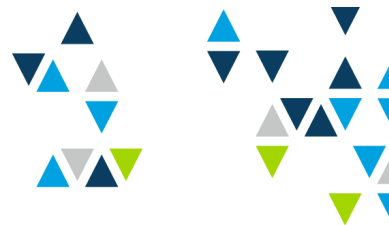
	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	40.308	287	-	40.595	41.535
Klasa A 1	237	13	-	250	34
Klasa B	-	17	-	17	4
Klasa B1	-	4	-	4	7
Klasa C - default	-	-	45	45	83
Ukupno	40.545	321	45	40.911	41.664

Plative garancije

	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	15.289	678	-	15.967	9.740
Klasa A 1	-	40	-	40	-
Klasa B	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C - default	-	-	43	43	-
Ukupno	15.289	718	43	16.050	9.740

Akreditivi

	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.	
	S1 G	S2 G	S3 I i G	Ukupno	Ukupno
Klasa A	-	372	-	372	444
Klasa A 1	-	-	-	-	-
Klasa B	-	-	-	-	-
Klasa B1	-	-	-	-	-
Klasa C - default	-	-	-	-	-
Ukupno	-	372	-	372	444

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

29. Transakcije sa povezanim stranama

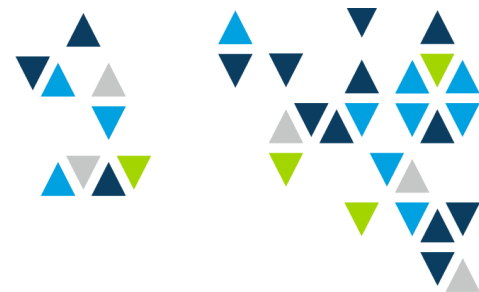
Banka smatra da su joj direktno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice, pridružena društva Banke, članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo više rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“), članovi uže porodice ključnog rukovodstva te pravna lica koja su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva Banke i/ili članova njihovih uži porodica, Transakcije sa povezanim stranama su dio svakodnevnih operacija Banke.

Potraživanja i obaveze sa povezanim stranama su kako slijedi:

	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija – dioničari	18.893	4.087	-	4.419
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE – dioničari	354	-	232	-
BBI Real Estate d.o.o. – ostali	-	-	-	3.195
Dubai Islamic Bank, UAE – dioničari	-	-	-	-
Ključno rukovodstvo Banke i članovi njihove uže porodice	310	8.025	560	2.044
Ukupno	19.557	12.112	792	9.658

	2023.		2022.	
	Prihodi	Troškovi	Prihodi	Troškovi
BBI Real Estate d.o.o. – ostali	-	-	-	335
Islamic Development Bank, Saudijska Arabija – dioničari	56	-	-	425
Dubai Islamic Bank UAE – dioničari	-	-	-	-
Abu Dhabi Islamic Bank, UAE – dioničari	-	-	-	-
Ključno rukovodstvo Banke i članovi njihove uže porodice – izuzev plata i drugih primanja	14	7	6	14
Ukupno	70	7	6	774

BBI Real Estate d.o.o. više nije povezan sa Bankom (Napomena 16).

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na dan 31. decembar 2023. godine (Svi iznosi izraženi su u hiljadama BAM, osim ako nije drugačije naznačeno)

29. Transakcije sa povezanim stranama (nastavak)

Naknade članovima Uprave i odbora

Naknade članovima Uprave mogu se prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Plate	1.908	641
Porezi i doprinosi	1.714	502
Dodatni bonusi	341	-
Ukupno	3.963	1.143

Ukupne bruto naknade i bonusi članovima Nadzornog i Odbora za reviziju za 2023. godinu iznose 470 hiljada BAM (2022: 400 hiljada BAM).

30. Događaji nakon datuma bilansa

Nakon 31. decembra 2023. godine do dana izdavanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo događaja koji bi imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje za 2023. godinu niti su od takvog značaja za poslovanje Banke da bi zahtijevali objavu u napomenama uz finansijske izvještaje za 2023. godinu.

Tekuća vojna operacija u Ukrajini i povezane sankcije usmjerene protiv Ruske Federacije mogu imati utjecaj na europsku i svjetsku ekonomiju. Banka nema direktnu izloženost prema Ukrajini, Rusiji ili Bjelorusiji, kao ni prema drugim zemljama koje je direktno pogodila ova kriza. Ipak, na datum ovih finansijskih izvještaja, Banka nastavlja ispunjavati svoje obaveze prema dospijeću i stoga nastavlja primjenjivati princip neograničenosti poslovanja.

31. Odobrenje finansijskih izvještaja

Uprava Banke odobrila je ove finansijske izvještaje dana 20. februara 2024. godine i potpisani su od strane :

Alek Bakalović
Predsjednik Uprave

Jasmina Dobrača
Član Uprave